

Sprawozdanie okresowe z realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

I. Informacje wstępne

PROGRAM OPERACYJNY	Cel: Konwergencja
	Kwalifikowany obszar: Polska
	Okres programowania: 2007-2013
	Numer programu (CCI): 2007/PL/16/1/PO/002
	Nazwa programu: Infrastruktura i Środowisko 2007-2013
SPRAWOZDANIE OKRESOWE Z WDRAŻANIA PROGRAMU	Numer sprawozdania: II/2008/POiŚ
	Okres sprawozdawczy: 01.07.2008 r. – 31.12.2008 r.

SPIS TREŚCI

I.	Informacje wstępne	1
II.	Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem	<u>3</u>
1.	Realizacja i analiza postępów	<u>3</u>
1.1.	Informacja na temat postępów fizycznych programu operacyjnego	<u>6</u>
1.2.	Informacje finansowe	<u>6</u>
1.3.	Informacja nt. stanu realizacji prognozy finansowej	<u>8</u>
1.4.	Informacja nt. planowanego postępu finansowego	<u>8</u>
1.5.	Informacja nt. odsetek narosłych od środków zgromadzonych na realizację programu	<u>12</u>
1.6.	Informacja nt. zaliczek przekazanych na rzecz beneficjentów	<u>12</u>
1.7.	Informacja nt. kumulatywnego podziału wkładu wspólnotowego wg kategorii	<u>13</u>
1.8.	Analiza jakościowa	<u>13</u>
2.	Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi	<u>42</u>
3.	Informacje o przeprowadzonych kontrolach w trakcie realizacji programu w okresie sprawozdawczym	<u>46</u>
3.1.	Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli realizacji programu	<u>46</u>
3.2.	Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli realizacji projektów (wg priorytetów)	<u>63</u>
3.3.	Informacja o działaniach kontrolnych podjętych przez inne instytucje oraz o przeprowadzonych audytach	<u>63</u>
3.4.	Raporty o nieprawidłowościach	<u>102</u>
3.5.	Informacja nt. kwot odzyskanych oraz kwot pozostałych do odzyskania ...	<u>102</u>
4.	Oświadczenie instytucji zarządzającej o przestrzeganiu prawa wspólnotowego podczas realizacji programu	<u>103</u>
4.1.	Zgodność realizowanego programu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych	<u>103</u>
4.2.	Zgodność programu z zasadami pomocy publicznej	<u>103</u>
5.	Informacja o realizacji dużych projektów	<u>103</u>
6.	Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej	<u>106</u>
7.	Wypełnianie zobowiązań w zakresie promocji i informacji	<u>108</u>
8.	Oświadczenie Instytucji Zarządzającej.....	<u>109</u>
	Przypisy	<u>110</u>

II Przegląd realizacji programu operacyjnego w okresie objętym sprawozdaniem

1. Realizacja i analiza postępów

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko zgodnie z *Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia na lata 2007-2013* wspierającym wzrost gospodarczy i zatrudnienie, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Biorąc pod uwagę założenia *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia* oraz wyniki analizy SWOT, głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Wzrost atrakcyjności Polski i regionów będzie osiągnięty dzięki inwestycjom w sześciu obszarach – transportu, środowiska, energetyki, kultury, ochrony zdrowia i szkolnictwa wyższego – poprzez realizację następujących celów szczegółowych Programu:

- budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego;
- zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu;
- zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii;
- wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski;
- wspieranie utrzymania dobrego poziomu zdrowia zasobów pracy;
- rozwój nowoczesnych ośrodków akademickich, w tym kształcących specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii.

Zgodnie z celem głównym Programu wybrane zostały priorytety odpowiadające obszarom, które mają podstawowe znaczenie dla wzrostu atrakcyjności Polski i jej regionów. Zawartość priorytetów wynika między innymi z postulatów i rekomendacji, jakie uzyskano poddając projekt Programu konsultacjom społecznym, prognozie oddziaływania na środowisko oraz ewaluacji ex-ante.

Wielkość środków wspólnotowych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w latach 2007–2013 wyniesie ok. 41,9% (27,9 mld EUR) całości środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności przeznaczonych na realizację programów operacyjnych Celu „Konwergencja”.

Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wyniesie **37 565 295 193 EUR**, w tym w ramach tej kwoty, środki z Unii Europejskiej (dalej UE) wynosić będą 27 913 683 774 EUR. Wysokość wkładu krajowego ma charakter szacunkowy i zależeć będzie od poziomu dofinansowania poszczególnych projektów.

Tabela 1. Podział alokacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na priorytety

Numer i nazwa priorytetu	Alokacja (w mln EUR)	Fundusz
I Gospodarka wodno-ściekowa	2 783,9	FS
II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	1 215,7	FS
III Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	556,8	FS
IV Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	200,0	EFRR
V Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	89,8	EFRR
VI Drogowa i lotnicza sieć TEN-T	8 802,4	FS
VII Transport przyjazny środowisku	7 676,0	FS
VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	2 945,5	EFRR
IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	748,0	FS
X Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii	974,3	EFRR
XI Kultura i dziedzictwo kulturowe	490,0	EFRR
XII Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	350,0	EFRR
XIII Infrastruktura szkolnictwa wyższego	500,0	EFRR
XIV Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	187,8	EFRR
XV Pomoc techniczna – Fundusz Spójności	393,5	FS
Ogółem	27 913,7	-

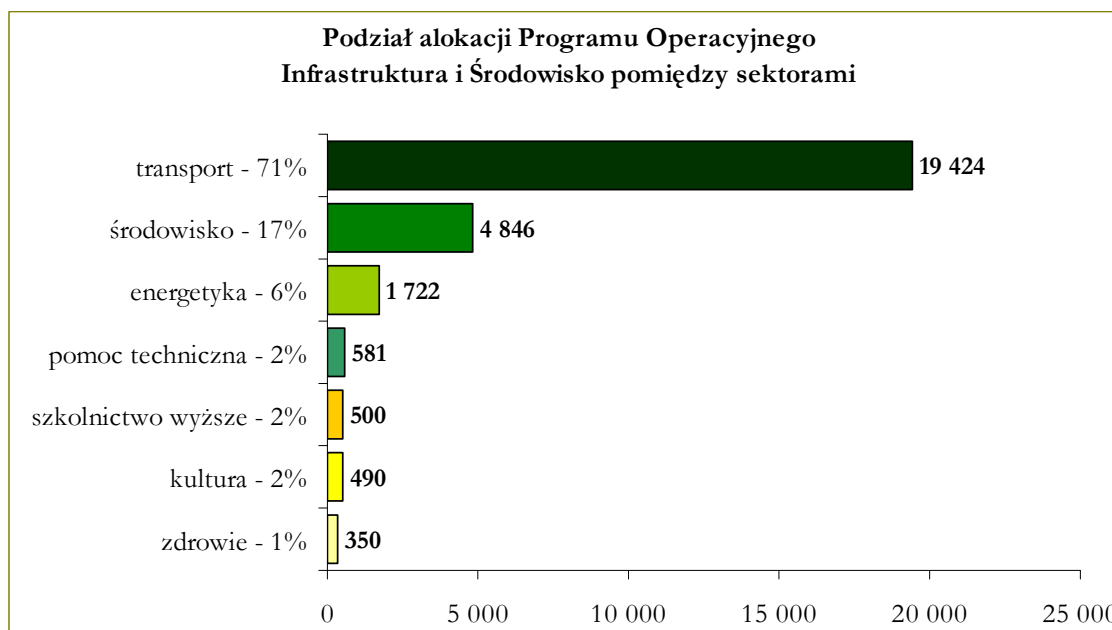
Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Podział środków UE dostępnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pomiędzy poszczególne sektory przedstawia się następująco:

- środowisko – 4 846 mln EUR;
- transport – 19 424 mln EUR;
- energetyka – 1 722 mln EUR;
- kultura – 490 mln EUR;
- zdrowie – 350 mln EUR;
- szkolnictwo wyższe – 500 mln EUR.

Dodatkowo dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziane zostały środki na pomoc techniczną (w sumie 581,3 mln EUR).

Wykres 1. Podział alokacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (dane w mln EUR)

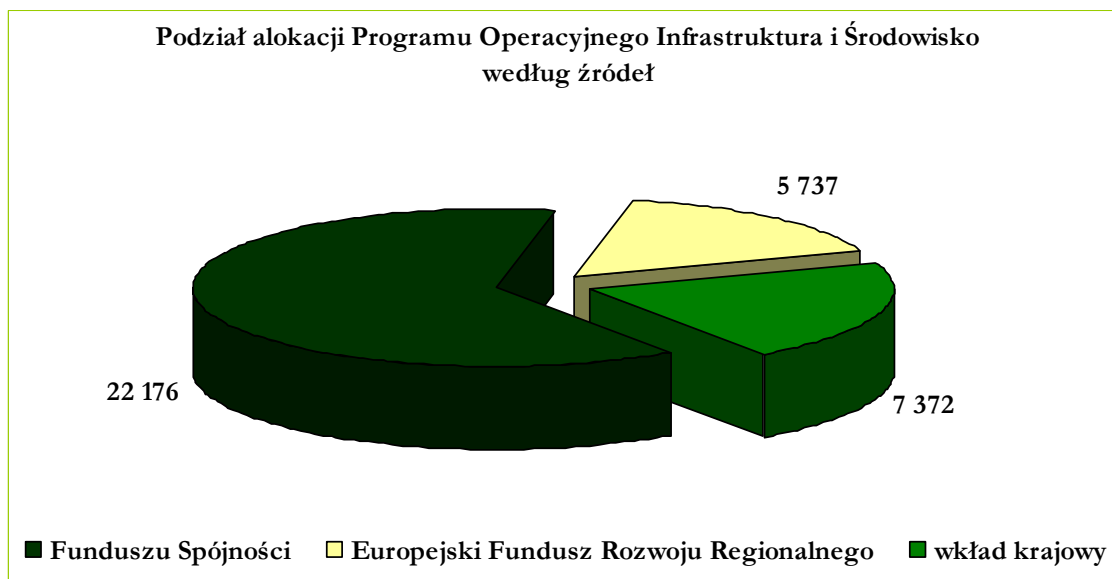

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Wkład wspólnotowy zaangażowany w realizację programu pochodzić będzie ze środków:

- Funduszu Spójności – 22 176 353 774 EUR;
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 5 737 330 000 EUR.

Wykres 2. Podział alokacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko według źródeł (dane w mln EUR)

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Obok środków publicznych w wysokości 7 372 mln EUR, w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko będą zaangażowane również środki prywatne, których łączna wartość została oszacowana na poziomie 2 280 mln EUR.

W Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko wyodrębniono także środki stanowiące pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w wysokości 2/3 środków EBI określonych w *Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia 2007-2013*, tj. 2 000 mln EUR. Wysokość ta ma charakter indykatywny.

1.1. Informacja na temat postępów fizycznych programu operacyjnego

Osiągnięte wartości wskaźników monitorowania dla Programu, zarówno za okres sprawozdawczy jak i kumulatywnie, są zerowe. Brak postępu rzeczowego jest adekwatny do stanu realizacji Programu, tj. do zaawansowania procesu przygotowania projektów indywidualnych oraz procedur konkursowych.

W okresie sprawozdawczym w ramach wszystkich priorytetów było prowadzonych 28 konkursów, w trakcie których wnioski o dofinansowanie były przyjmowane, a następnie podlegały procesom weryfikacji formalnej i oceny merytorycznej I stopnia, a także dalszej ocenie przez grupy robocze. Ponadto, do końca okresu sprawozdawczego podpisano z beneficjentami 247 umów wstępnych (pre-umów) w ramach 287 projektów znajdujących się na *Liście projektów indywidualnych dla POIiŚ*.

Do końca 2008 roku dla większości wniosków nie zakończono wszystkich etapów oceny – wg stanu z 31 grudnia 2008 r., w KSI SIMIK (07-13) było 5 zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie. W II półroczu 2008 r. zawarto jedną (pierwszą w ramach Programu) umowę o dofinansowanie, przy czym do końca okresu sprawozdawczego nie wpłynął żaden wniosek o płatność, stanowiący m.in. podstawę do pomiaru osiągniętych wartości wskaźników postępu rzeczowego. Zatwierdzenie pierwszych wniosków o płatność w najbliższym okresie sprawozdawczym przewidziane jest przede wszystkim w ramach sektorów: środowiska, zdrowia i szkolnictwa wyższego.

Lista wskaźników produktu dla Programu, wraz z ich wartościami bazowymi, realizacyjnymi i docelowymi, została przedstawiona w załączniku nr 1 do sprawozdania.

1.2. Informacje finansowe

Dane w poniższych tabelach prezentowane są w złotych, za wyjątkiem kwot dotyczących płatności zaliczkowych przekazanych przez KE, które prezentowane są w euro.

Tabela 2a. Postęp finansowy wg źródeł finansowania w danym okresie sprawozdawczym

Priorytet	Wydatki poniesione przez beneficjentów wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wkład prywatny	Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu) ¹²	Płatności otrzymane z KE		
					Ogółem	Płatności zaliczkowe	Płatności okresowe
Okres sprawozdawczy 01.07.2008 r. – 31.12.2008 r.							
Priorytet I FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet II FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-

Priorytet	Wydatki poniesione przez beneficjentów wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wkład prywatny	Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu) ²	Płatności otrzymane z KE		
					Ogółem	Płatności zaliczkowe	Płatności okresowe
Okres sprawozdawczy 01.07.2008 r. – 31.12.2008 r.							
Priorytet III FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet IV EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet V EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet VI FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet VII FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet VIII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet IX FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet X EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XI EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XIII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XIV EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XV FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela 2b. Postęp finansowy wg źródeł finansowania w ujęciu kumulatywnym od początku realizacji Programu

Priorytet	Wydatki poniesione przez beneficjentów wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wkład prywatny	Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu) ^{3 4}	Płatności otrzymane z KE		
					Ogółem	Płatności zaliczkowe	Płatności okresowe
Dane narastająco od uruchomienia Programu							
Priorytet I FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet II FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet III FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet IV EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet V EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet VI FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-

Priorytet	Wydatki poniesione przez beneficjentów wykazane w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz we wnioskach o płatność złożonych do IZ	Odpowiadający wkład publiczny ogółem	Wkład prywatny	Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów (w części odpowiadającej wkładowi wspólnotowemu) ^{3 4}	Płatności otrzymane z KE		
					Ogółem	Płatności zaliczkowe	Płatności okresowe
Dane narastająco od uruchomienia Programu							
Priorytet VII FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet VIII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet IX FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet X EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XI EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XIII EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XIV EFRR	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Priorytet XV FS	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	1 728 329 495,31	1 728 329 495,31	0,00

Do końca 2008 r. na rachunek Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach płatności zaliczkowej wpłynęła z KE kwota **1 728 329 495,31 EUR**, co stanowi 6,2% alokacji środków wspólnotowych dla Programu (w tym: 1 441 462 995,31 EUR z Funduszu Spójności - 6,5% alokacji z Funduszu Spójności - oraz 286 866 500,00 EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - 5,0% alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

1.3. Informacja nt. stanu realizacji prognozy finansowej

Na drugie półrocze 2008 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko nie zaplanowano i nie zrealizowano żadnych wydatków na rzecz beneficjentów.

1.4. Informacja nt. planowanego postępu finansowego

Aby przyspieszyć realizację programów operacyjnych, KE proponuje dostosowanie niektórych przepisów *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*. Szczególnie istotna w przypadku Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest zmiana umożliwiająca rozliczenie i certyfikację wydatków poniesionych w ramach dużych projektów, jeszcze przed ich zatwierdzeniem przez KE. Rozwiązanie to oznacza możliwość równoczesnego sporządzenia i złożenia przez beneficjenta do właściwej instytucji wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność.

Zgodnie z opracowaną propozycją wdrożenia ww. trybu postępowania, po złożeniu przez beneficjenta obu wniosków i pozytywnej weryfikacji wniosku o dofinansowanie, właściwa instytucja zawierać będzie umowę o dofinansowanie z beneficjentem. Umowa ta zawierać będzie m.in. postanowienia umożliwiające wypłatę środków jeszcze przed podjęciem decyzji przez KE

oraz regulacje dot. rozwiązywania umowy i zwrotu środków w przypadku negatywnej decyzji KE. Mając na uwadze, że proces zatwierdzania projektu przez KE trwać może od kilku do kilkunastu miesięcy równoczesne certyfikowanie wydatków do KE oraz dokonywanie refundacji przed wydaniem decyzji przez KE może istotnie przyspieszyć proces absorpcji środków i pozyskiwania wpływów do budżetu państwa.

Wprowadzenie ww. rozwiązania spowoduje konieczność równoległego prowadzenia czterech procesów: oceny wniosku o dofinansowanie, przygotowania umowy o dofinansowanie, przygotowania/weryfikacji wniosku o płatność (w tym kontroli projektów zaawansowanych), a także sporządzania poświadczenia i deklaracji wydatków do KE. Wśród potencjalnych kwestii problemowych rozważyć należy także kwestię skuteczności egzekwowania zwrotu środków oraz obciążeń administracyjnych z tym związanych (m.in. określenie kwot do zwrotu, wydawanie decyzji o zwrocie środków, raportowanie nieprawidłowości) oraz obowiązku zwracania odsetek przez beneficjenta lub pokrywania ich z budżetu.

Biorąc pod uwagę stan przygotowania projektów znajdujących się na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*, terminy naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach Programu oraz potencjalne wejście w życie opisanych powyżej zmian w rozporządzeniu 1083/2006, pierwsze wnioski o płatność składane przez beneficjentów będą mogły być zatwierdzane w pierwszej połowie 2009 r.

Łączna kwota przewidywana do wypłacenia na rzecz beneficjentów w 2009 r. wynosi 4 014,8 mln PLN, z czego środki wspólnotowe opiewają na kwotę **3 176,3 mln PLN**. W związku z powyższym, przewiduje się wypłacanie następujących kwot w czterech kolejnych kwartałach 2009 r.:

Tabela 3. Prognoza płatności, jakie zostaną zrealizowane na rzecz beneficjentów w 2009 r. w ramach POIiŚ

Kwartał	Wartość ogółem środków planowanych do wypłaty na rzecz beneficjentów (dane w mln PLN)	Wartość środków wspólnotowych planowanych do wypłaty na rzecz beneficjentów (dane w mln PLN)
I kwartał 2009 r.	12,0	4,2
II kwartał 2009 r.	206,2	158,1
III kwartał 2009 r.	628,9	465,8
IV kwartał 2009 r.	3 167,7	2 548,2
Ogółem	4 014,8	3 176,3

Źródło: DPI

Szczegółowe informacje dotyczące prognoz płatności, jakie zrealizowane zostaną na rzecz beneficjentów przedstawione zostały w tabeli 6 załącznika nr 2 do sprawozdania.

Pierwszym rokiem, w którym zgodnie z **zasadą n+3/n+2** Polska powinna przedstawić do KE **wnioski o płatność** jest rok **2010**. Wartość zobowiązania na rok 2007 dla POIiŚ wynosi łącznie 11 623,6 mln PLN⁵ (8 288,6 mln PLN z Funduszu Spójności i 3 335,0 mln PLN z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), jednakże z uwagi na wypłaconą przez KE zaliczkę oraz decyzję wydaną przez KE dla dużego projektu **minimalna kwota pozwalająca na wypełnienie zasady wynosi w 2010 roku jedynie 1 669,7 mln PLN**. Mając na uwadze prognozę wartości wypłaconych środków wspólnotowych na rzecz beneficjentów (3 176,3 mln PLN) oraz prognozę wartości wydatków kwalifikowalnych certyfikowanych do KE zakładającą deklarację w 2009 r. wydatków w wysokości 3 089,40 mln PLN, w chwili obecnej nie stwierdza się zagrożenia związanego z wypełnieniem zasady n+3/n+2 w 2010 roku.

Tabela 4. Prognoza płatności, jakie zostaną zrealizowane na rzecz beneficjentów w 2009 r. w podziale na priorytety

Priorytet	Wartość ogółem środków planowanych do wypłaty na rzecz beneficjentów (dane w mln PLN)	Wartość środków wspólnotowych planowanych do wypłaty na rzecz beneficjentów (dane w mln PLN)	Procentowy udział środków wspólnotowych planowanych do wypłaty w alokacji dla priorytetu (%)
Priorytet I	862,0	661,7	5,7%
Priorytet II	191,3	152,3	3,0%
Priorytet III	202,3	195,0	8,4%
Priorytet IV	168,6	50,5	6,1%
Priorytet V	36,4	31,1	8,3%
Priorytet VI	1 588,7	1 350,4	3,7%
Priorytet VII	171,4	145,7	0,5%
Priorytet VIII	239,9	203,9	1,7%
Priorytet IX	86,3	24,8	0,8%
Priorytet X	0,0	0,0	0,0%
Priorytet XI	109,7	56,5	2,8%
Priorytet XII	44,1	37,5	2,6%
Priorytet XIII	226,1	192,2	9,3%
Priorytet XIV	11,5	9,7	1,2%
Priorytet XV	76,6	65,0	4,0%
Ogółem	4 015,1	3 176,3	2,7%

Źródło: DPI

Prognozy opracowano na podstawie danych otrzymanych od instytucji pośredniczących, przy następujących założeniach:

Sektor środowiska

W ramach wszystkich priorytetów w sektorze środowiska, za wyjątkiem priorytetu III, w okresie sprawozdawczym trwały procedury konkursowe, jak również ocena wniosków o dofinansowanie złożonych dla projektów znajdujących się na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Biorąc pod uwagę charakter projektów oraz czas niezbędny do przeprowadzenia oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie, podpisanie umów z beneficjentami i zatwierdzanie wniosków o płatność, pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w priorytetach I, II, III i V planuje się zrealizować w I kwartale 2009 r., natomiast pierwsze płatności w priorytecie IV w III kwartale 2009 r.

W ramach priorytetu III nie planuje się wyboru wniosków w trybie konkursowym. W ramach prowadzonych w okresie sprawozdawczym prac związanych z aktualizacją *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* Instytucja Pośrednicząca zgłosiła na listę kolejnych 10 projektów⁶. Dofinansowanie realizacji projektów indywidualnych pozwoli na wykorzystanie całej alokacji przewidzianej dla priorytetu III. W okresie sprawozdawczym podpisano 7 pre-umów z beneficjentami. W ramach priorytetu III do końca okresu sprawozdawczego podpisano z beneficjentem jedną umowę o dofinansowanie, pierwszą dla całego Programu.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów w sektorze środowiska wynosi 1 090,6 mln PLN, co stanowi 5,4% alokacji dla sektora. Najwyższe płatności na rzecz beneficjentów zostały zaplanowane do zrealizowania w priorytecie I (łącznie 862 mln PLN), natomiast największy procent wykorzystania alokacji planowany jest w ramach priorytetu III (8,4%).

Sektor transportu

W ramach tego sektora zasadnicza część alokacji przeznaczona będzie na realizację projektów indywidualnych. W 2008 r. ogłoszono 3 nabory wniosków o dofinansowanie (w priorytecie VI i VIII) na kwotę 2 695,2 mln PLN (3,3% alokacji dla sektora). Szacuje się, że pierwsze umowy o dofinansowanie będą podpisywane w 2009 r., natomiast pierwsze płatności pojawią się w IV kwartale 2009 r.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów w sektorze transportu wynosi 1 700,0 mln PLN, co stanowi 2,1% alokacji dla sektora. Najwyższe płatności na rzecz beneficjentów zostały zaplanowane do zrealizowania w priorytecie VI (łącznie 1 588,7 mln PLN) i stanowią największy procent wykorzystania alokacji (3,7%) w ramach priorytetów sektora.

Sektor energetyki

W ramach sektora energetyki przewiduje się wybór projektów do realizacji zarówno w trybie indywidualnym jak również konkursowym, jednakże płatności przewidziane na rok 2009 dotyczą jedynie projektów wybieranych w trybie konkursowym. W okresie sprawozdawczym w ramach sektora energetyki ogłoszony został tylko jeden konkurs (w działaniu 9.3), przy czym nabór projektów będzie prowadzony w I kwartale 2009 r. Przy uwzględnieniu czasu trwania naboru oraz czasu koniecznego do przeprowadzenia oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie, jak również wydanie pierwszych decyzji i podpisanie umów z beneficjentami, pierwsze płatności ze środków wspólnotowych na rzecz beneficjentów są przewidywane do wypłacenia w drugiej połowie 2009 r., wyłącznie w ramach priorytetu IX w kwocie 24,8 mln PLN (0,8% alokacji dla priorytetu).

Sektor kultury

W ramach wszystkich działań w sektorze kultury w okresie sprawozdawczym trwały procedury konkursowe, jak również ocena projektów znajdujących się na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Biorąc pod uwagę charakter projektów oraz czas niezbędny do przeprowadzenia oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie, podpisanie umów z beneficjentami i zatwierdzanie wniosków o płatność, pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w priorytecie XI planuje się zrealizować w III kwartale 2009 r.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów w sektorze kultury wynosi 56,5 mln PLN, co stanowi 2,8% alokacji dla sektora.

Sektor zdrowia

W ramach wszystkich działań w sektorze zdrowia, w okresie sprawozdawczym trwały procedury konkursowe. Biorąc pod uwagę charakter projektów oraz czas niezbędny do przeprowadzenia oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie, podpisanie umów z beneficjentami i zatwierdzanie wniosków o płatność, pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w priorytecie XII planuje się zrealizować w II kwartale 2009 r.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów w sektorze zdrowia wynosi 37,5 mln PLN, co stanowi 2,6% alokacji dla sektora.

Sektor szkolnictwa wyższego

W ramach wszystkich działań w sektorze szkolnictwa wyższego, w okresie sprawozdawczym trwały procedury konkursowe, jak również ocena projektów znajdujących się na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Biorąc pod uwagę charakter projektów oraz czas niezbędny do przeprowadzenia oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie, podpisanie umów z beneficjentami i zatwierdzanie wniosków o płatność, pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w priorytecie XIII planuje się zrealizować w II kwartale 2009 r.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów w sektorze szkolnictwa wyższego wynosi 192,2 mln PLN, co stanowi 9,3% alokacji dla sektora.

Pomoc techniczna

W 2009 r. pojawią się pierwsze zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą Programem wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy technicznej. Zakłada się, iż pierwsze wnioski o płatność obejmą wydatki, które zostały poniesione przez beneficjentów w roku 2007 i 2008. Ze względu na fakt, że stosowne umowy o dofinansowanie podpisane zostaną na przełomie I i II kwartału 2009 r., spodziewany termin złożenia wniosków o płatność dla projektów dot. lat 2007-2008, będzie pokrywał się z terminami złożenia pierwszych wniosków o płatność dla projektów realizowanych w 2009 r. Ze względu na kumulację wniosków o płatność planowane jest, że zakończenie procesu rozliczania Roczno-go Planu Działania 2007-2008 (RPD) nastąpi w III i IV kwartale 2009 r.

Kwota płatności ze środków wspólnotowych planowana do wypłacenia w 2009 roku na rzecz beneficjentów pomocy technicznej wynosi 74,7 mln PLN, co stanowi 3,1% alokacji dla pomocy technicznej. Wyższa kwota płatności na rzecz beneficjentów ze środków wspólnotowych (z Funduszu Spójności) została zaplanowana do zrealizowania w priorytecie XV (65,1 mln PLN), stanowi również większy procent wykorzystania alokacji w ramach pomocy technicznej (4,0%).

1.5. Informacja nt. odsetek narosłych od środków zgromadzonych na realizację programu

Odsetki od środków zgromadzonych na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko narosłe od początku trwania Programu wynoszą **36 423 780,92 EUR**, przy czym w okresie sprawozdawczym wartość odsetek wzrosła o 17 668 954,12 EUR w porównaniu do stanu na koniec pierwszego półrocza 2008 roku (kiedy to wartość odsetek wynosiła 18 754 826,80 EUR).

1.6. Informacja nt. zaliczek przekazanych na rzecz beneficjentów

Tabela 5. Informacja nt. zaliczek (w PLN)

Priorytet	Wartość zaliczek przekazanych na rzecz beneficjentów		Wartość środków przekazanych beneficjentom w formie zaliczki, a następnie przedstawionych do rozliczenia i uznanych za kwalifikowalne przez właściwe instytucje	
	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu
Priorytet I	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet II	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet III	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet IV	0,00	0,00	0,00	0,00

Priorytet	Wartość zaliczek przekazanych na rzecz beneficjentów		Wartość środków przekazanych beneficjentom w formie zaliczki, a następnie przedstawionych do rozliczenia i uznanych za kwalifikowalne przez właściwe instytucje	
	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu	W okresie sprawozdawczym	Od początku uruchomienia Programu
Priorytet V	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet VI	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet VII	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet VIII	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet IX	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet X	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet XI	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet XII	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet XIII	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet XIV	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet XV	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00

1.7. Informacja nt. kumulatywnego podziału wkładu wspólnotowego wg kategorii

Do końca 2008 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko podpisana została jedna umowa o dofinansowanie. Wartość przyznanego dofinansowania ze środków wspólnotowych wyniosła 44,3 mln PLN. Kombinacja kodów reprezentujących 5 wymiarów kategorii interwencji w odniesieniu do opisanej umowy jest przedstawiona w załączniku do sprawozdania.

1.8. Analiza jakościowa

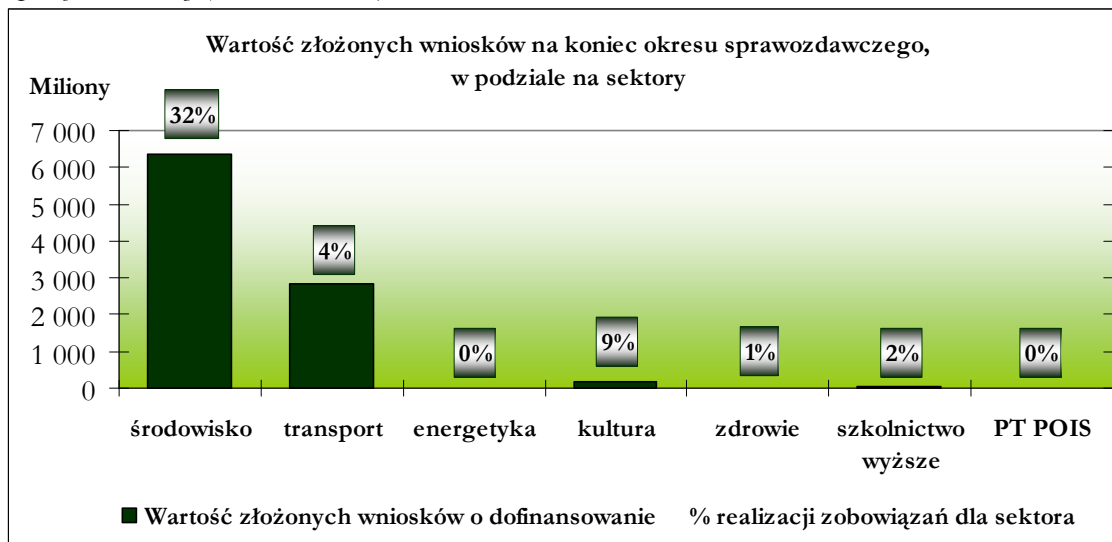
Realizacja Programu

Do końca okresu sprawozdawczego w ramach Programu weryfikację formalną przeszło pozytywnie **300** wniosków o dofinansowanie, złożonych zarówno w trybie konkursowym jak i indywidualnym, na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **9 450,2 mln PLN** (8,2%⁷ alokacji dla Programu). Największa liczba wniosków została złożona w sektorze środowiska (265 wniosków na kwotę dofinansowania 6 359,2 mln PLN, co daje 32% alokacji dla sektora), przy czym w priorytetach I oraz IV liczba i wartość wniosków były najwyższe, odpowiednio: 90 wniosków na 4 795,4 mln PLN oraz 98 wniosków na 733,5 mln PLN. Wynika to przede wszystkim z największej, względem innych sektorów, liczby przeprowadzonych konkursów (17 konkursów na 28 w ramach całego Programu). Dla pozostałych sektorów Programu liczba złożonych wniosków wynosi łącznie 35 na kwotę dofinansowania 3 091,0 mln PLN, przy czym w sektorze energetyki nie złożono żadnych wniosków.

W okresie sprawozdawczym zawarto jedną (pierwszą w ramach Programu) umowę o dofinansowanie w ramach priorytetu III, o wartości dofinansowania 52,1 mln PLN. Do końca 2008 roku nie wpłynął żaden wniosek o płatność, w związku z czym nie realizowano płatności na rzecz beneficjentów.

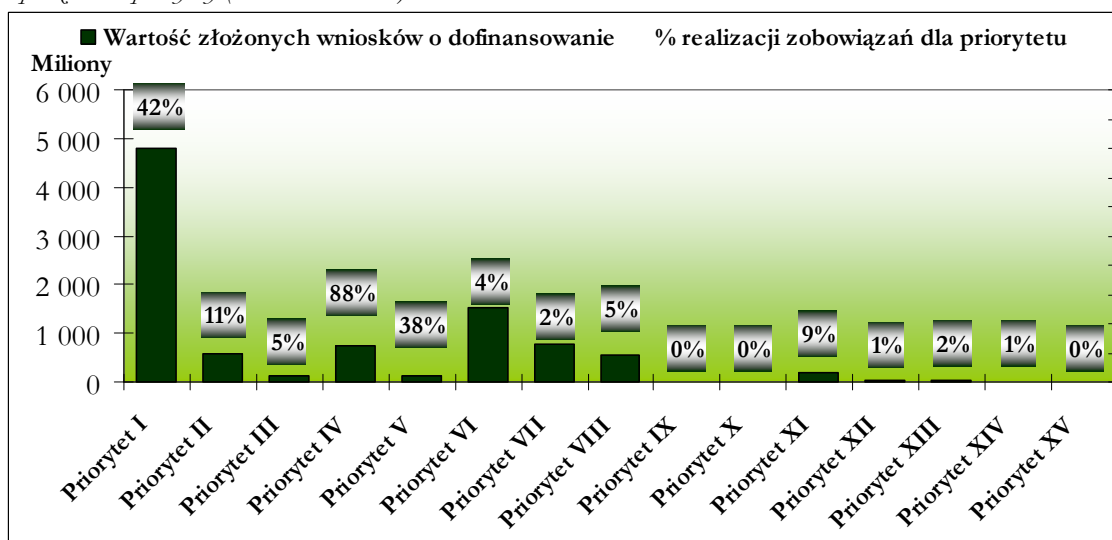
Szczegółowe informacje na temat realizacji Programu w podziale na priorytety znajdują się w załączniku nr 2 do sprawozdania.

Wykres 3. Wartość wnioskowanego dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w podziale na sektory (dane w mln PLN)

Źródło: DPI na podstawie KSI (SIMIK 07-13)

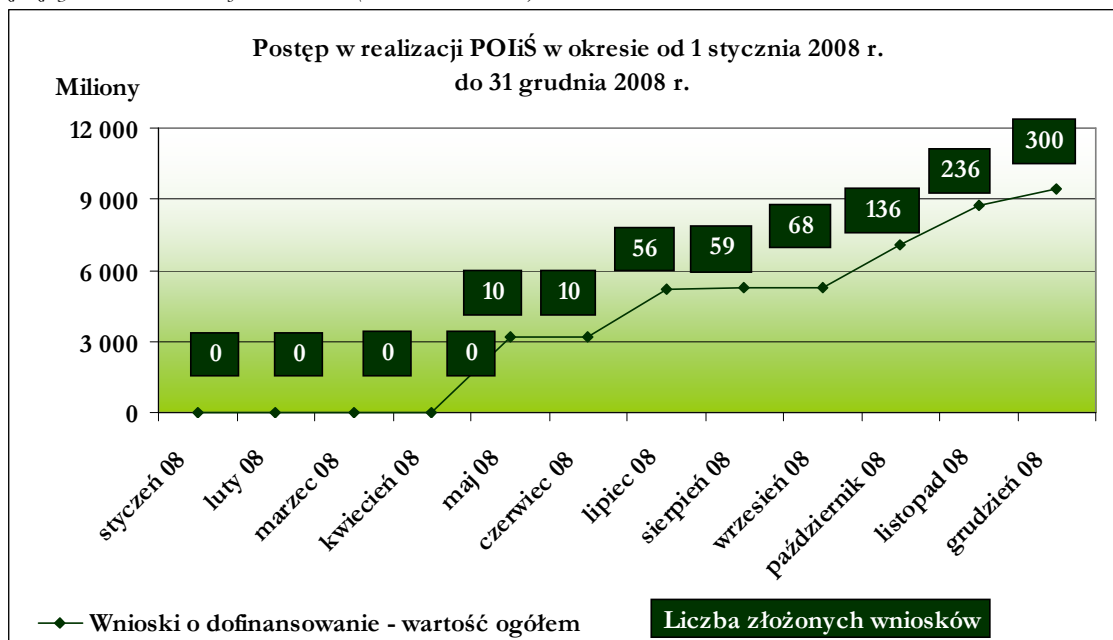
Wykres 4. Wartość wnioskowanego dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w podziale na priorytety (dane w mln PLN)

Źródło: DPI na podstawie KSI (SIMIK 07-13)

Na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego w systemie KSI (SIMIK 07-13) zarejestrowanych było 10⁸ wniosków o dofinansowanie na kwotę **3 657,5 mln PLN**, co stanowiło 3,9%⁹ alokacji dla Programu. W II półroczu wpłynęło i pozytywnie przeszło weryfikację formalną 290 wniosków o dofinansowanie na kwotę 5 792,7 mln PLN, co oznacza wzrost potencjalnego wykorzystania alokacji środków na poziomie złożonych wniosków o dofinansowanie o 4,3 punktów procentowych.

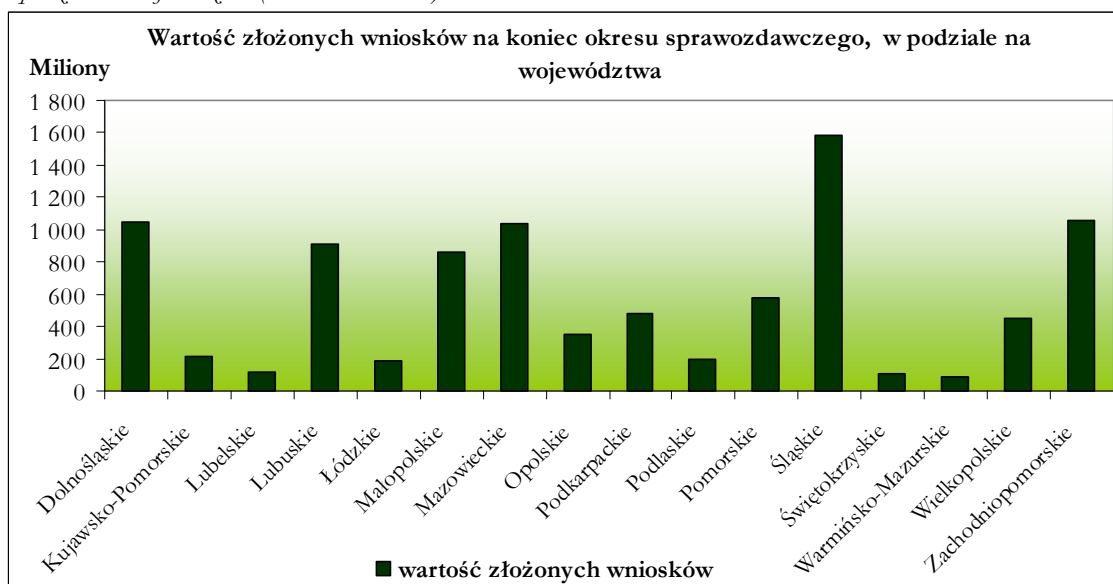
Wykres 5. Postęp realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na podstawie liczby i wartości złożonych wniosków o dofinansowanie (dane w mln PLN)

Źródło: DPI na podstawie KSI (SIMIK 07-13)

W czterech województwach: dolnośląskim, mazowieckim, śląskim i zachodniopomorskim, kwota złożonych wniosków o dofinansowanie przekracza 1 000 mln PLN, przy czym województwem, w którym złożono najwięcej wniosków o dofinansowanie na najwyższą kwotę jest województwo śląskie (52 wnioski na kwotę dofinansowania 1 588,2 mln PLN). Regionami, w których na koniec okresu sprawozdawczego łączna kwota zarejestrowanych wniosków o dofinansowanie była najniższa (poniżej 150 mln PLN) były województwa: lubelskie, świętokrzyskie oraz warmińsko-mazurskie. Szczegółowe dane na temat realizacji Programu w ujęciu regionalnym zawarto w tabelach 2a i 2b, w załączniku nr 2 do sprawozdania.

Wykres 6. Wartość wnioskowanego dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w podziale na województwa (dane w mln PLN)

Źródło: DPI na podstawie KSI (SIMIK 07-13)

Dokumenty programowe

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko został przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002) a następnie zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

25 stycznia 2008 r. Minister Rozwoju Regionalnego zatwierdziła *Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ*, z wyłączeniem priorytetu VII *Transport przyjazny środowisku*, zaakceptowanego odrębnie 28 marca 2008 r.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad weryfikacją *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, zaktualizowana wersja dokumentu została zatwierdzona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 1 grudnia 2008 r. Potrzeba wprowadzenia modyfikacji wynikała w głównej mierze z doświadczeń w pierwszych przeprowadzonych naborach wniosków w trybie konkursowym. Wprowadzone zmiany dotyczyły głównie organizacji systemu oceny i wyboru projektów w ramach POIiŚ (Załącznik nr 2 do przedmiotowego dokumentu) i polegały przede wszystkim na doprecyzowaniu niektórych zapisów, w szczególności w zakresie procedury odwoławczej.

System instytucjonalny i dokumenty wdrożeniowe

Prace nad tworzeniem systemu instytucjonalnego i systemu wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko zostały zakończone w poprzednim okresie sprawozdawczym - obecnie w systemie funkcjonuje 6 instytucji pośredniczących oraz 24 instytucje wdrażające.

W okresie sprawozdawczym prowadzono prace nad aktualizacją następujących dokumentów wdrożeniowych:

- *Wytycznych w zakresie sprawozdawczości POIiŚ¹⁰*;
- *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji POIiŚ¹¹*;

W okresie sprawozdawczym prowadzono i zakończono prace nad aktualizacją następujących dokumentów wdrożeniowych:

Formularzy wzorów umów o dofinansowanie - zaktualizowane wzory umów o dofinansowanie w ramach Programu zostały opublikowane na stronach internetowych MRR we wrześniu 2008 r.;

- *Kryteriów wyboru projektów* – zaktualizowane kryteria zostały zatwierdzone uchwałami Komitetu Monitorującego POIiŚ 30 grudnia 2008 r..

W II półroczu 2008 r. instrukcje wykonawcze zostały zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą dla pięciu instytucji pośredniczących.

Komitet Monitorujący POIiŚ

W okresie sprawozdawczym nie zwolywano posiedzeń Komitetu Monitorującego Program Infrastruktura i Środowisko, jednakże 30 grudnia 2008 r., działając w trybie obiegowym, członkowie Komitetu zatwierdzili uchwały wprowadzające zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetów: I, II, III i IV oraz IX i X.

Lista projektów indywidualnych dla POIiŚ

W II półroczu 2008 r. zakończono proces aktualizacji *Listy projektów indywidualnych dla POIiŚ*, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym RP Monitor Polski z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. Nr 58, poz. 521).

Zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych* we wrześniu 2009 r. rozpoczęła się kolejna aktualizacja *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. W ramach planowanych

zmian, Ministerstwo Środowiska zaproponowało 16 nowych projektów do uwzględnienia na liście. Większość z nich to przedsięwzięcia, które mieszczą się w ramach III priorytetu i dotyczą ochrony przeciwpowodziowej. Cztery kolejne dotyczą gospodarki odpadami. Wśród propozycji zgłoszonych przez Ministerstwo Środowiska znalazły się również 2 projekty ‘miękkie’: stworzenie centrum edukacyjno-ekologicznego w Krakowie oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej kształtującej świadomość społeczną w zakresie gospodarki odpadami. Ministerstwo Infrastruktury wysunęło postulat wprowadzenia 21 nowych projektów na listę. Znalazły się tam projekty z zakresu transportu kolejowego, a także transportu miejskiego w obszarach metropolitalnych: bydgosko-toruńskim, łódzkim oraz szczecińskim. Kolejne inwestycje dotyczą budowy obwodnic. Nie zabrakło również projektów z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Pozostałe resorty nie zgłosiły żadnych nowych projektów.

Zgłoszone przez Instytucje Pośredniczące dla sektorów środowiska oraz transportu propozycje nowych projektów do umieszczenia na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* zostały skierowane przez Instytucję Zarządzającą do konsultacji społecznych. Konsultacje rozpoczęły się 7 listopada 2008 r. w chwili zamieszczenia na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wykazu tych inwestycji. Konsultacje trwały 30 dni kalendarzowych i zakończyły się 8 grudnia 2008 r. 25 listopada 2008 r. w Warszawie odbyła się konferencja konsultacyjna dotycząca aktualizacji listy projektów kluczowych dla Programu Infrastruktura i Środowisko

Do końca okresu sprawozdawczego trwała analiza zgłoszonych podczas konsultacji społecznych uwag, opinii i propozycji¹².

Priorytet I Gospodarka wodno - ściekowa

Realizacja priorytetu I *Gospodarka wodno-ściekowa* stanowi jedno z narzędzi współfinansowania realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)¹³ i ma na celu wyposażenie (do końca 2015 r.) aglomeracji powyżej 15 000 RLM w systemy kanalizacji oraz oczyszczalnie ścieków zgodnie z wymogami dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.

Tabela 6. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie I*

Priorytet I	Alokacja UE ¹⁴ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Gospodarka wodno-ściekowa	11 543,6	12,6%	10,0%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota, przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, w ramach priorytetu I wynosi 7 604,2 mln PLN, tj. 65,9% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działania 1.1 ogłoszono 3 konkursy na łączną kwotę 3 317,2 mln PLN, co stanowi 43,6% alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach priorytetu I. Do końca 2008 roku instytucje wdrażające zakończyły weryfikację formalną i ocenę merytoryczną I stopnia dla projektów z dwóch konkursów – do dalszej oceny prowadzonej przez grupę roboczą przekazano 67 wniosków o dofinansowanie. W następnym okresie sprawozdawczym będzie trwała dalsza ocena wniosków.

W I półroczu 2009 r. w ramach priorytetu I Ministerstwo Środowiska planuje ogłaszać konkursy w odstępach kwartalnych. Kolejne ogłoszenie o naborze wniosków o dofinansowanie w ramach priorytetu I planowane było na styczeń 2009 r.¹⁵

Projekty indywidualne

Na realizację **25** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*¹⁶ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **3 813,5 mln PLN** (33,0% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wztyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Dla 19 projektów indywidualnych podpisano pre-umowy z beneficjentami, dla pozostałych 6 projektów indywidualnych pre-umowy nie są podpisywane, z uwagi na fakt, iż są to projekty złożone pierwotnie w okresie programowania 2004-2006 (projekty z tzw. zamrażarki¹⁷) a dokumentacja umożliwiająca złożenie wniosku o dofinansowanie dla tych projektów została już przygotowana, zaktualizowana i przekazana do KE. 16 grudnia 2008 r. KE wydała pierwszą decyzję o dofinansowaniu w ramach Programu, zatwierdzając do realizacji jeden z projektów z tzw. zamrażarki: *Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej Miasta Nowego Sącza z przyległymi terenami gmin sąsiednich*. Podpisanie umowy o dofinansowanie z beneficjentem tego projektu planuje się na marzec 2009 r. Dla pozostałych 5 projektów z tzw. zamrażarki działania uzależnione są od terminu wydania przez KE decyzji o dofinansowaniu.

Podsumowanie realizacji priorytetu I

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) **90** wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **4 795,4 mln PLN** (41,5% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie¹⁸, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów. W przyszłym okresie sprawozdawczym wnioski o dofinansowanie złożone zarówno w ramach konkursów jak i z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*, będą podlegały weryfikacji formalnej i ocenie merytorycznej I stopnia, przeprowadzanych w instytucjach wdrażających. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w ramach priorytetu I planuje się w pierwszym półroczu 2009 r.

Tabela 7. Stan realizacji priorytetu I – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet I	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Gospodarka wodno-ściekowa	90	6 920,3	4 795,4	41,5%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu I.

Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Celem priorytetu II jest wzrost korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie udziału składowanych odpadów komunalnych i rekultywację terenów zdegradowanych oraz ochronę brzegów morskich.

W priorytecie II projekty będą realizowane w ramach dwóch działań:

- 2.1. *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych;*
- 2.2. *Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich.*

Tabela 8. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie II*

Priorytet II	Alokacja UE¹⁹ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	5 041,1	5,5%	4,4%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu II wynosi 1 548,1 mln PLN, tj. 30,7% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działania 2.1 ogłoszono jeden konkurs, w ramach działania 2.2 natomiast przeprowadzono dwa konkursy – razem w priorytecie II odbyły się 3 konkursy na łączną kwotę 829,3 mln PLN, co stanowi 53,6% alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach tego priorytetu.

Do końca 2008 roku instytucje wdrażające zakończyły weryfikację formalną i ocenę merytoryczną I stopnia dla projektów z dwóch konkursów – do dalszej oceny prowadzonej przez grupę roboczą przekazano 7 wniosków o dofinansowanie.

W związku z brakiem ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii występowania pomocy publicznej w przypadku projektów odpadowych oraz wobec konieczności uzyskania stanowiska KE w przedmiotowej sprawie, w okresie sprawozdawczym w ramach działania 2.1 nie został ogłoszony kolejny nabór wniosków o dofinansowanie. Rozpoczęcie naboru wniosków w ramach II konkursu dla działania 2.1 przewidywane jest w lutym 2009 roku²⁰.

Ponadto, w związku z niewielką liczbą projektów zgłoszonych w ramach pierwszego konkursu w zakresie działania 2.1, spowodowaną głównie niskim stopniem zaawansowania projektów, Instytucja Pośrednicząca wraz z instytucjami pośredniczącymi II stopnia podejmują działania w celu wsparcia wnioskodawców w zakresie przygotowania przedsięwzięć. We wrześniu 2008 roku została zorganizowana konferencja dla potencjalnych wnioskodawców przedsięwzięć planowanych do dofinansowania w ramach działania 2.1, na której były omawiane bieżące sprawy związane z przygotowaniem i oceną projektów.

Mając na uwadze zagwarantowanie wsparcia merytorycznego, przyspieszenie przygotowywania oraz polepszenie jakości wniosków o dofinansowanie zatwierdzanych przez KE, przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej i instytucji pośredniczących II stopnia aktywnie współpracują z ekspertami inicjatywy wspólnotowej JASPERS dla tych przedsięwzięć, które są objęte pomocą w ramach inicjatywy.

Projekty indywidualne

Na realizację **15** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*²¹ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **3 250,1 mln PLN** (64,5% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytoczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Dla 14 projektów indywidualnych podpisano pre-umowy z beneficjentami, dla jednego projektu nie przewidziano pre-umowy z uwagi na fakt, iż jest to projekt złożony pierwotnie w okresie programowania 2004-2006 (projekt z tzw. zamrażarki) i dokumentacja umożliwiająca złożenie wniosku o dofinansowanie dla tego projektu została już przygotowana i przekazana do KE.

Podsumowanie realizacji priorytetu II

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) **10** wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **569,2 mln PLN** (11,3% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów. W przyszłym okresie sprawozdawczym będzie kontynuowana ocena wniosków złożonych zarówno w ramach konkursów jak i projektów indywidualnych. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów w ramach priorytetu II planuje się w pierwszym półroczu 2009 r.

Tabela 9. Stan realizacji priorytetu II – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet II	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	10	777,2	569,2	11,3%

Zródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu II.

Pomoc publiczna

W ramach działania 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych*, przygotowano projekt wytycznych regulujących

udzielanie pomocy w tym działaniu jako rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym (art. 86 ust. 2 TWE). W okresie sprawozdawczym trwały konsultacje z przedstawicielami KE (zarówno z DG REGIO, jak i z DG Competition), w sprawie opinii KE na temat ww. wytycznych. Planowane jest spotkanie robocze z przedstawicielami DG REGIO, w trakcie którego zaprezentowane zostanie wstępne stanowisko KE²².

Priorytet III Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Realizacja priorytetu III ma na celu zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki kraju oraz minimalizację skutków negatywnych zjawisk naturalnych, przeciwdziałanie poważnym awariom, zapewnienie dobrego stanu wód przybrzeżnych, a także wzmocnienie procesów decyzyjnych poprzez zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska uzyskiwanych w ramach systemu monitorowania środowiska.

W priorytecie III projekty będą realizowane w ramach trzech działań:

- 3.1. *Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego;*
- 3.2. *Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom;*
- 3.3. *Monitoring środowiska.*

Tabela 10. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie III*

Priorytet III	Alokacja UE²³ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	2 308,7	2,5%	2,0%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

W ramach priorytetu III nie planuje się wyboru wniosków w trybie konkursowym – Instytucja Pośrednicząca zgłosiła kolejnych 10 projektów na *Listę projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*, w ramach prowadzonych w okresie sprawozdawczym prac nad jej aktualizacją²⁴. Dofinansowanie realizacji projektów indywidualnych pozwoli na wykorzystanie całej alokacji przewidzianej dla priorytetu III.

Projekty indywidualne

Na realizację **8** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*²⁵ przewidywana kwotę dofinansowania środkami UE to **1 624,4 mln PLN** (70,4% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Dla 7 projektów indywidualnych podpisano pre-umowy z beneficjentami. Dla jednego projektu (*Ekologiczne bezpieczeństwo stopnia wodnego Włocławek: budowa stopnia wodnego lub stałego progu, zwiększenie*

bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałania erozji na Wiśle od Nieszawy do Torunia, modernizacja stopnia wodnego we Włocławku) pre-umowy nie zawarto w terminie określonym w *Wytocznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*. Przesłankami decydującymi o odstąpieniu od zawarcia pre-umowy dla tego projektu były prace prowadzone nad zmianą beneficjenta oraz zakresu rzeczowego projektu. W związku z podjęciem ostatecznych rozstrzygnięć w tym zakresie, w procesie kolejnej aktualizacji listy, zmieniony projekt został przedłożony do konsultacji społecznych, celem jego ponownego umieszczenia na liście²⁶.

Podsumowanie realizacji priorytetu III

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszły pozytywnie i zostały zarejestrowane w KSI (SIMIK 07-13) **2** wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **119,5 mln PLN** (5,2% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego **podpisano** z beneficjentem **jedną umowę o dofinansowanie**, pierwszą dla całego Programu. Umowa dotyczy projektu indywidualnego, realizowanego w ramach działania 3.3 *Monitoring środowiska*, beneficjentem zaś jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Do końca okresu sprawozdawczego nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów. W przyszłym okresie sprawozdawczym będzie kontynuowana ocena wniosków projektów indywidualnych. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów planowane są w drugiej połowie 2009 roku.

Tabela 11. Stan realizacji priorytetu III – złożone wnioski o dofinansowanie oraz podpisane umowy

Priorytet III	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla dla priorytetu (%)	Podpisane umowy	
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)		Liczba	Wartość dofinansowania (mln PLN)
Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	2	119,5	119,5	5,2%	1	52,1

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu III.

Priorytet IV Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska

Realizacja priorytetu IV ma na celu ograniczanie negatywnego wpływu istniejącej działalności przemysłowej na środowisko i dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów prawa wspólnotowego.

W priorytecie IV projekty będą realizowane w ramach sześciu działań:

- 4.1. *Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego;*
- 4.2. *Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach;*
- 4.3. *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ndrażania najlepszych dostępnych technik (BAT);*

- 4.4. *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno – ściekowej;*
- 4.5. *Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza;*
- 4.6. *Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne.*

Tabela 12. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie IV*

Priorytet IV	Alokacja UE²⁷ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	829,3	3,5%	0,7%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu IV wynosi 829,3 mln PLN, tj. 100% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działań 4.2-4.6 ogłoszono 5 konkursów na łączną kwotę 787,8 mln PLN, co stanowi 95,0% alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach tego priorytetu. Proces naboru wniosków był podzielony na dwa etapy: I etap, mający na celu ocenę zasadniczej zgodności z celem i zakresem działań oraz przepisami o pomocy publicznej i etap II, podczas którego wnioski spełniające kryteria wstępne zostały poddane dalszej ocenie. Podczas naboru wniosków wstępnych wpłynęło 217 wniosków na kwotę blisko dwukrotnie przewyższającą alokację dla działań 4.2-4.6. W drugim etapie, ocenę formalną przeszło pozytywnie 98 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 733,5 PLN (ok. 90% alokacji dla priorytetu). W okresie sprawozdawczym kontynuowano kolejne etapy oceny wniosków o dofinansowanie.

W przyszłym okresie sprawozdawczym planowane jest zakończenie oceny merytorycznej I i II stopnia wniosków o dofinansowanie oraz negocjowanie warunków i podpisywanie umów o dofinansowanie. Na przyszły okres sprawozdawczy zaplanowano także nabór i ocenę wniosków dla projektów nieinwestycyjnych, tj. przedsięwzięć z zakresu działania 4.1 *Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego.*

Projekty indywidualne

W ramach priorytetu IV nie przewidziano projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu IV

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) **98** wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **733,5 mln PLN** (88,5% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów planowane są w drugiej połowie 2009 r.

Tabela 13. Stan realizacji priorytetu IV – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet IV	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	98	3 595,5	733,5	88,5%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu IV.

Pomoc publiczna

W zakresie działania 4.1 utrudnieniem we wdrażaniu był brak uregulowań w kwestii udzielania pomocy *de minimis*. W okresie sprawozdawczym zakończono prace nad projektem *rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie udzielania pomocy de minimis na wspieranie przedsięwzięć dotyczących systemów zarządzania środowiskowego oraz wdrażanie certyfikowanych oznakowań ekologicznych dla produktów*²⁸.

Priorytet V Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

W ramach priorytetu V prowadzona będzie czynna ochrona przyrody na obszarach chronionych w Polsce, mająca na celu ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat zasobów różnorodności biologicznej, zgodnie z Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań tej strategii oraz Polityką Leśną Państwa. Realizowane będą działania mające na celu zachowanie zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów oraz przywracanie drożności korytarzy ekologicznych, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie sieci NATURA 2000. Wsparcie uzyskają także działania związane z ochroną siedlisk NATURA 2000 z wyłączeniem projektów realizowanych na obszarach rolniczych, uprawnionych do uzyskania wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W ramach priorytetu finansowane będą również przedsięwzięcia związane z kształtowaniem postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, ochronie przyrody, w tym różnorodności biologicznej i ochronie krajobrazu, a także zachowań proekologicznych poprzez szeroko rozumianą edukację ekologiczną.

W priorytecie V projekty będą realizowane w ramach czterech działań:

- 5.1. *Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej;*
- 5.2. *Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych;*
- 5.3. *Opracowanie planów ochrony;*
- 5.4. *Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej.*

Tabela 14. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie V*

Priorytet V	Alokacja UE ²⁹ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	372,4	1,6%	0,3%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota, przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, w ramach priorytetu V wynosi 329,2 mln PLN, tj. 88,4% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działań 5.1-5.4 ogłoszono 6 konkursów na łączną kwotę 79 mln PLN, co stanowi ok. 24,0% alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach tego priorytetu.

Wnioski o dofinansowanie złożone w ramach wszystkich ww. konkursów zostały ocenione formalnie. Pozytywnie ocenę formalną przeszło łącznie 65 wniosków, przy czym najwięcej złożonych wniosków o dofinansowanie zaakceptowanych formalnie (32) obejmuje swym zasięgiem cały kraj lub kilka województw. Spośród projektów realizowanych na obszarze jednego tylko województwa, najwięcej wniosków poprawnych formalnie dotyczy województw podlaskiego i małopolskiego (po 5) oraz warmińsko-mazurskiego i lubuskiego (po 4).

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto także ocenę merytoryczną I stopnia złożonych wniosków. Dla 2 konkursów (w ramach działań 5.1 i 5.4) ocena ta została zakończona w okresie sprawozdawczym, poprzez zatwierdzenie list rankingowych przez Ministerstwo Środowiska.

W ramach działania 5.1, pozytywny wynik oceny merytorycznej uzyskało 14 przedsięwzięć, o łącznej wartości dofinansowania ze środków UE 36,6 mln PLN, natomiast w działaniu 5.4, w konkursie *Szkolenia oraz aktywna edukacja dla grup zawodowych wywierających największy wpływ na przyrodę i środowisko*, pozytywny wynik oceny merytorycznej uzyskało 10 wniosków, o łącznej wartości dofinansowania ze środków UE wynoszącej ok. 8 mln PLN.

W następnym okresie sprawozdawczym zostanie zakończona ocena merytoryczna I stopnia w ramach pozostałych konkursów zakończonych w 2008 r. Zostanie przeprowadzona także ocena merytoryczna II stopnia większości projektów z konkursów z 2008 r. Ponadto, w następnym okresie sprawozdawczym planuje się ogłoszenie kolejnych 5 konkursów.

Projekty indywidualne

Na realizację 5 projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*³⁰ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **30,8 mln PLN** (8,3% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Ww. projekty indywidualne zostały umieszczone po raz pierwszy na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* w wyniku jej aktualizacji przeprowadzonej do końca lipca 2008 r., lista zaś obowiązuje od dnia publikacji w Monitorze Polskim, tj. od 13 sierpnia 2008 r. – stąd ostateczny termin na zawarcie pre-umów to 13 lutego 2009 r.³¹

Podsumowanie realizacji priorytetu V

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) **65** wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **141,5 mln PLN** (38,0% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, tym samym nie realizowano płatności na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są w pierwszym półroczu 2009 r.

Tabela 15. Stan realizacji priorytetu V – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet V	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	65	167,5	141,5	38,0%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

Priorytet VI Drogowa i lotnicza sieć TEN-T

Realizacja priorytetu VI będzie służyła poprawie dostępności komunikacyjnej Polski i połączeń międzyregionalnych poprzez rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T oraz poprawie połączeń komunikacyjnych głównych miast województw wschodniej Polski z pozostałą częścią kraju poprzez rozwój sieci drogowej na terenie tych województw.

W priorytecie VI projekty będą realizowane w ramach trzech działań:

- 6.1 Rozwój sieci drogowej TEN-T;
- 6.2 Zapewnienie sprawnego dostępu drogowego do największych ośrodków miejskich na terenie wschodniej Polski;
- 6.3 Rozwój sieci lotniczej TEN-T.

Tabela 16. Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie VI

Priorytet VI	Alokacja UE ³² (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Drogowa i lotnicza sieć TEN-T	36 499,0	39,7%	31,5%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota, przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, w ramach priorytetu VI wynosi 1 244,0 mln PLN, tj. 3,4% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach priorytetu VI, w działaniu 6.1 ogłoszono 1 konkurs na kwotę 1 244,0 mln PLN, tj. na całą kwotę alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach tego priorytetu.

Termin składania wniosków o dofinansowanie został wyznaczony na początek 2009 roku. Proces weryfikacji formalnej i oceny merytorycznej I stopnia wniosków złożonych w ramach ww. konkursu powinien zostać zakończony w I półroczu 2009 r.

Projekty indywidualne

Na realizację **64** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*³³ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **37 666,8 mln PLN** (103,2% alokacji dla priorytetu), przy czym na liście podstawowej znajduje się 47 przedsięwzięć na kwotę dofinansowania 30 218,4 mln PLN (82,8% alokacji dla priorytetu), zaś na liście rezerwowej umieszczono 17 projektów 7 448,3 mln PLN (20,4% alokacji dla priorytetu).

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wztyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano wszystkie zaplanowane pre-umowy w liczbie 61. Dla trzech projektów pre-umowy nie zostały zawarte – dla dwóch z nich pre-umowy nie były planowane, z uwagi na fakt, iż są to projekty złożone pierwotnie w okresie programowania 2004-2006 (projekty z tzw. zamrażarki³⁴), w związku z czym przygotowanie dokumentacji umożliwiającej złożenie wniosku o dofinansowanie dla tych projektów jest na wysokim stopniu zaawansowania. Ponadto, z jednego projektu zrezygnowano (z uwagi na zmianę warunków jego finansowania) i będzie on usunięty z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* w wyniku procesu jej aktualizacji, którego zakończenie planowane było na styczeń 2009 r.

Podsumowanie realizacji priorytetu VI

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszły pozytywnie i zostały zarejestrowane w KSI (SIMIK 07-13) **2** wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **1 518,1 mln PLN** (4,2% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, tym samym nie realizowano płatności na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są pod koniec 2009 roku.

Tabela 17. Stan realizacji priorytetu VI – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet VI	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Drogowa i lotnicza sieć TEN-T	2	1 786,1	1 518,1	4,2%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

Pomoc publiczna

W ramach priorytetu VI pomoc publiczna dotyczy działania 6.3 *Rozwój sieci lotniczej TEN-T*. W okresie sprawozdawczym dobiegły końca prace nad programem pomocy w ramach projektów infrastrukturalnych w zakresie portów lotniczych – 24 września 2008 r. program został

notyfikowany do KE, następnie na prośbę KE w grudniu 2008 r. zostały przesłane ostatnie wyjaśnienia do notyfikacji programu. Na początku 2009 roku program pomocy został przyjęty przez KE³⁵.

Priorytet VII Transport przyjazny środowisku

Realizacja priorytetu VII służyć będzie zwiększeniu udziału przyjaznych środowisku gałęzi transportu w ogólnym przewozie osób i ładunków, co z kolei korzystnie wpłynie na zrównoważenie systemu transportowego oraz zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko i redukcję zatłoczenia motoryzacyjnego.

W priorytecie VII projekty będą realizowane w ramach pięciu działań:

- 7.1 Rozwój transportu kolejowego;
- 7.2 Rozwój transportu morskiego;
- 7.3 Transport miejski w obszarach metropolitalnych;
- 7.4 Rozwój transportu intermodalnego;
- 7.5 Poprawa stanu śródlądowych dróg wodnych.

Tabela 18. Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie VII

Priorytet VII	Alokacja UE ³⁶ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Transport przyjazny środowisku	31 828,6	34,6%	27,5%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota, przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, w ramach priorytetu VII wynosi 1 125,3 mln zł, tj. 3,5% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach priorytetu VII nie ogłoszono naborów wniosków w trybie konkursowym, pierwszy konkurs planowany jest wstępnie na I kwartał 2009 r. i będzie dotyczył działania 7.4 *Rozwój transportu intermodalnego*.

Projekty indywidualne

Na realizację **101** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*³⁷ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **33 054,2 mln PLN** (103,9% alokacji dla priorytetu), przy czym na liście podstawowej znajduje się 74 przedsięwzięć na kwotę dofinansowania 24 099,3 mln PLN (75,7% alokacji dla priorytetu), zaś na liście rezerwowej umieszczono 27 projektów 8 954,8 mln PLN (28,1% alokacji dla priorytetu).

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wztyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano wszystkie zaplanowane pre-umowy w liczbie 79. Dla 22 projektów

pre-umowy nie zostały zawarte – dla jednego z nich pre-umowa nie była planowana, z uwagi na fakt, iż jest to projekt złożony pierwotnie w okresie programowania 2004-2006 (projekt z tzw. zamrażarki³⁸) a dokumentacja umożliwiająca złożenie wniosku o dofinansowanie dla tego przedsięwzięcia została już przygotowana. Dla pozostałych 21 projektów termin podpisania pre-umów upływa w lutym 2009 r.³⁹

Podsumowanie realizacji priorytetu VII

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszedł pozytywnie i został zarejestrowany w KSI (SIMIK 07-13) 1 wniosek o dofinansowanie na kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **775,8 mln PLN** (2,4% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, tym samym nie realizowano płatności na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są pod koniec 2009 roku.

Tabela 19. Stan realizacji priorytetu VII – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet VII	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Transport przyjazny środowisku	1	1 219,1	775,8	2,4%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

Pomoc publiczna

W ramach priorytetu VII pomoc publiczna dotyczy działań 7.1, 7.3 i 7.4. Projekty w ramach działania 7.3 oraz część przedsięwzięć w działaniu 7.1 (dot. zakupu taboru) będą wspierane w oparciu o rozporządzenia unijne 1191/69 (do 2 grudnia 2009 r.) i 1370/2007 (od 3 grudnia 2009 r.). Przygotowane zostały *Wytyczne w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym*, regulujące zasady wypłacania rekompensat w sektorze transportu zbiorowego w okresie przejściowym do 3 grudnia 2009 r. i po tej dacie dla programów operacyjnych. Prace nad ww. wytycznymi dobiegły końca w okresie sprawozdawczym⁴⁰. W zakresie działania 7.4 program pomocy został notyfikowany 24 października 2008 r., KE wystąpiła o dodatkowe wyjaśnienia⁴¹.

Priorytet VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe

Wsparcie udzielone w ramach priorytetu VIII ma służyć poprawie bezpieczeństwa oraz dostępności komunikacyjnej Polski i krajowych połączeń międzyregionalnych. W zakresie czterech działań w ramach priorytetu realizowane będą projekty mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym i stanu dróg krajowych położonych poza siecią TEN-T oraz wybranych odcinków dróg objętych tą siecią. Wsparcie uzyskają również projekty związane z rozwojem Inteligentnych Systemów Transportowych, szczególnie dotyczące systemów zarządzania ruchem oraz zapewnienia niezbędnych standardów bezpieczeństwa w transporcie lotniczym zgodnie z przepisami międzynarodowymi i krajowymi.

Działania przewidziane do realizacji w priorytecie VIII:

- 8.1 *Bezpieczeństwo ruchu drogowego;*

- 8.2 Drogi krajowe poza siecią TEN-T;
- 8.3 Rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych;
- 8.4 Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego.

Tabela 20. Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie VIII

Priorytet VIII	Alokacja UE ⁴² (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	12 213,5	51,3%	10,6%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

Szacowana kwota, przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, w ramach priorytetu VIII wynosi 2 188,8 mln PLN, tj. 17,9% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach priorytetu VIII ogłoszono 2 nabory wniosków w trybie konkursowym. W okresie sprawozdawczym trwała weryfikacja formalna wniosków o dofinansowanie zebranych w wyniku konkursów.

Projekty indywidualne

Na realizację **18** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁴³ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **13 062,2 mln PLN** (106,9% alokacji dla priorytetu), przy czym na liście podstawowej znajduje się 15 przedsięwzięć na kwotę dofinansowania 7 911,2 mln PLN (64,8% alokacji dla priorytetu), zaś na liście rezerwowej umieszczono 3 projekty 5 151,0 mln PLN (42,2% alokacji dla priorytetu).

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytocznice Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych*, pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano pre-umowy dla wszystkich 18 projektów indywidualnych w ramach priorytetu VIII.

Podsumowanie realizacji priorytetu VIII

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszedł pozytywnie i został zarejestrowany w KSI (SIMIK 07-13) **1** wniosek o dofinansowanie na kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **553,5 mln PLN** (4,5% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, tym samym nie realizowano płatności na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są pod koniec 2009 roku.

Tabela 21. Stan realizacji priorytetu VIII – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet VIII	Złożone wnioski o dofinansowanie*			Wykorzystanie alokacji dla priorytetu (%)
	Liczba	Koszty kwalifikowalne (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	
Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	1	553,5	553,5	4,5%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

Pomoc publiczna

W ramach priorytetu VIII pomoc publiczna dotyczy działania 8.3 – do końca okresu sprawozdawczego trwały prace nad przygotowaniem projektu *rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pomocy na inwestycje mające na celu rozwój inteligentnych systemów transportowych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013*. Program pomocy powinien zostać przyjęty przez KE do końca przyszłego okresu sprawozdawczego.

Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna

Podstawowym celem realizacji priorytetu IX jest zmniejszenie oddziaływania sektora energetyki na środowisko poprzez podwyższenie sprawności wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii oraz wzrost efektywności energetycznej w procesie użytkowania energii, a także wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

W priorytecie IX projekty będą realizowane w ramach sześciu działań:

- 9.1 *Wysokosprawne wytwarzanie energii;*
- 9.2 *Efektywna dystrybucja energii;*
- 9.3 *Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej;*
- 9.4 *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych;*
- 9.5 *Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych;*
- 9.6 *Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych.*

Tabela 22. Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie IX

Priorytet IX	Alokacja UE ⁴⁴ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	3 101,7	3,4%	2,7%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Konkursy

W ramach priorytetu IX przewidziano wybór projektów do realizacji wyłącznie w trybie konkursowym, w związku z czym alokacja UE przewidziana na konkursy wynosi 100% alokacji

dla priorytetu (3,1 mld PLN). Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działania 9.3 ogłoszono 1 konkurs o wartości 166,9 mln PLN, co stanowi 1,3% alokacji przeznaczonej na konkursy w ramach priorytetu IX.

W następnym okresie sprawozdawczym w ramach priorytetu IX planowane jest ogłaszanie konkursów w pozostałych działaniach (9.1, 9.2, 9.4, 9.5 i 9.6).

Projekty indywidualne

W ramach priorytetu IX nie przewidziano projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu IX

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie rozpoczęto procesu naboru projektów dla działań 9.1, 9.2, 9.4, 9.5 i 9.6. 15 grudnia 2008 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Instytucja Wdrażająca) ogłosił konkurs dla działania 9.3, przy czym nabór wniosków rozpocznie się 2 lutego 2009 r. i zakończy 6 marca 2009 r. W związku powyższym w okresie sprawozdawczym **nie złożono żadnych wniosków** o dofinansowanie, a co za tym idzie nie podpisano umów o dofinansowanie i nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów. Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są w drugiej połowie 2009 roku.

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu IX.

Pomoc publiczna

W związku z przyjęciem przez KE w dniu 7 lipca 2008 r. *rozporządzenia w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (wyłączenia blokowe)*, Ministerstwo Gospodarki przygotowało projekty rozporządzeń⁴⁵ w sprawie udzielania pomocy publicznej dla działań 9.1 i 9.4. W okresie sprawozdawczym projekty rozporządzeń zostały uzgodnione z UOKiK oraz przekazane do Rządowego Centrum Legislacji (RCL). W grudniu 2008 r. RCL zgłosiło uwagi do przekazanych projektów rozporządzeń⁴⁶.

Termin uruchomienia naborów dla działań 9.2, 9.5 i 9.6 uzależniony jest od decyzji KE w sprawie pomocy publicznej (zatwierdzenie programów pomocowych, notyfikacji w celu uzyskania pewności prawnej oraz notyfikacji indywidualnych na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz notyfikacji indywidualnych podlegających zgłoszeniu na podstawie programu pomocy).

W zakresie działań 9.2 i 9.6 konieczne jest potwierdzenie przez KE, że pomoc publiczna nie występuje. 22 września i 7 października 2008 r. Ministerstwo Gospodarki przesłało do KE stosowne uzasadnienia, jednakże KE poinformowała o konieczności formalnego notyfikowania tych działań⁴⁷.

W działaniu 9.5 notyfikacja została już dokonana, KE przekazała prośbę o uzupełnienie, odpowiedzi zostały przesłane do KE w grudniu 2008 r.

Priorytet X Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii

Poprawa bezpieczeństwa energetycznego państwa poprzez tworzenie nowych zdolności przesyłowych i transportowych gazu ziemnego, ropy naftowej i produktów ropopochodnych, energii elektrycznej oraz poprzez rozbudowę podziemnych magazynów gazu ziemnego i magazynowanie ropy naftowej i jej pochodnych, a także poprzez zapewnienie dostępności sieci gazowej na terenach niezgazyfikowanych i modernizację istniejących sieci dystrybucji jest głównym celem priorytetu X.

Działania przewidziane do realizacji w priorytecie X:

- 10.1 *Rozwój systemów przesyłonych energii elektrycznej, gazu ziemnego i ropy naftowej oraz budowa i przebudowa magazynów gazu ziemnego;*
- 10.2 *Budowa systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach nie zgazyfikowanych i modernizacja istniejących sieci dystrybucji;*
- 10.3 *Rozwój przemysłu dla OZE.*

Tabela 23. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie X*

Priorytet X	Alokacja UE ⁴⁸ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii	4 039,9	17,0%	3,5%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

W ramach priorytetu X przewidziano wybór projektów do realizacji zarówno w trybie konkursowym jak i indywidualnym.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu X wynosi **867,8 mln PLN**, tj. 21,5% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach priorytetu X nie ogłoszono żadnych konkursów, nie rozpoczęły się zatem nabory projektów. W związku powyższym w okresie sprawozdawczym nie złożono żadnych wniosków o dofinansowanie, a co za tym idzie nie podpisano umów o dofinansowanie i nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

W następnym okresie sprawozdawczym w ramach priorytetu X planowane jest ogłoszenie konkursów dla działań 10.2 i 10.3 (w działaniu 10.1 planowany jest wyłącznie indywidualny tryb wyboru projektów).

Projekty indywidualne

Na realizację **19** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁴⁹ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **3 297,5 mln PLN** (81,6% alokacji dla priorytetu), przy czym na liście podstawowej znajduje się 13 przedsięwzięć o wartości 2 737,7 mln PLN (67,8% alokacji), zaś na liście rezerwowej 6 projektów na kwotę 559,8 mln PLN (13,9% alokacji).

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytocznice Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych* pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego z beneficjentami podpisano 17 pre-umów (dla 2 projektów pre-umowy nie będą podpisywane z uwagi na wycofanie projektów z listy).

Na rok 2009 r. nie zaplanowano żadnych płatności w ramach priorytetu.

30 grudnia 2008 r. V Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko, działający w trybie obiegowym, zatwierdził uchwałę wprowadzającą zmiany do *Kryteriów wyboru projektów* dla priorytetu X.

Pomoc publiczna

Termin uruchomienia naboru projektów dla działań 10.2, 10.3 priorytetu X uzależniony jest od decyzji KE w sprawie pomocy publicznej (zatwierdzenie programów pomocowych i notyfikacji indywidualnych podlegających zgłoszeniu na podstawie programu pomocy).

W ramach działania 10.1 w przygotowaniu są notyfikacje indywidualne, w tym notyfikacje indywidualne w celu uzyskania pewności prawnej. Przekazanie dokumentów do KE będzie następowało w różnych terminach, w zależności od projektu⁵⁰.

Notyfikacje programów pomocowych dla działań 10.2 i 10.3 zostały już dokonane. KE zgłosiła uwagi, odpowiedzi zostały przekazane do KE w grudniu 2008 r.

Priorytet XI Kultura i dziedzictwo kulturowe

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski jest głównym celem priorytetu XI.

W ramach priorytetu przewiduje się komplementarne wsparcie rozbudowy i modernizacji infrastruktury kultury i szkolnictwa artystycznego oraz ochronę dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim i światowym, w tym szczególnie zabytków wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO oraz uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii.

Kultura i polski dorobek kulturowy traktowane są w priorytecie jako jeden z głównych elementów wpływających na pozytywny wizerunek kraju, identyfikujący i kształtujący obraz Polski na świecie, element przewagi strategicznej w procesie definiowania miejsca i pozycji Polski w Unii Europejskiej. Kultura pełni istotną funkcję w życiu społecznym, integrując i budując poczucie tożsamości regionalnej i narodowej. Jest także uniwersalnym instrumentem rozwijania współpracy międzynarodowej i kształtowania wspólnej, europejskiej tożsamości kulturowej i społecznej.

Cele szczegółowe priorytetu to:

- ochrona, zachowanie i efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym;
- poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym oraz zwiększenie dostępu do kultury;
- rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego.

W priorytecie XI projekty będą realizowane w ramach trzech działań:

- 11.1 *Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym;*
- 11.2 *Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym;*
- 11.3 *Infrastruktura szkolnictwa artystycznego.*

Tabela 24. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie XI*

Priorytet XI	Alokacja UE ⁵¹ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Kultura i dziedzictwo kulturowe	2 031,7	8,5%	1,8%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

W ramach priorytetu XI przewidziano wybór projektów do realizacji zarówno w trybie konkursowym jak i indywidualnym.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu XI wynosi **1 431,6 mln PLN**, tj. 70,5% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach wszystkich działań w priorytecie (11.1, 11.2, 11.3), ogłoszono **3 konkursy** na kwotę **689,5 mln PLN**, co stanowi **48,2% alokacji** przeznaczonej **na konkursy** w ramach priorytetu XI. Nabór projektów odbywał się w okresie od 17 lipca do 30 września 2008 r. Do końca 2008 roku nie rozstrzygnięto żadnych konkursów.⁵²

Projekty indywidualne

Na realizację **5** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁵³ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **600,1 mln PLN** (29,5% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych* pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano pre-umowy ze wszystkimi beneficjentami projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu XI

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszły pozytywnie i zostały zarejestrowane w KSI (SIMIK 07-13) **2** wnioski o dofinansowanie na kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **179,7 mln PLN** (8,8% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu XI do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

Tabela 25. *Stan realizacji priorytetu XI – złożone wnioski o dofinansowanie*

Priorytet XI	Złożone wnioski o dofinansowanie*			% alokacji dla priorytetu
	Liczba	Koszty kwalifikowalne	Wartość dofinansowania	
Kultura i dziedzictwo kulturowe	2	357,6	179,7	8,8

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

W okresie sprawozdawczym projekty podlegały ocenie formalnej i weryfikacji merytorycznej przeprowadzanej w instytucji pośredniczącej II stopnia. W kolejnym okresie sprawozdawczym złożone wnioski będą podlegały dalszej ocenie merytorycznej, nastąpi również uzgadnianie i podpisywanie pierwszych umów o dofinansowanie dla projektów indywidualnych oraz konkursowych w ramach XI priorytetu (w tym, zgodnie z przyjętą procedurą, kontrola przedrealizacyjna projektów). Pierwsze płatności na rzecz beneficjentów przewidziane są w drugiej połowie 2009 roku.

Priorytet XII Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia

Głównym celem priorytetu XII jest wspieranie utrzymania dobrego poziomu zdrowia zasobów pracy. W ramach priorytetu wsparcie uzyskują projekty przyczyniające się do zapewnienia udzielania świadczeń zdrowotnych na wysokim poziomie opartym o standardy obowiązujące w państwach Unii Europejskiej (ratownictwo przedszpitalne oraz wyspecjalizowane oddziały szpitalne).

Do celów szczegółowych priorytetu należą obniżenie poziomu śmiertelności oraz skutków powikłań powstających w wyniku wypadków i innych stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz zwiększenie dostępności i jakości specjalistycznych i wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych.

Projekty w priorytecie XII będą realizowane w ramach dwóch działań:

- 12.1 *Rozwój systemu ratownictwa medycznego;*
- 12.2 *Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym.*

Tabela 26. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie XII*

Priorytet XII	Alokacja UE ⁵⁴ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	1 451,2	6,1%	1,3%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

W ramach priorytetu XII przewidziano wybór projektów do realizacji w trybie konkursowym, systemowym jak i indywidualnym.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu XII wynosi **1 151,3 mln PLN**, tj. 79,3% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach wszystkich działań w priorytecie (12.1, 12.2), ogłoszono **3 konkursy** na kwotę **568,0 mln PLN**, co stanowi **49,3% alokacji** przeznaczonej **na konkursy** w ramach priorytetu XII. Do końca 2008 roku nie rozstrzygnięto żadnych konkursów. W przyszłym okresie sprawozdawczym instytucja pośrednicząca nie planuje ogłaszania naborów wniosków o dofinansowanie.

Tryb systemowy

W ramach priorytetu XII przewidziano do realizacji 2 projekty w trybie systemowym. Łączna kwota przeznaczona na te projekty wynosi **241,9 mln PLN**, co stanowi **16,7%** alokacji dla priorytetu.

Projekty indywidualne

Na realizację 1 projektu z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁵⁵ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **58,0 mln PLN** (4,0% alokacji dla priorytetu), przy czym inwestycja znajduje się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych* pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego z jedynym beneficjentem projektu indywidualnego podpisano pre-umowę.

Podsumowanie realizacji priorytetu XII

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) **22** wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **19,3 mln PLN** (1,3% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu XII do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

Tabela 27. Stan realizacji priorytetu XII – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet XII	Złożone wnioski o dofinansowanie*			% alokacji dla priorytetu
	Liczba	Koszty kwalifikowalne	Wartość dofinansowania	
Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	22	22,9	19,3	1,3%

Zródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

W przyszłym okresie sprawozdawczym zostanie zakończona ocena formalna oraz ocena merytoryczna I stopnia Konkursu nr 2/2008. Ponadto, planowane jest podpisanie umów o dofinansowanie w ramach Konkursu nr 1/2008, a także dokonywanie płatności dla beneficjentów ww. konkursu w drugim kwartale 2009 r.

W ramach Konkursu nr 3/2008 (dotyczącego działania 12.2) w przyszłym okresie sprawozdawczym nastąpi: zakończenie naboru wniosków o dofinansowanie, ocena formalna w okresie od 3 lutego do 16 marca 2009 r., a także od 17 marca 2009 r. planuje się rozpoczęcie oceny merytorycznej I stopnia.

Priorytet XIII Infrastruktura szkolnictwa wyższego

Rozwój nowoczesnych ośrodków akademickich kształcących specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii oraz podniesienie jakości kształcenia poprzez wykorzystanie

najnowszych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) jest głównym celem priorytetu XIII realizowanym w ramach działania *Infrastruktura szkolnictwa wyższego*.

W ramach XIII priorytetu wsparcie przewidziane jest przede wszystkim dla uczelni kształcących w zakresie nowoczesnych technologii w głównych obszarach wspieranych w ramach Programu zidentyfikowanych jako tzw. kierunki priorytetowe. Podejmowane działania, służące unowocześnieniu infrastruktury szkolnictwa wyższego będą ukierunkowane na rozbudowę bazy dydaktycznej uczelni, oferujących kształcenie w strategicznych z punktu widzenia rozwoju kraju kierunkach obejmujących nauki matematyczne, przyrodnicze i techniczne. Wsparciem zostaną objęte ośrodki akademickie wiodące pod względem potencjału naukowo-dydaktycznego, pozwalającego na prowadzenie studiów II i III stopnia na kierunkach priorytetowych i wspieranych w ramach Programu. Cele szczegółowe priorytetu zostały określone jako:

- unowocześnienie infrastruktury szkolnictwa wyższego oraz zwiększenie udziału liczby studentów na priorytetowych kierunkach studiów;
- podniesienie jakości kształcenia poprzez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Tabela 28. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie XIII*

Priorytet XIII	Alokacja UE ⁵⁶ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Infrastruktura szkolnictwa wyższego	2 073,3	8,7%	1,8%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

W ramach priorytetu XIII przewidziano wybór projektów do realizacji zarówno w trybie konkursowym jak i indywidualnym.

Konkursy

Szacowana kwota przeznaczona na nabór wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym w ramach priorytetu XIII wynosi **104,1 mln PLN**, tj. 5,0% alokacji dla priorytetu. Do końca okresu sprawozdawczego w ramach działania 13.1 ogłoszono **1 konkurs** na kwotę **104,1 mln PLN**, co stanowi **100% alokacji** przeznaczonej **na konkursy** w ramach priorytetu XIII. Do końca 2008 roku nie rozstrzygnięto żadnych konkursów. W przyszłym okresie sprawozdawczym instytucja pośrednicząca nie planuje ogłaszania naborów wniosków o dofinansowanie.

Projekty indywidualne

Na realizację **26** projektów z *Listy projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*⁵⁷ przewiduje się kwotę dofinansowania środkami UE wynoszącą **1 510,8 mln PLN** (72,9% alokacji dla priorytetu), przy czym wszystkie te inwestycje znajdują się na liście podstawowej.

Zgodnie z zapisami *Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ*, z beneficjentami projektów indywidualnych podpisywana jest umowa wstępna (tzw. pre-umowa), która stanowi zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania do realizacji danego indywidualnego projektu. Jak stanowią *Wtyczkę Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych* pre-umowa powinna zostać podpisana w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia ogłoszenia listy projektów indywidualnych. Do końca okresu sprawozdawczego podpisano pre-umowy ze wszystkimi 26 beneficjentami projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu XIII

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszedł pozytywnie i został zarejestrowany w KSI (SIMIK 07-13) 1 wniosek o dofinansowanie na kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **34,0 mln PLN** (1,6% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu XIII do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

Tabela 29. Stan realizacji priorytetu XIII – złożone wnioski o dofinansowanie

Priorytet XIII	Złożone wnioski o dofinansowanie*			% alokacji dla priorytetu
	Liczba	Koszty kwalifikowalne	Wartość dofinansowania	
Infrastruktura szkolnictwa wyższego	1	34,0	34,0	1,6%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

W okresie sprawozdawczym projekty indywidualne podlegały ocenie formalnej i weryfikacji merytorycznej przeprowadzanej w instytucji pośredniczącej II stopnia. W przyszłym okresie sprawozdawczym, zgodnie z datami podanymi w pre-umowach, planowane jest zakończenie składania wniosków dla projektów indywidualnych. Kontynuowana będzie ocena już złożonych wniosków w trybie indywidualnym i rozpocznie się ocena dla wniosków w trybie konkursowym, nastąpi również uzgadnianie i podpisywanie umów o dofinansowanie dla projektów indywidualnych oraz konkursowych w ramach XIII priorytetu.

Priorytet XIV Pomoc Techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

W ramach priorytetu XIV *Pomoc Techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego* dofinansowanie uzyskają w szczególności działania obejmujące wsparcie zdolności instytucjonalnej niezbędnej do realizacji Programu a także działania mające na celu proces stałego i efektywnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych personelu w instytucjach zaangażowanych w realizację Programu. Ponadto w ramach priorytetu realizowane będą działania związane z monitorowaniem i ewaluacją oraz horyzontalne działania informacyjne i szkoleniowe dla administracji i dla beneficjentów, wspomagające prawidłowe przygotowanie projektów realizowanych w ramach Programu.

Projekty w priorytecie XIV będą realizowane w ramach trzech działań:

- 14.1 *Sprawne zarządzanie programem;*
- 14.2 *Informacja i promocja;*
- 14.3 *Ewaluacja programu.*

Tabela 30. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie XIV*

Priorytet XIV	Alokacja UE ⁵⁸ (mln PLN)	Udział w alokacji dla EFRR (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Pomoc Techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	778,7	3,3%	0,7%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Projekty indywidualne

W ramach priorytetu XIV nie przewidziano projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu XIV

Tabela 31. *Stan realizacji priorytetu XIV – złożone wnioski o dofinansowanie*

Priorytet XIV	Złożone wnioski o dofinansowanie*			% alokacji dla priorytetu
	Liczba	Koszty kwalifikowalne	Wartość dofinansowania	
Pomoc Techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	6	10,6	10,6	1,4%

Źródło: KSI (SIMIK 07-13) – raport z 2 lutego 2009 r.

*Złożone wnioski o dofinansowanie to wnioski zarejestrowane w KSI do końca okresu sprawozdawczego (czyli wnioski, które przeszły pozytywnie etap weryfikacji formalnej).

Pod koniec sierpnia 2008 r. ogłoszony został nabór projektów pomocy technicznej dla Programu (tzw. sektorowych Rocznych Planów Działań) na lata 2007-2008 oraz na rok 2009. Instytucje pośredniczące z sektorów kultury, szkolnictwa wyższego oraz zdrowia, jak również Instytucja Zarządzająca Programem, złożyły wnioski o dofinansowanie RPD zarówno na lata 2007-2008 jak i na 2009 rok. W okresie sprawozdawczym zatwierdzone do realizacji zostały jedynie projekty złożone przez Instytucję Zarządzającą. Poszczególne instytucje pośredniczące (dysponenci części budżetowych) oraz Instytucja Zarządzająca ponosiły wydatki w ramach środków ujętych we własnych planach finansowych. Instytucje pośredniczące przekazywały także środki na realizację zadań w ramach pomocy technicznej do niektórych instytucji pośredniczących II stopnia. Wydatki te zostały ujęte w przedstawionych przez instytucje pośredniczące oraz Instytucję Zarządzającą wnioskach o dofinansowanie RPD na lata 2007-2008. W ramach tych wydatków zapewniane było m.in. zatrudnienie w instytucjach wdrażających, wsparcie merytoryczne (w tym przy ocenie wniosków o dofinansowanie), wynajem powierzchni czy zakup sprzętu komputerowego. Prowadzone były także działania związane z podnoszeniem kwalifikacji pracowników, a także działania informacyjno-promocyjne oraz ewaluacyjne. W ramach tych wydatków IZ organizowała m.in. spotkania robocze w związku z realizacją POIiŚ, konferencję nt. wykrywania i informowania o nieprawidłowościach w wykorzystaniu funduszy europejskich w systemie realizacji POIiŚ, konferencję nt. procedur udzielania zamówień publicznych w ramach projektów POIiŚ. Finansowany był także zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego dla pracowników, organizacja kontroli systemowych, a także krajowe i zagraniczne wyjazdy służbowe pracowników w związku z realizacją POIiŚ. Dodatkowo ponoszone były wydatki na podnoszenie kwalifikacji pracowników IZ oraz organizowane były szkolenia dla instytucji w systemie zarządzania i kontroli POIiŚ nt. zasad realizacji programu. Realizowane były także badania ewaluacyjne (np. odnośnie metodologii wyliczania wskaźników określonych dla POIiŚ).

Do 31 grudnia 2008 r. weryfikację formalną przeszło pozytywnie i zostało zarejestrowanych w KSI (SIMIK 07-13) 6⁵⁹ wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania wynoszącą **10,6 mln PLN** (1,4% alokacji dla priorytetu). W ramach priorytetu XIV do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano z beneficjentami żadnej umowy o dofinansowanie, w związku z czym nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

W 2009 r. pojawiają się pierwsze zatwierdzone przez IZ wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy technicznej. Zakłada się, iż pierwsze wnioski o płatność obejmą wydatki, które zostały poniesione przez beneficjentów w 2007 i 2008 roku. Podpisywanie umów o dofinansowanie jest planowane na przełom I i II kwartału 2009 r., zaś terminy składania pierwszych wniosków o płatność na koniec przyszłego okresu sprawozdawczego.

Priorytet XV Pomoc Techniczna – Fundusz Spójności

W ramach priorytetu XV *Pomoc Techniczna – Fundusz Spójności* dofinansowanie uzyskają w szczególności działania obejmujące wsparcie zdolności instytucjonalnej niezbędnej do realizacji Programu a także działania mające na celu proces stałego i efektywnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych personelu w instytucjach zaangażowanych w realizację Programu. Ponadto w ramach priorytetu realizowane będą działania związane z monitorowaniem i ewaluacją oraz horyzontalne działania informacyjne i szkoleniowe dla administracji i dla beneficjentów, wspomagające prawidłowe przygotowanie projektów realizowanych w ramach Programu.

W ramach pomocy technicznej przewiduje się również wsparcie tych beneficjentów, którzy realizują największą ilość projektów kluczowych i dużych w sektorze transportu drogowego i kolejowego, w zakresie wykonywanych przez nich zadań związanych z realizacją projektów, w tym w szczególności w zakresie zatrudnienia pracowników na potrzeby przygotowania i realizacji projektów, a także w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników (koszty przygotowania dokumentacji projektowej i przetargowej dla projektów realizowanych w ramach POIiS finansowane będą w ramach poszczególnych priorytetów programu).

Projekty w priorytecie XV będą realizowane w ramach czterech działań:

- 15.1 *Sprawne zarządzanie programem;*
- 15.2 *Informacja i promocja;*
- 15.3 *Ewaluacja programu;*
- 15.4 *Wsparcie największych beneficjentów programu.*

Tabela 32. *Alokacja środków wspólnotowych w priorytecie XV*

Priorytet XV	Alokacja UE⁶⁰ (mln PLN)	Udział w alokacji dla FS (%)	Udział w alokacji dla Programu (%)
Pomoc Techniczna – Fundusz Spójności	1 631,5	1,8%	1,4%

Źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, przyjęty przez KE decyzją z 7 grudnia 2007 r. (CCI/2007/PL/16/1/PO/002), zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 r.

Projekty indywidualne

W ramach priorytetu XV nie przewidziano projektów indywidualnych.

Podsumowanie realizacji priorytetu XV

W okresie sprawozdawczym nie podpisano żadnych umów o dofinansowanie i nie wypłacono żadnych środków na rzecz beneficjentów.

Pod koniec sierpnia 2008 r. ogłoszony został nabór projektów pomocy technicznej dla Programu (tzw. sektorowych Rocznych Planów Działań) na lata 2007-2008 oraz na rok 2009. Instytucje pośredniczące z sektorów energetyki, środowiska i transportu złożyły wnioski o dofinansowanie RPD zarówno na lata 2007-2008 jak i na 2009 rok. W okresie sprawozdawczym ww. wymienione wnioski o dofinansowanie nie zostały zatwierdzone do realizacji. Poszczególne instytucje pośredniczące (dysponenci części budżetowych) ponosiły wydatki w ramach środków ujętych we własnych planach finansowych. Instytucje pośredniczące przekazywały także środki na realizację zadań w ramach pomocy technicznej do niektórych instytucji pośredniczących II stopnia. Wydatki te zostały ujęte w przedstawionych przez instytucje pośredniczące wnioskach o dofinansowanie RPD na lata 2007-2008. W ramach tych wydatków zapewniane było m.in. zatrudnienie w instytucjach wdrażających oraz w GDDKiA i PKP PLK S.A., wsparcie merytoryczne (w tym przy ocenie wniosków o dofinansowanie), wynajem powierzchni czy zakup sprzętu komputerowego. Prowadzone były także działania związane z podnoszeniem kwalifikacji pracowników, a także działania informacyjno-promocyjne oraz ewaluacyjne.

W 2009 r. pojawiają się pierwsze zatwierdzone przez IZ wydatki kwalifikowalne w ramach priorytetu XV. Zakłada się, iż pierwsze wnioski o płatność obejmą wydatki, które zostały poniesione przez beneficjentów w 2007 i 2008 roku. Podpisywanie umów o dofinansowanie jest planowane na przełom I i II kwartału 2009 r., zaś terminy składania pierwszych wniosków o płatność na koniec okresu sprawozdawczego.

2. Opis istotnych problemów we wdrażaniu wraz z podjętymi środkami zaradczymi

W okresie sprawozdawczym rozwiązany został problem dostosowania prawa polskiego do wymogów unijnych w zakresie przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla inwestycji. 15 listopada 2008 r. weszła w życie nowa *ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Główne problemy utrudniające wdrażanie Programu w drugim półroczu 2008 r. oraz mogące mieć wpływ na efektywne wdrażanie Programu w przyszłości, dotyczą przede wszystkim sektorów środowiska, transportu i energetyki.

KE skierowała do Polski tzw. uzasadnioną opinię w związku z niepełnym wdrożeniem dyrektywy 2003/55/WE dot. wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 98/30/WE, dyrektywy Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dot. środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego oraz art. 10 Traktatu WE (naruszenie nr 2006/4918). Uzasadniona opinia jest ostatnim krokiem procedury wszczynanej w przypadku naruszenia prawa wspólnotowego przed wniesieniem sprawy do Trybunału Sprawiedliwości.

W związku z zastrzeżeniami KE dotyczącymi niewypełnienia przez Polskę zobowiązań wynikających z ww. dyrektyw w zakresie rynku gazu zablokowana jest decyzja KE w sprawie projektów indywidualnych realizowanych przez PGNiG. W celu rozwiązania problemu konieczne było wyznaczenie przez Polskę Operatora Systemu Magazynowania (OSM)⁶¹ oraz rozwiązanie kwestii nieprzestrzegania zasady TPA⁶² przez Państwowe Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A (PGNiG).

19 listopada 2008 r. do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) wpłynął wniosek PGNiG o wyznaczenie przedsiębiorstwa operatorem systemu magazynowania paliw gazowych. Decyzją z 31 grudnia 2008 r. Prezes URE poinformował o wyznaczeniu PGNiG operatorem. KE

zwróciła się do URE z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia związane z zasadami funkcjonowania OSM. Jeśli przekazane wyjaśnienia zostaną uznane przez KE za wystarczające, wówczas ww. przeszkoda zostanie usunięta.

W zakresie zasady TPA URE wydał decyzję odrzucającą wniosek PGNiG o wyłączenie stosowania tej zasady, PGNiG odwołał się od tej decyzji. Jeśli odwołanie PGNiG będzie przedmiotem postępowania sądowego, wówczas będzie to stanowić przez wiele miesięcy przeszkodę w zatwierdzeniu przez KE wspomnianych projektów. W przypadku zaakceptowania przez PGNiG zasady TPA, zgodnie z zapewnieniami KE będzie możliwe szybkie zatwierdzenie projektów⁶³.

Pod koniec okresu sprawozdawczego do rozwiązania pozostawały następujące kwestie z zakresu pomocy publicznej:

1. Problemy w zakresie przygotowywania programów pomocy publicznej i wątpliwości dotyczące występowania pomocy publicznej w niektórych działaniach. Problemy w zakresie identyfikacji obszarów, w których występuje pomoc publiczna wynikają z obiektywnych trudności związanych ze zmiennością i płynnością pojęcia pomocy publicznej w różnych sektorach oraz zdolności administracyjnej w tym zakresie. W konsekwencji następują opóźnienia w przygotowaniu programów pomocowych wraz z towarzyszącą dokumentacją (formularze notyfikacyjne, rozporządzenia, uzasadnienia), niezbędną do udzielenia pomocy publicznej. Utrudnienia te dotyczą w różnym stopniu **12 działań**⁶⁴, dla których alokacja w ramach środków wspólnotowych wynosi **18,8 mld PLN (16,3% alokacji środków wspólnotowych dla Programu)**. W związku z powyższym wydatkowanie 17,4 mld PLN ze środków Funduszu Spójności (18,9% łącznej alokacji FS) i około 1,4 mld PLN z EFRR (6,1% łącznej alokacji EFRR) może być opóźnione.

Pod koniec okresu sprawozdawczego w zakresie programów pomocy publicznej występowały następujące utrudnienia:

- niezakończone prace nad programami pomocowymi, rozporządzeniami niezbędnymi do uruchomienia działań:
 - 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych;*
 - 6.3 *Rozwój sieci lotniczej TEN-T;*
 - 7.3 *Transport miejski w obszarach metropolitalnych;*
 - 7.4 *Rozwój transportu intermodalnego;*
 - 8.3 *Rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych;*
 - 9.1 *Wysokosprawne wytwarzanie energii;*
 - 9.2 *Efektywna dystrybucja energii;*
 - 9.4 *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych;*
 - 9.5 *Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych;*
 - 9.6 *Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych;*
 - 10.2 *Budowa systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach nie zgazyfikowanych i modernizacja istniejących sieci dystrybucji;*
 - 10.3 *Rozwój przemysłu dla OZE.*

Dodatkowo należy wskazać, że prace dot. instrumentów koniecznych dla zapewnienia zgodności z przepisami o pomocy publicznej odnoszą się także do innych działań 4.1⁶⁵, 7.1 oraz 10.1.

W ramach działania 7.1 jedynie część alokacji dot. zakupów taboru (400 mln EUR) będzie podlegać regulacjom dotyczącym pomocy publicznej. W tym zakresie wsparcie będzie udzielane na podstawie rozporządzeń unijnych 1191/69 (do 2 grudnia 2007 r.) i 1370/2007 (od 3 grudnia 2007 r.). Ministerstwo Infrastruktury przedstawiło harmonogram prac dla PKP Intercity Sp. z o.o., zgodnie z którym w maju 2009 r. planowane jest uzyskanie akceptacji przez KE notyfikacji indywidualnej dla PKP Intercity Sp. z o.o.

W ramach działania 10.1 w przygotowaniu są notyfikacje indywidualne, w tym notyfikacje indywidualne w celu uzyskania pewności prawnej. Przekazanie dokumentów do KE będzie następowало w różnych terminach, w zależności od projektu⁶⁶.

W okresie sprawozdawczym Instytucja Zarządzająca podejmowała szereg działań zaradczych w zakresie uregulowania kwestii pomocy publicznej w ramach Programu, w szczególności:

- w zakresie działania 2.1 Instytucja Zarządzająca przygotowała projekt wytycznych regulujących udzielanie pomocy w tym działaniu jako rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym (art. 86 ust. 2 TWE), projekt wytycznych został skierowany do konsultacji z DG Competition, a następnie do konsultacji z DG REGIO, planowane jest spotkanie robocze z przedstawicielami DG REGIO, w trakcie którego zostanie zaprezentowane wstępne stanowisko KE⁶⁷;
- w zakresie działania 6.3 program pomocowy został 24 września 2008 r. notyfikowany do KE⁶⁸, po akceptacji programu przez KE uwolnionych zostanie 1,5 mld PLN z Funduszu Spójności;
- dla działania 7.3 udzielanie pomocy będzie oparte bezpośrednio na rozporządzeniach unijnych 1191/69 (do 2 grudnia 2009 r.) i 1370/2007 (od 3 grudnia 2009 r.); przygotowany został projekt *wytycznych w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym regulujących zasady wypłacania rekompensat w sektorze transportu zbiorowego* w okresie przejściowym do 3 grudnia 2009 r. i po tej dacie. Wytyczne po konsultacjach wewnętrznych i zewnętrznych zostały zaakceptowane przez KE (DG Tren); wytyczne wejdą w życie po opublikowaniu w Monitorze Polskim⁶⁹;
- w zakresie działań 7.4 i 8.3 notyfikacje programów zostały już dokonane. KE przekazała prośby o uzupełnienia, na początku grudnia 2008 r. UOKiK wystosował odpowiedzi odnośnie działania 8.4, w zakresie działania 7.4 odpowiedzi zostaną przekazane w styczniu 2009 r.⁷⁰;
- w okresie sprawozdawczym projekty rozporządzeń regulujących pomoc publiczną w działaniach 9.1 i 9.4 zostały uzgodnione z UOKiK oraz przekazane do RCL w grudniu 2008 r.⁷¹;
- w zakresie działań 9.2 i 9.6 konieczne jest potwierdzenie przez KE, że pomoc publiczna nie występuje. 22 września i 7 października 2008 r. Ministerstwo Gospodarki przesłało do KE stosowne uzasadnienia, jednakże KE poinformowała o konieczności formalnego notyfikowania tych działań⁷²;
- w działaniu 9.5 notyfikacja została już dokonana, KE przekazała prośbę o uzupełnienie, odpowiedzi zostały przesłane do KE w grudniu 2008 r.;
- notyfikacje programów pomocowych dla działań 10.2 i 10.3 zostały już dokonane. KE zgłosiła uwagi, odpowiedzi zostały przekazane do KE w grudniu 2008 r.;

- Instytucja Zarządzająca Programem uczestniczyła w pracach nad przygotowaniem rozporządzeń oraz organizowała i uczestniczyła w spotkaniach z KE w celu wyjaśnienia wątpliwości dot. programów pomocowych.

3. Informacje o przeprowadzonych kontrolach w trakcie realizacji Programu w okresie sprawozdawczym

3.1. Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli realizacji Programu

Kontrole IZ POIiŚ (MRR, DPI):

W drugim półroczu 2008 r. IZ rozpoczęła kontrole systemowe zgodnie z planem kontroli w czterech IP (MŚ, MI, MG, MZ). Żadna kontrola nie zakończyła się w okresie sprawozdawczym.

Oprócz IZ, kontrole systemowe przeprowadziły IP w IP II stopnia. Poniżej informacje o zakończonych w drugim półroczu 2008 r. kontrolach przeprowadzonych przez IP (w podziale na poszczególne sektory).

Sektor środowiska:

Szczegółowe informacje dotyczące kontroli:

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Obszar kontroli został rozszerzony o dodatkowe zagadnienia nie wskazane w *Rocznym planie kontroli (...)*. Odstępstwo wynika ze specyfiki oraz zakresu zadań przypisanych NFOŚiGW w ramach pełnienia zadań IW dla 4 osi priorytetowych w ramach POIiŚ, z czego os 3 została przekazana NFOŚiGW z dniem 1 kwietnia 2008 r.

- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
 - a) Struktura organizacyjna Instytucji Wdrażającej ze szczególnym uwzględnieniem komórek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie priorytetów I - IV w ramach POIiŚ,
 - b) Ścieżka obiegu informacji w Instytucji Wdrażającej, ze szczególnym uwzględnieniem procedur związanych z obiegiem dokumentacji w Instytucji Wdrażającej,
 - c) Stopień zaznajomienia pracowników Instytucji Wdrażającej z procedurami opisanymi w projekcie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Wdrażającej,
 - d) Wykorzystanie pomocy technicznej w ramach POIiŚ, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków osobowych,
 - e) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów, w tym podpisywanie pre-umów,
 - f) Nabór wniosków w ramach działania 1.1. oraz działania 2.1 w ramach POIiŚ,
 - g) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - h) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,

- i) Zasady księgowości wydatków związanych z programem na poziomie Instytucji Wdrażającej,
 - j) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - k) Zasady zatrudniania pracowników potencjalnie kwalifikujących się do wsparcia z pomocy technicznej w ramach POIiŚ,
 - l) Obowiązki informacyjne i promocyjne na poziomie Instytucji Wdrażającej,
 - m) Przygotowanie Instytucji Wdrażającej do wprowadzania danych do Krajowego Systemu Informatycznego.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 10 osób.
- 4) Termin kontroli: 19 – 25 czerwca 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:
Działania kontrolne nie wykazały istotnych uchybień.

Jednakże zidentyfikowano uchybienia o niższej istotności w następujących obszarach kontroli:

- a. Struktura organizacyjna Instytucji Wdrażającej ze szczególnym uwzględnieniem komórek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie priorytetów I - IV w ramach POIiŚ - przypisanie zadań związanych z wdrażaniem Programu różnym członkom Zarządu, brak precyzyjnych uprawnień koordynatora wdrażania POIiŚ oraz formalne wyznaczenie koordynatora jedynie do etapu przygotowania do wdrażania POIiŚ, brak precyzyjnych relacji pomiędzy Dyrektorem Biura a komórkami organizacyjnymi zaangażowanymi we wdrażanie POIiŚ,
- b. Stopień zaznajomienia pracowników Instytucji Wdrażającej z procedurami opisanymi w projekcie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Wdrażającej – niewystarczająca weryfikacja w zakresie wiedzy pracowników jednostki kontrolowanej w odniesieniu do procedur wynikających z Instrukcji Wykonawczej,
- c. Wykorzystanie pomocy technicznej w ramach POIiŚ, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków osobowych – nieprecyzyjne zapisy zawarte w opisach stanowisk pracy, błędy w opisach dokumentów księgowych, nieuzasadnione kwalifikowanie do refundacji w ramach pomocy technicznej wydatków na wybrane delegacje służbowe,
- d. Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami - nieprecyzyjne zapisy dokumentów kancelaryjno - archiwalnych dotyczące POIiŚ,
- e. Obowiązki informacyjne i promocyjne na poziomie Instytucji Wdrażającej – błędy w opisach faktur, ograniczona współpraca IW z IP, stwierdzono braki w zakresie stosowania Księgi Znaku, a także w zakresie wymogów oceny szkoleń (ankiet),
- f. Przygotowanie Instytucji Wdrażającej do wprowadzania danych do Krajowego Systemu Informatycznego – brak wystarczającej wiedzy pracowników jednostki kontrolowanej w obszarze wprowadzania danych do KSI.

W odniesieniu do wymienionych obszarów jednostka kontrolująca wydała zalecenia pokontrolne wymienione poniżej.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:
- A. Struktura organizacyjna Instytucji Wdrażającej ze szczególnym uwzględnieniem komórek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie priorytetów I - IV w ramach POIiŚ:

Zaleca się:

- 1) Przypisanie precyzyjnych uprawnień dla koordynatora wdrażania POIiŚ pozwalających na skuteczną koordynację działań poszczególnych komórek zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ.
- C. Stopień zaznajomienia pracowników Instytucji Wdrażającej z procedurami opisanymi w projekcie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Wdrażającej

Zaleca się:

- 1) przeprowadzenie testu dla pracowników jednostki kontrolowanej zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ z procedur dotyczących wykonywanych przez nich zadań oraz zebranie oświadczeń od pracowników o zapoznaniu się z Instrukcją Wykonawczą NFOŚiGW oraz zobowiązaniu do przestrzegania procedur.
- D. Wykorzystanie pomocy technicznej w ramach POIiŚ, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków osobowych

Umowy o prace

- 1) zgodnie z Aneksiem do porozumienia z dnia 1 kwietnia br. w sprawie przejęcia przez NFOŚiGW roli Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla III priorytetu opisy stanowisk pracy powinny zostać uzupełnione o przedmiotowy priorytet,
- 2) przy każdym zadaniu w opisie stanowiska pracy należy dokładnie określić jakiego priorytetu dotyczy oraz procentowo określić ile czasu zajmuje jego realizacja,
- 3) główne zadania związane z realizacją POIiŚ i/lub cel istnienia stanowiska pracy muszą znajdować odzwierciedlenie w Regulaminie Organizacyjnym Biura NFOŚiGW,
- 4) opisy stanowisk pracy kierowników komórek zaangażowanych w realizację POIiŚ należy uzupełnić o zadania związane z POIiŚ,
- 5) zgodnie Wytycznymi do kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ tzw. pracowników wspomagających nie należy kwalifikować do finansowania w ramach pomocy technicznej POIiŚ. Należy zweryfikować dokument pn. „Etatomiesiące zaangażowane w wykonywanie zadań kwalifikowalnych w ramach POIiŚ”.

Umowy cywilnoprawne

W przypadku, gdy IW wystąpi z wnioskiem o refundację (z PT POIiŚ) kosztów poniesionych w związku z umowami cywilnoprawnymi będą musiały zostać spełnione następujące warunki, które zostaną zweryfikowane po złożeniu wniosku o płatność wraz z załącznikami od IW do IP:

- 1) rachunki przedstawione przez Wykonawców w ramach zawartych umów cywilnoprawnych należy opisać zgodnie z Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości POIiŚ (Załącznik 2 – Instrukcja do wniosku beneficjenta o płatność),
- 2) zgodnie *Wytycznymi do kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ* do refundacji kwalifikować się będzie ta część wynagrodzenia, która dotyczy osób zaangażowanych w realizację POIiŚ np. w przypadku prowadzenia szkolenia - zgodnie z procentowym udziałem w szkoleniu osób zaangażowanych w realizację POIiŚ.

Rozliczenie delegacji

W przypadku, gdy IW wystąpi z wnioskiem o refundację (z PT POIiŚ) poniesionych w związku z delegacjami kosztów będą musiały zostać spełnione następujące warunki,

które zostaną zweryfikowane po złożeniu wniosku o płatność wraz z załącznikami od IW do IP:

- 1) faktury oraz dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej potwierdzające wydatki w ramach PT POIiŚ należy opisać zgodnie z Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości POIiŚ,
- 2) dodatkowo w celu zapewnienia prawidłowej i rzetelnej rejestracji wydatków związanych z delegacjami związanymi z wdrażaniem POIiŚ za każdym razem należy sporządzać polecenia wyjazdu służbowego (nawet w przypadku delegacji, które nie generują kosztów). Dodatkowo należy wprowadzić zasady dotyczące pokrywania kosztów związanych z przejazdem taksówkami.

G. Wybór projektów w trybie konkursowym

Wybór projektów w trybie konkursowym w ramach IV priorytetu POIiŚ

Zaleca się:

- 1) Wylimitowanie z regulaminów konkursowych dla IV priorytetu w ramach POIiŚ rozdziału pn. „ Rodzaje projektów”.

J. Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się przyspieszenie działań mających na celu dostosowanie dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów w jednostce kontrolowanej do wymagań wynikających z zapisów art. 90 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, w tym:

- 1) przyspieszenie działań mających na celu uzgodnienie z Archiwum Akt Nowych ostatecznej wersji Rzeczowego Wykazu Akt,
- 2) wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów zapisów jednoznacznie wskazujących na to, iż okres przechowywania dokumentów związanych z realizacją POIiŚ liczony jest od zamknięcia Programu określonego w art. 89 ust 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

L. Obowiązki informacyjne i promocyjne na poziomie Instytucji Wdrażającej

Zaleca się:

- 1) stosowanie wymogów związanych z korzystaniem z pomocy technicznej POIiŚ, np. prawidłowe opisywanie i rozliczanie faktur,
- 2) realizację wszystkich wymogów dotyczących organizacji szkoleń, w tym stosowanie Księgi Znaku NSS przy wydawaniu materiałów informacyjnych i szkoleniowych,
- 3) zapewnienie bliższej współpracy pomiędzy IW i IP w zakresie organizacji szkoleń lub konferencji skierowanych do beneficjentów POIiŚ.

M. Przygotowanie Instytucji Wdrażającej do wprowadzania danych do Krajowego Systemu Informatycznego

Zaleca się:

- 1) przeprowadzenie szkolenia w zakresie zasad korzystania z KSI (wprowadzanie, modyfikowanie i usuwanie danych, nadawanie wnioskowi identyfikatorów dokumentów), polityki bezpieczeństwa informatycznego,
- 2) weryfikacja zakresu uprawnień nadanych poszczególnym użytkownikom KSI pod kątem wykorzystania przez nich KSI.

Zaleceniom nie zostały nadane kategorie pod względem istotności.

7) Działania pokontrolne:

Do jednostki kontrolującej w dniu 8 października 2008 r. wpłynęło pismo zawierające informacje o działaniach o podjętych przez jednostkę kontrolowaną w celu wdrożenia zaleceń. Z punktu widzenia jednostki kontrolującej informacja była niewystarczająca.

W związku z tym, w ramach kontroli systemowej w dniach 24 – 28 listopada 2008 r. jednostka kontrolująca na miejscu w jednostce kontrolowanej prowadziła monitoring wdrażania zaleceń.

Na podstawie ustaleń wynikających z monitoringu wdrażania zaleceń stwierdzono, iż znaczna część zaleceń nie została wdrożona przez jednostkę kontrolowaną.

W odniesieniu do istotnych zaleceń, które nie zostały wdrożone, jednostka kontrolująca wydała je ponownie.

2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
 - a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,

- f) Udział IW w przygotowaniu WPD PT.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
- 4) Termin kontroli: 25 sierpnia 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:
Kontrola nie wykazała istotnych uchybień w obszarach objętych kontrolą.
- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:
Nie wydano zaleceń
- 7) Działania pokontrolne:
Brak działań pokontrolnych

3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):
Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:
 - a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
 - a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD PT.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
- 4) Termin kontroli: 26 sierpnia 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:
W trakcie prowadzenia działań kontrolnych zidentyfikowano uchybienie polegające na nieprzestrzeganiu przez jednostkę kontrolowaną terminów wskazanych we właściwych regulaminach konkursów np. informacja z prośbą o uzupełnienie/wyjaśnienie wniosku została przekazana po terminie wskazanym we właściwym regulaminie konkursu, ocena merytoryczna I stopnia prowadzona była w terminie przekraczającym termin wskazany we właściwym regulaminie konkursu.
- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:
Wybór projektów w trybie konkursowym

Zaleca się:

- Przestrzeganie Regulaminu konkursu, w szczególności w zakresie terminów przewidzianych na wezwanie wnioskodawców do poprawy/uzupełnienia wniosków.
 - Przeprowadzanie oceny merytorycznej I stopnia w terminie wskazanym w Regulaminie konkursu, liczonym od dnia zakończenia oceny formalnej rozumianej jako dzień podpisania list sprawdzających do oceny formalnej.
- 7) Działania pokontrolne:
Jednostka kontrolna planuje monitoring wdrażania zaleceń w czasie kolejnej kontroli systemowej.

4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie:

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
- a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD PT,
 - g) Organizacja naboru wniosków zgodnie z zasadami wskazanymi w ogłoszeniu o naborze wniosków oraz w regulaminie konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania ostatecznego terminu przyjmowania wniosków o dofinansowanie.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
4) Termin kontroli: 1 września 2008 r.
5) Rezultat kontroli:
W trakcie prowadzenia działań kontrolnych ustalono, iż jednostka kontrolowana przekroczyła termin przewidziany właściwym regulaminem konkursu na

poprawę/uzupełnienie wniosków przez wnioskodawców, a także zwiększyła ilość dokonanych przez nich poprawek/uzupełnień.

W obszarze archiwizacji dokumentów stwierdzono, iż przyjęte rozwiązania nie wskazują bezpośrednio na konieczność zawieszenia terminu przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 pkt 1 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Wybór projektów w trybie konkursowym

Zaleca się:

Przestrzeganie regulaminu konkursu, w szczególności w zakresie terminów przewidzianych na poprawę/uzupełnienie wniosków przez wnioskodawców i ilości dokonanych przez nich poprawek/uzupełnień.

Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się:

Wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.

Powyższe zapisy mogą zostać wprowadzone do *Instrukcji Szczegółowej WFOŚiGW w Lublinie* lub innego dokumentu zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POiŚ.

7) Działania pokontrolne:

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 16 lutego 2009 r. stwierdzono, iż jednostka kontrolowana wdrożyła zalecenia w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym. Wdrażanie zaleceń w zakresie archiwizacji dokumentów jednostka kontrolująca planuje zweryfikować w terminie późniejszym na podstawie informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną.

5. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie:

1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
- a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD PT.

3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 7 osób

4) Termin kontroli: 18 września 2008 r.

5) Rezultat kontroli:

W trakcie prowadzenia działań kontrolnych zidentyfikowano uchybienia w obszarze wyboru wniosków w trybie konkursowym. Uchybienia polegały na nieprzestrzeganiu przez jednostkę kontrolowaną wymogów właściwych regulaminów konkursów, w szczególności w zakresie rejestracji wniosków o dofinansowanie oraz przestrzegania terminów wynikających z właściwych regulaminów konkursów.

Ponadto ustalono, iż dokumenty opisujące system archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ nie zawierają jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.

6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Wybór projektów w trybie konkursowym

Wszelkie czynności związane z przeprowadzeniem naboru wniosków i ich oceną należy prowadzić zgodnie z obowiązującym dla tego konkursu Regulaminem, w szczególności zaleca się:

- bezwzględne rejestrowanie wniosków w momencie ich wpłynięcia do jednostki kontrolowanej,
- kończenie oceny formalnej i merytorycznej I stopnia, w terminie wskazanym we właściwym Regulaminie konkursu, podpisaniem odpowiednich List sprawdzających,
- informowanie wnioskodawcy o wynikach oceny formalnej po jej zakończeniu tj. podpisaniu List sprawdzających w terminie wskazanym we właściwym Regulaminie konkursu,

- prowadzenie oceny wniosków z zachowaniem zasad szczególnej staranności i rzetelności.

Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się:

Wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.

Powyższe zapisy mogą zostać wprowadzone do *Instrukcji Szczegółowej WFOŚiGW w Szczecinie* lub innego dokumentu zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ.

7) Działania pokontrolne:

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 6 stycznia 2009 r. stwierdzono, iż wszystkie zalecenia pokontrolne zostały wdrożone.

6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:

1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów,
 - Przeprowadzenie kontroli ex-ante i ex-post procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem,
 - Przeprowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
- Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,

- f) Udział IW w przygotowaniu WPD i RPD.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
- 4) Termin kontroli: 7 października 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:

Stwierdzono, iż żaden z dokumentów opisujących system archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ nie uwzględnia konieczności zawieszenia terminu przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 pkt 1 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się:

Wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.

Powyższe zapisy mogą zostać wprowadzone do *Instrukcji Szczegółowej WFOŚiGW we Wrocławiu* lub innego dokumentu zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ.

- 7) Działania pokontrolne:

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 22 grudnia 2008 r. stwierdzono, iż wszystkie zalecenia pokontrolne zostały wdrożone.

7. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach:

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):
Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze Środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów,
 - d) Przeprowadzenie kontroli ex-ante i ex-post procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem,
 - e) Przeprowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:

- a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD i RPD.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
 - 4) Termin kontroli: 8 października 2008 r.
 - 5) Rezultat kontroli:
W trakcie prowadzenia działań kontrolnych zidentyfikowano uchybienia w obszarze wyboru wniosków w trybie konkursowym. Uchybienia dotyczyły nieprzestrzegania przez jednostkę kontrolowaną wymogów wynikających z właściwych regulaminu konkursu, związanych w szczególności z rejestracją wniosków o dofinansowanie oraz uzupełnianiem i uzyskiwaniem dodatkowych wyjaśnień wnioskodawcy w trakcie prowadzenia oceny wniosków.

Ponadto ustalono, iż dokumenty opisujące system archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ nie zawierają zapisów dotyczących zawieszenia terminu przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów

Zaleca się:

1. Stosowanie obowiązującego wzoru pre-umowy w wypadku zmian na *Liście Projektów Indywidualnych*, bez kierowania potencjalnych Beneficjentów do IP w celu negocjacji. Jednostka kontrolowana winna realizować swoje zobowiązania samodzielnie, a w tym obszarze nie może być mowy o nadzwyczajnym traktowaniu niektórych podmiotów.
2. Dodatkowo zaleca się ścisły monitoring przygotowania do wdrażania projektu realizowanego przez Górnośląski Związek Metropolitalny.

Wybór projektów w trybie konkursowym

Wszelkie czynności związane z przeprowadzeniem naboru wniosków i ich oceną należy prowadzić zgodnie z obowiązującym dla tego konkursu Regulaminem, w szczególności zaleca się:

1. Bezwzględne rejestrowanie wniosków w momencie ich wpłynięcia do jednostki kontrolowanej,
2. Przestrzeganie Regulaminu konkursu w zakresie dotyczącym ilości uzupełnień/wyjaśnień przekazywanych przez wnioskodawcę,
3. Prowadzenie oceny wniosków z zachowaniem zasad szczególnej staranności i rzetelności.

Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się:

1. Wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.
- 7) Działania pokontrolne:
Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 14 stycznia 2009 r. stwierdzono, iż wszystkie zalecenia pokontrolne zostały wdrożone.

8. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych:

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIiŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIiŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów,
 - d) Przeprowadzenie kontroli ex-ante i ex-post procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem,
 - e) Przeprowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
 - a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD i RPD,
 - g) Organizacja naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach działania 5.2. POIiŚ „*Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych*” zgodnie z zasadami wskazanymi w ogłoszeniu o naborze wniosków oraz regulaminie przeprowadzenia konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem ostatecznego terminu przyjmowania wniosków.

- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 5 osób
- 4) Termin kontroli: 20 października 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:

W trakcie prowadzenia kontroli stwierdzono, iż jednostka kontrolowana nie wyznaczyła koordynatorów projektów indywidualnych, w stosunku do których pełni rolę Instytucji Wdrażającej. Sprawy związane z obsługą projektów indywidualnych realizowane były przez pracownika zajmującego się sprawozdawczością

Ponadto, stwierdzono uchybienia w obszarze wyboru wniosków w trybie konkursowym. Uchybienia dotyczyły nieprzestrzegania przez jednostkę kontrolowaną wymogów wynikających z właściwych regulaminu konkursu, związanych w szczególności z podpisywaniem deklaracji bezstronności i poufności oraz przestrzeganiem terminów.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów zidentyfikowanych w obszarze działalności IW

Zaleca się:

Wyznaczanie koordynatora/koordynatorów projektów indywidualnych niezwłocznie po wpisaniu projektu na *Listę Projektów Indywidualnych* niezależnie od struktury organizacyjnej i obsady kadrowej jednostki kontrolowanej.

Wybór projektów w trybie konkursowym

Zaleca się:

1. Podpisywanie deklaracji bezstronności i poufności przez osobę pełniącą funkcję Przewodniczącego Grupy Roboczej ds. oceny wniosków o dofinansowanie niezwłocznie po zakończeniu naboru wniosków o dofinansowanie w ramach danego konkursu, nie później jednak niż w momencie przystąpienia do weryfikacji list sprawdzających.
2. W wypadku konkursów, dla których powyższy warunek nie został spełniony, zobowiązuje się Przewodniczącego Grupy Roboczej do podpisania deklaracji z datą bieżącą.
3. Dołożenie wszelkiej staranności w celu przestrzegania wskazanych w *Instrukcji Wykonawczej CKPŚ* terminów przekazywania do IP Raportu z naboru i oceny formalnej wniosków.

- 7) Działania pokontrolne:

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 13 stycznia 2009 r. stwierdzono, iż wszystkie zalecenia pokontrolne zostały wdrożone.

9. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu:

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):

Kontrola prowadzona była w oparciu o *Roczny plan kontroli POIŚ w sektorze środowisko na 2008 rok*.

Odstępstwo od założeń *Rocznego planu kontroli (...)* polegało na tym, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania POIŚ, a co za tym idzie brak działań w obszarach wytypowanych do kontroli w *Rocznym planie kontroli (...)* zrezygnowano z prowadzenia kontroli w następujących obszarach:

- a) Weryfikacja wniosków o płatność otrzymanych od beneficjenta (w tym dobór próby do weryfikacji),
 - b) Sporządzanie dokumentu Poświadczenie i deklaracja wydatków przez IW/IP II i przekazywanie do odpowiedniej IP,
 - c) Przekazywanie środków przez IW/IP II do beneficjentów,
 - d) Przeprowadzenie kontroli ex-ante i ex-post procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem,
 - e) Przeprowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektów.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
- a) Monitorowanie przygotowania kluczowych projektów,
 - b) Wybór projektów w trybie konkursowym,
 - c) Planowanie środków w budżecie na realizację poszczególnych działań w ramach POIiŚ,
 - d) Zasady księgowości wydatków związanych z POIiŚ na poziomie IW,
 - e) Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami,
 - f) Udział IW w przygotowaniu WPD i RPD.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 4 osoby
- 4) Termin kontroli: 28 października 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:

Stwierdzono, iż żaden z dokumentów opisujących system archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ nie uwzględnia konieczności zawieszenia terminu przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 pkt 1 ww. *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Archiwizacja dokumentów zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami

Zaleca się:

Wprowadzenie do dokumentów zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów jednoznacznych zapisów gwarantujących zawieszenie biegu terminów przechowywania dokumentów w przypadku toczącego się postępowania prawnego albo na należycie umotywowany wniosek KE. Obowiązek ten wynika z art. 90 ww. *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006* z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) 1260/1999.

Powyższe zapisy mogą zostać wprowadzone do *Instrukcji Szczegółowej WFOŚiGW w Toruniu* lub innego dokumentu zawierających opis systemu archiwizacji dokumentów związanych z realizacją POIiŚ.

- 7) Działania pokontrolne:

Na podstawie informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 30 grudnia 2008 r. stwierdzono, iż zalecenie pokontrolne zostało wdrożone.

Poza kontrolami wymienionymi powyżej IP przeprowadziła 1 kontrolę systemową w trybie ad hoc w NFOŚiGW oraz 1 kontrolę w KZGW na zlecenie IZ POIiŚ

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):
Kontrola prowadzona była w trybie ad hoc.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
Organizacja naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach działania 1.1 oraz działania 2.2 POIiŚ zgodnie z zasadami wskazanymi w ogłoszeniu o naborze oraz w regulaminach konkursów, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania ostatecznego terminu składania naboru wniosków o dofinansowanie.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 1 osoba
- 4) Termin kontroli: 1 września 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:

Kontrola nie wykazała istotnych uchybień w obszarze objętym kontrolą.

- 6) Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:
Nie wydano zaleceń pokontrolnych.
- 7) Działania pokontrolne:
Brak działań pokontrolnych.

2. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

- 1) Zgodność z przyjętym planem kontroli (jeśli wystąpiły odstępstwa to należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy):
Kontrola prowadzona była na zlecenie IZ POIiŚ w związku z wyłączeniem KZGW z systemu wdrażania POIiŚ.
- 2) Zbadane obszary systemu zarządzania i kontroli:
Kontrola dotyczyła weryfikacji kwalifikowalności wydatków poniesionych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej ze środków pomocy technicznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.
- 3) Liczba osób przeprowadzających kontrolę: 4 osoby
- 4) Termin kontroli: 8 – 9 lipca 2008 r.
- 5) Rezultat kontroli:

W wyniku przeprowadzonej kontroli wskazano wydatki kwalifikowane do rozliczenia w ramach pomocy technicznej w ramach POIiŚ (wydatki osobowe, wydatki na wdrażanie, wydatki na informację i promocję).

Kategorie i liczba sformułowanych zaleceń:

Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

- 6) Działania pokontrolne:
Brak działań pokontrolnych ze strony IP.

Sektor transportu:

W II półroczu 2008 r. IP (MI) nie zakończyła kontroli systemowej rozpoczętej zgodnie z planem w IV kwartale 2008 r. w IP II (CUPI).

Sektor energetyki:

Instytucja Pośrednicząca - Ministerstwo Gospodarki:

W okresie sprawozdawczym – II półrocze 2008 r., IP – Ministerstwo Gospodarki, Departament Funduszy Europejskich - wykonał kontrolę systemową w podległej IP II - **Instytut Nafty i Gazu**.

Kontrola została przeprowadzona zgodnie z Rocznym Planem Kontroli na rok 2008.

W związku z brakiem podpisanych umów na realizację RPD PT z IP II, IP nie prowadziła oddzielnych kontroli realizacji Planów Działań PT. Jednak z uwagi na ponoszenie przez IP II wydatków przewidzianych do refinansowania w ramach PT, w drugim półroczu 2008 r. w trakcie kontroli systemowej zostały zbadane następujące aspekty związane z realizacją RPD, tj.:

- kontrola opisu faktur i innych dowodów poniesienia wydatków, które będą złożone we wniosku o płatność ze środków PT,
- kontrola stanu zaawansowania realizacji RPD,
- kwalifikowalność poniesionych wydatków.

Kontrola systemowa obejmowała następujące zagadnienia: przygotowanie do organizacji konkursów i naboru wniosków o dofinansowanie, prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych, terminowość i prawidłowość wprowadzania danych do systemu informatycznego, realizacja umów o dofinansowanie i przekazywanie środków przez IP II do beneficjentów, przygotowywanie sprawozdań z realizacji działań/osi priorytetowych i przekazywanie do IP, terminowość i prawidłowość wprowadzania danych do systemu informatycznego, monitorowanie przygotowania kluczowych projektów.

W przeprowadzonych kontrolach udział wzięło 2 pracowników IP, przy współudziale 2 pracowników z IZ.

Kontrolę w INiG przeprowadzono w okresie 9–11 września 2008 r.,

Uchybienia jakie wystąpiły dotyczyły głównie:

- opóźnień w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do rozpoczęcia konkursów,
- zatrudnienia ekspertów do komisji konkursowej,
- opóźnienia we wdrażaniu systemów informatycznych (KSI – brak przyzanych uprawnień dla odpowiednich pracowników, LSI – brak uruchomienia wszystkich modułów),
- błędów w opisywaniu dokumentacji potwierdzającej poniesienie wydatków przez IP II, przeznaczonych do późniejszej refundacji ze środków Pomocy Technicznej.

Wyżej wymienione uchybienia i opóźnienia zostały skorygowane przez IP II w terminach wskazanych w zaleceniach pokontrolnych a w przypadku niemożności ich zrealizowania we wskazanym terminie IP II wskazał możliwy termin realizacji zalecenia.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w prowadzonym przez INiG monitoringu projektów indywidualnych działania 10.1 POIiŚ.

IP na bieżąco monitoruje wdrażanie wydanych zaleceń pokontrolnych poprzez analizę dokumentacji przysyłanej przez IP II oraz weryfikuje ich wykonanie podczas planowych kontroli systemowych.

W trakcie kontroli wydano w sumie 5 zaleceń pokontrolnych.

Sektor kultury:

W 2008 r. MKiDN jako IP dla XI priorytetu POIiŚ przeprowadziło następujące kontrole systemowe w IP II (**WWPE**):

Kontrola planowa w zakresie przygotowania indywidualnych projektów kluczowych dla Priorytetu Kultura i Dziedzictwo Kulturowe Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, przeprowadzona przez dwóch pracowników IP (MKiDN) w dniach 10.09.2008 – 24.09.2008.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Jednocześnie wskazano obszary, które wymagają działań naprawczych:

- zawartość projektu Instrukcji Wykonawczej IP II,
- dostosowanie list sprawdzających stosowanych przy miesięcznych informacjach beneficjentów oraz harmonogramów zamieszczonych w pre-umowach,
- zdefiniowanie procesu weryfikowania informacji przedstawianych przez beneficjentów,
- uregulowania dotyczące wizyt monitorujących,
- sposób wyznaczenia pracowników odpowiedzialnych za monitorowanie przygotowania projektów,
- kwestia przedkładania do wiadomości IZ zbiorczych informacji o stanie przygotowania projektów.

Wdrożono wszystkie zalecenia pokontrolne (informacja od IP II).

Sektor zdrowia:

W drugim półroczu 2008 r. IP (Ministerstwo Zdrowia) rozpoczęła zgodnie z planem kontroli kontrolę systemową w IP II (CSIOZ). Kontrola została zakończona w br.

Sektor szkolnictwa wyższego:

W drugim półroczu 2008 r. IP (MNiSW) rozpoczęła zgodnie z planem kontroli kontrolę systemową w IP II (OPI). Kontrola została zakończona w 2009 r.

3.2. Informacja o działaniach podjętych w ramach kontroli realizacji projektów (wg priorytetów)

W związku z faktem, że w okresie sprawozdawczym zawarto jedną umowę o dofinansowanie, w II półroczu 2008 r. nie prowadzono kontroli projektów.

Jednocześnie niektóre instytucje pośredniczące II stopnia prowadziły wizyty monitorujące oraz kontrole dotyczące przygotowania projektów indywidualnych (na podstawie zawartych pre-umów).

3.3. Informacja o działaniach kontrolnych podjętych przez inne instytucje (np. NIK) oraz o przeprowadzonych audytach

Kontrole/audyty w IZ POIiŚ (MRR, DPI):

1) Audyt zgodności:

- 1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę - Ministerstwo Finansów – Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej;

- 2) termin kontroli: czynności audytowe przeprowadzono w terminie od 25 lutego do 9 września 2008 r.

zakres kontroli: prawidłowość ustanowienia systemu zarządzania i kontroli na poziomie IZ POIiŚ;

- 3) najważniejsze zalecenia: opracowanie list sprawdzających do kontroli na zakończenie projektu i trwałości projektu przed rozpoczęciem przeprowadzania ww. kontroli; opracowanie zasad informowania beneficjentów o skutkach naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych, z uwzględnieniem *taryfikatora* wydanego przez MRR (np. umieszczenie stosownych zapisów w Instrukcji Wykonawczej, Przewodniku Beneficjenta, umowie o dofinansowanie lub wytycznych); zakończenie prac w zakresie opracowania oraz zatwierdzenia wzoru umowy o dofinansowanie.
- 4) stopień wdrożenia zaleceń/rekomendacji: z wyjątkiem opracowania list sprawdzających do kontroli na zakończenie projektu i trwałości projektu zalecenia zostały wdrożone przez IZ.

2) Wizyta sprawdzająca Instytucji Certyfikującej:

- 1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę – MRR – Departament Instytucji Certyfikującej;
- 2) termin kontroli: Wizyta została przeprowadzona w dniach 16-18 lipca 2008 roku
zakres kontroli: funkcjonowanie procedur odnośnie zawierania Porozumień/aneksów do Porozumień pomiędzy IZ a IP; funkcjonowanie procedur w zakresie opiniowania Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczących POIiŚ; funkcjonowanie procedur w zakresie poświadczania wydatków i sporządzania deklaracji wydatków; monitoringu, sprawozdawczości i kontroli w IZ POIiŚ; prowadzenie rejestru dłużników oraz informowania o nieprawidłowościach; audytów i kontroli przeprowadzonych w IZ POIiŚ oraz realizacja zaleceń pokontrolnych; Krajowego Systemu Informatycznego
- 3) najważniejsze zalecenia: uzupełnienie zakresu obowiązków dla niektórych pracowników DPI
- 4) stopień wdrożenia zaleceń/rekomendacji: zalecenia zostały wdrożone przez IZ.

Sektor środowiska:

Kontrole i audyty prowadzone w IP:

1. Wizyta sprawdzająca Instytucji Certyfikującej

- 1) Termin i zakres wizyty sprawdzającej:

12 – 13 czerwca 2008 r.

Wizyta sprawdzająca dotyczyła funkcjonowania procedur w IP we wdrażaniu POIiŚ.

- 2) Najważniejsze zalecenia;

- a) Uszczegółowienie treści pełnomocnictw udzielonych przez Ministra Środowiska Panu Stanisławowi Gawłowskiemu oraz Pani Aleksandrze Malarz poprzez dodanie uprawnienia do wykonywania czynności kontrolnych. Dotychczasowa forma pełnomocnictwa stanowi katalog zamknięty wykonywanych zadań i nie zawiera uprawnienia do wykonywania kontroli oraz wydawania upoważnień do przeprowadzenia powyższych kontroli.

- b) Do czasu zatwierdzenia ostatecznej wersji Instrukcji Wykonawczej, podczas realizacji zadań w ramach POIiŚ, stosowanie odpowiednich procedur, dla zachowania ścieżki audytu, o której mowa w art. 58 lit g), art. 60 lit f) Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia

11 lipca 2006 r. oraz art. 15 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r.,

- c) Przestrzeganie zasad określonych w SION oraz procedurach IP w zakresie informowania o nieprawidłowościach,
- d) Podjęcie działań mających na celu zaopiniowanie i akceptację Instrukcji Wykonawczych IP II stopnia, niezwłocznie po zatwierdzeniu przez IZ Instrukcji Wykonawczej IP.

3) Stopień wdrożenia zaleceń:

Ad. a

Uszczegółowienie treści zapisów pełnomocnictw Urzędnika Zatwierdzającego Instytucji Pośredniczącej oraz Zastępcy Urzędnika Zatwierdzającego Instytucji Pośredniczącej nastąpiło w dniu 3 września 2008 r. kiedy to Pan Maciej Nowicki – Minister Środowiska doprecyzował katalog czynności powierzonych do realizacji. Dodatkowo nowe pełnomocnictwo UZIP skonstruowane jest w formie katalogu otwartego, co pozwoli na uniknięcie sytuacji w której doszłoby do wątpliwości co do faktycznych uprawnień UZIP, lub jego zastępcy.

Ad. b

IP dokonała przeglądu własnych procedur, czego wynikiem jest doprecyzowanie zapisów Instrukcji Wykonawczej. Instrukcja Wykonawcza została zatwierdzona przez IZ POIiŚ.

Ad. c

IP posiada opracowane i wprowadzone do projektu Instrukcji Wykonawczej elementy związane z informowaniem o nieprawidłowościach.

Ad. d

Do chwili obecnej IP zatwierdziła Instrukcje Wykonawcze/Instrukcje Szczegółowe dla 17 instytucji.

2. Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez Instytucję Audytową

1) Termin i zakres audytu:

Kwiecień – październik 2008 r.

(spotkanie rozpoczynające audyt zgodności odbyło się w dniu 29 kwietnia 2008 r., natomiast ostateczne sprawozdanie z audytu zgodności zostało przekazane do IP w dniu 22 października 2008 r.)

Audyt dotyczył przygotowanie MŚ do pełnienia funkcji IP w ramach POIiŚ.

Przedmiotem badania audytowego były następujące obszary: stan prac nad Instrukcją Wykonawczą IP oraz Instrukcjami Wykonawczymi/Szczegółowymi IW, OSZiK w ramach POIiŚ, stan zatrudnienia w IP, współpraca IP z IW, deklaracja gotowości do audytu zgodności.

2) Najważniejsze zalecenia/rekomendacje:

1. Zaleca się uzupełnienie list sprawdzających do kontroli projektów na miejscu, celem zminimalizowania ryzyka realizacji projektów niezgodnie z zasadami krajowymi i wspólnotowymi.

IA rekomenduje uzupełnienie list sprawdzających do kontroli projektów na miejscu w szczególności o następujące obszary:

- wypełniania wymogów środowiskowych,

- zgodności wydatków z krajowymi i wspólnotowymi zasadami kwalifikowalności wydatków, w tym opracowanie szczegółowej listy sprawdzającej do weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT w przypadku gdy VAT stanowi wydatek kwalifikowany.

2. Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej IP w części dotyczącej opracowania sektorowego planu kontroli o następujące elementy:

- opis sposobu weryfikacji przez pracowników DPOiŚ-EFRR/FS rocznych planów kontroli projektów na miejscu przekazywanych przez poszczególne IP II,
- szczegółowe zapisy w jaki sposób następuje dobór próby do kontroli oraz jak często powinny być przeprowadzane kontrole,
- procedurę dokonywania rocznego przeglądu przyjętej metodyki wyboru próby,
- zapisy czy przy opracowywaniu planu kontroli uwzględniane są informacje pokontrolne/wyniki kontroli przeprowadzone przez inne upoważnione instytucje tj.: Instytucję Zarządzającą, Instytucję Audytową, Instytucję Certyfikującą, Najwyższą Izbę Kontroli, KE, Europejski Trybunał Obrachunkowy.

3. Wskazane jest, aby IP uzupełniło:

- listę sprawdzającą do oceny merytorycznej II stopnia wniosków beneficjentów przy analizie kwalifikowalności wydatków o zapisy dot. sprawdzenia wydatków związanych z budową i montażem (Rozdział 6 Podrozdział 4 *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POiŚ*),
- listę sprawdzającą do kontroli projektów na miejscu o zapisy dot. weryfikacji prawidłowości zaliczenia poniesionych wydatków do wydatków kwalifikowanych.

4. Zaleca się wprowadzenie procedury uzgadniania kwot poświadczanych do IZ lub IC z danymi w systemie informatycznym/systemach księgowych dotyczących poszczególnych projektów.

5. Dla zapewnienia prawidłowego dokonania oceny efektów prowadzonych działań oraz spójności działań prowadzonych przez poszczególne instytucje zaangażowane w proces informowania i promocji zaleca się uzupełnienie projektu planu działań informacyjnych i promocyjnych oraz zatwierdzenie dokumentu.

6. Zaleca się stworzenie listy sprawdzającej do weryfikacji wkładów RPD składanych przez IP II.

7. Rekomendowane jest w porozumieniu z IZ oraz IP II, uzupełnienie IW IP o procedurę określania oraz szacowania błędów systemowych.

8. Zaleca się opracowanie wzoru listy sprawdzającej i informacji pokontrolnej dla kontroli realizacji PT.

9. Zaleca się:

- stworzenie wzoru dokumentu Zalecenia pokontrolne lub uzupełnienie IW o zapis, że będzie tworzony zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kontroli realizacji POiŚ*,
- zmianę zapisów dotyczących przekazywania do IA kopii informacji pokontrolnych.

10. Zaleca się opracowanie katalogu stanowisk służbowych uznanych przez jednostkę za szczególnie wrażliwe oraz wprowadzenie mechanizmów nadzoru nad nimi.

Należy rozważyć wprowadzenie mechanizmu kontrolnego minimalizującego ryzyko wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów dla wszystkich przedstawicieli IP m.in. dokonujących oceny merytorycznej II stopnia w grupach roboczych, weryfikujących listy rankingowe projektów przekazywane przez IP II, biorących udział w czynnościach

kontrolnych (np. w formie oświadczenia podpisywanego przez pracownika oraz dołączonego do zakresu obowiązków, informującego pracownika, iż w przypadku wystąpienia/podejrzenia wystąpienia konfliktu interesów zobowiązany jest on do wyłączenia się z realizowanych czynności).

11. Należy uzupełnić IW IP o zapisy doprecyzowujące, że ogłoszenie o konkursie publikowane na stronie internetowej, będzie zawierało niezbędne informacje w myśl art. 29 ust. 2 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*.

12. Po zatwierdzeniu wzoru umowy o dofinansowanie RPD przez IZ, rekomendowane jest uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej IP o wskazanie miejsca publikacji powyższej umowy.

13. Uzupełnienie w porozumieniu z IZ Instrukcji Wykonawczej IP o zastosowanie horyzontalnego rozwiązania w zakresie weryfikacji wykluczenia na podstawie art. 211 ustawy o finansach publicznych. Wdrożenie rekomendacji obejmuje również wprowadzenie do Instrukcji Wykonawczej IP odpowiednich zapisów w zakresie funkcjonowania rejestru podmiotów wykluczonych w porozumieniu z IZ.

3) Stopień wdrożenia zaleceń:

Ad. 1 – Zgodnie z ustaleniami ze spotkania Instytucji Audytowej z Instytucją Zarządzającą oraz Instytucją Pośredniczącą, IZ opracowała wzór listy sprawdzającej do kontroli projektów na miejscu. Lista sprawdzająca uwzględniła kwestię kwalifikowalności podatku VAT i została dołączona do zaakceptowanej Instrukcji Wykonawczej IP. Pozostałe obszary wskazane w sprawozdaniu z audytu będą każdorazowo dopisywane do listy sprawdzającej do kontroli projektów na miejscu, a stosowny zapis wraz z jednoznacznym wskazaniem tych obszarów został wprowadzony do Instrukcji Wykonawczej w Rozdziale 2.9.5.

Ad. 2 – Uszczegółowienie metodyki doboru próby do kontroli systemowych wymagane *Wytężnymi w zakresie kontroli realizacji POIiŚ* znalazło się w sektorowym planie kontroli, przekazanym do IZ do zatwierdzenia w dniu 31 października 2008 r. Metodyka doboru próby do kontroli projektów na miejscu nie została uwzględniona w przedmiotowym planie z uwagi na stanowisko IZ przekazane w piśmie z dnia 7 października 2008 r., znak: DPI-IV-92111(5)-3-MSz/08, informujące, iż ze względu na niski stopień zaawansowania wdrażania projektów w ramach POIiŚ pomija się planowanie kontroli projektów na miejscu.

W sektorowym planie kontroli w części „Analiza ryzyka” oraz „Wytypowane obszary do kontroli uznane za najbardziej ryzykowne wraz z oceną ryzyka” przedstawiony został sposób doboru próby do kontroli, informacja o częstotliwości prowadzenia kontroli oraz uwzględnieniu informacji pokontrolnych / wyników kontroli przeprowadzonych przez inne upoważnione instytucje w IW.

Instrukcja Wykonawcza IP została uzupełniona w Rozdziale 2.9.1 w pkt 2 a procedury i punkt ten brzmi obecnie: „Weryfikacja rocznych planów kontroli projektów na miejscu przekazanych przez poszczególne IW pod kątem dokonania analizy ryzyka i zestawienia projektów wytypowanych do kontroli i opracowanie rocznego planu kontroli projektów na miejscu w sektorze środowiska.”

Ad. 3 – Lista sprawdzająca do oceny merytorycznej II stopnia wniosków o dofinansowanie została uzupełniona o zapisy dotyczące sprawdzenia wydatków związanych z budową i montażem (listy sprawdzające do weryfikacji wniosków o dofinansowanie publikowane są każdorazowo na stronie www.ekoportal.pl) oraz lista sprawdzająca do kontroli projektów na miejscu została uzupełniona o ogólne zapisy dotyczące weryfikacji prawidłowości zaliczenia poniesionych wydatków do wydatków kwalifikowalnych.

Ad. 4 – W liście sprawdzającej do Poświadczenia i deklaracji wydatków od IW do IP znajduje się pytanie: „Czy Poświadczenie w części rachunkowej jest zgodne z danymi zawartymi

w KSI?”, dodatkowo dodane zostało pytanie: „Czy Poświadczenie w części rachunkowej jest zgodne z danymi zawartymi w systemie księgowym IRBIS?”.

Ad 5 – W związku ze zmianą wzoru rocznego planu działań informacyjnych i promocyjnych, po otrzymaniu ostatecznej wersji wzoru rocznego planu, IP przekaze przedmiotowy dokument do IZ w terminie wskazanym przez IZ.

Ad. 6 – Lista sprawdzająca do weryfikacji wkładów IW do RPD stanowi Załącznik 2.7.2-1 do Instrukcji Wykonawczej IP.

Ad. 7 – IP otrzymała od IZ informację dotyczącą wsparcia IZ w zakresie szacowania błędów systemowych (pismo znak DPI-IV-92115-(3)-11-MSz/08). Przedmiotowa informacja została uwzględniona w Rozdziale 2.11.4 Instrukcji Wykonawczej IP.

Ad. 8 – Do Instrukcji Wykonawczej IP została dołączona lista sprawdzająca do kontroli pomocy technicznej Wzór informacji pokontrolnej przedstawiony w Instrukcji Wykonawczej dotyczy zarówno kontroli systemowych, jak i kontroli RPD.

Ad. 9 – W Rozdziale 2.9.3.2 zawarto informację, iż Zalecenia pokontrolne opracowywane są zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kontroli realizacji POIiŚ*. Z kolei z Rozdziału 2.9.5.2 usunięto zapis o przekazywaniu informacji pokontrolnych z kontroli projektów na miejscu do IA.

Ad. 10 – Instytucja Pośrednicząca nie widzi możliwości weryfikacji tego obszaru. Składane deklaracje bezstronności i poufności ocenić należy jako wystarczające.

Ad. 11 – w Rozdziale 2.2.2 a Instrukcji Wykonawczej wprowadzony został następujący zapis: „Ogłoszenie o konkursie publikowane jest na stronie www.ekoportal.pl i zawiera informacje wskazane w *Ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*.”

Ad. 12 – Po zatwierdzeniu przez IZ wzoru umowy o dofinansowanie RPD, IP przygotowuje umowy o dofinansowanie RPD z IW.

Ad. 13 – W Instrukcji Wykonawczej IP w Rozdziale 2.14 wprowadzony został zapis – „IP uzyskuje dostęp do bazy danych Rejestr podmiotów wykluczonych zgodnie z procedurami przekazywanymi do IP przez IZ/IK NSRO. Weryfikacja czy podmiot nie podlega wykluczeniu na podstawie art. 211 *Ustawy o finansach publicznych* odbywa się na etapie opracowywania umowy o dofinansowanie RPD oraz weryfikacji wniosku o płatność od IW”.

Zgodnie z informacją przekazaną przez MF pismem z dnia 19 listopada 2008 r. rekomendacje 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13 uznane zostały za wdrożone.

Kontrole i audyty prowadzone w IW

1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 2008-04-16 – 2008-06-16

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

W wyniku przeprowadzonego audytu uzyskano zapewnienie, że systemy zarządzania i kontroli POIiŚ na poziomie IW są zgodne z wymogami art. 58 – 62 Rozporządzenia 1083/WE.

W chwili obecnej IW jest w trakcie aktualizacji zapisów Instrukcji Szczegółowej.

2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS w Opolu przy udziale Audytora Wewnętrznego w WFOŚiGW w Opolu

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: od 7.03.2008 r. do 15.05.2008 r. (14.07.2008 r. – data przekazania sprawozdania wstępnego, 12.08.2008 r. data przekazania sprawozdanie końcowego).

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

a) Proponuje się:

- podjąć działania w celu podniesienia umiejętności i kwalifikacji osób weryfikujących kwalifikowalność podatku VAT oraz osób przeprowadzających kontrole na miejscu w zakresie znajomości podatku VAT i jego kwalifikowalności,
- uzupełnić listę kontrolną o szczegółowe pytania dotyczące uznania VAT jako wydatku kwalifikowanego,
- stworzenie katalogu przypadków, w których VAT jest odzyskiwany, zgodnie z ustawą o VAT,
- uzupełnić stronę internetową o oświadczenie o kwalifikowalności VAT.

b) Należy poinformować o terminie wdrożenia/uruchomienia wszystkich grup funkcjonalności KSI/LSI i zapewnić, że dane wymagane załącznikiem III do rozporządzenia 1828/2006 będą dostępne w systemie informatycznym.

c) Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Szczegółowej o procedurę przygotowania danych przekazywanych na żądanie KE.

d) Zaleca się:

- Zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych eliminujących ryzyko refundowania ujemnych różnic kursowych.
- Uzupełnienie list sprawdzających o pytania dotyczące kosztów wymiany walut i ujemnych różnic kursowych.

e) Zaleca się wprowadzenie mechanizmu kontrolnego weryfikującego, czy wydatki finansowane w danym projekcie nie zostały rozliczone w ramach innych projektów danej jednostki. Ponadto zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na przypadki wystąpienia duplikatów dokumentów księgowych. W powyższej sytuacji rekomendowana jest pogłębiona kontrola.

Dyrektor UKS w Opolu pismem z dnia 14 listopada 2008 r. znak 1691/W2E/070/2/08/11/699 uznał, że większość rekomendacji została wdrożona.

3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS w Szczecinie

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 02.04.2008 r. - 20.06.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

1. Instrukcje wykonawcze

Należy wyeliminować ryzyko wynikające z braku zatwierdzenia INS. Ponadto rekomenduje się dostosowanie zapisów INSS do INS, a także ujednoczenie i dostosowanie części I (opisowej) do części II (tabelarycznej) INSS.

2. Struktura organizacyjna i podział funkcji

1/ W przypadku posługiwania się skrótami komórek organizacyjnych, należy je wyjaśniać w opisie skrótów.

2/ Usytuować w strukturze organizacyjnej zarówno w wersji opisowej jak i schemacie graficznym wyraźnie i jednoznacznie stanowiska:

- specjalisty ekonomicznego ds. obsługi księgowej funduszy europejskich,
- specjalisty ekonomiczno-finansowych w Zespole ds. Obsługi Wniosków i Umów,
- specjalisty ds. informacji i edukacji oraz promocji funduszy europejskich w Zespole ds.

Obsługi Wniosków

1/ Wyszczególnić w sposób wyraźny i jednoznaczny funkcje poszczególnych komórek organizacyjnych zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ, bez dublowania zadań. Określić zakres zadań stanowiska koordynatora i informatyka w zakresie realizacji POIiŚ.

2/ Należy jednoznacznie określić zadania w poszczególnych opisach stanowisk zaangażowanych w realizację POIiŚ, uwzględniając faktycznie przypisane obowiązki i wyeliminowanie dublowania zadań różnych stanowisk. Należy dostosować zadania wyszczególnione w opisach stanowisk do zadań przypisanych konkretnym stanowiskom w tabelarycznej wersji procedur w Części II Instrukcji Szczegółowej.

3/ W procedurach nie należy powoływać komórek organizacyjnych, których faktycznie nie ma w strukturze organizacyjnej IP II.

4/ Zaleca się sporządzenie imiennych zakresów czynności pracowników zaangażowanych w realizację POIiŚ.

3. Weryfikacja kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektów do dofinansowania

Rekomenduje się ustanowienie, w porozumieniu z IP, mechanizmu kontrolnego pozwalającego na ocenę, że tylko właściwe koszty zostaną zatwierdzone do wypłaty jako kwalifikowane, w tym załączenie do procedur list sprawdzających do oceny wniosku o dofinansowanie.

Weryfikacja kwalifikowalności wydatków na etapie weryfikacji wniosków o płatność

- 1/ Uszczegółowienie procedur IP II o wskazanie Listy sprawdzającej do weryfikacji formalnej i finansowej wniosku o płatność, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.6.3-2 do INS.
 - 2/ Uzupelnienie, w porozumieniu z IP, listy sprawdzającej do wniosku o płatność o szczegółowe pytania do weryfikacji poszczególnych kategorii wydatków niekwalifikowanych.
 - 3/ Ustalenie konkretnych terminów weryfikacji wniosków o płatność.
 - 4/ Rozważyć zasadność dokonywania weryfikacji formalno-rachunkowej i merytorycznej przez tego samego pracownika ZFK oraz akceptacji wniosku o płatność przez Prezesa Zarządu każdorazowo na posiedzeniu Zarządu.
4. Weryfikacja kwalifikowalności wydatków na etapie kontroli na miejscu
- 1/ Zaleca się uszczegółowienie procedur IP II o wskazanie Listy sprawdzającej do kontroli projektu na miejscu, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.6.2-1 do INS.
 - 2/ Uzupelnienie, w porozumieniu z IP, listy sprawdzającej do kontroli projektu na miejscu o szczegółowe pytania do weryfikacji poszczególnych kategorii wydatków niekwalifikowanych.
5. Weryfikacja kwalifikowalności wydatków z tytułu VAT
- Wskazane jest, aby WFOŚiGW w porozumieniu z IP opracował wskazówki do weryfikacji kwalifikowalności podatku od towarów i usług oraz zapewnił, że pracownicy będą dysponować wiedzą niezbędną do oceny kwalifikowalności VAT.
6. Refundacja wydatków wyrażonych w walutach obcych
- Uzupelnąć INS o procedurę sposobu postępowania w przypadku przedstawiania przez beneficjenta do refundacji faktur wystawianych w walutach obcych, z uwzględnieniem sposobu przeliczenia wartości zapłaconej faktury na walutę polską, z podaniem zastosowanego kursu oraz rozliczania ujemnych różnic kursowych.
7. Uzyskanie informacji z zapisów księgowych i innych systemów informatycznych
- 1/ Zaleca się opracowanie ewidencji syntetycznej i analitycznej dostosowanej do potrzeb ewidencji projektów POiŚ.
 - 2/ Zaleca się opracowanie opisu systemu księgowego.
 - 3/ Rekomenduje się wprowadzenie mechanizmu kontrolnego gwarantującego, iż system informatyczny będzie zdolny do dostarczania odpowiednich i rzetelnych informacji. W tym zaleca się:
 - przeszkolenie wszystkich użytkowników, na poziomie wynikającym z pełnionych funkcji, w zakresie obsługi KSI,
 - przeszkolenie wszystkich użytkowników KSI z zakresu tworzenia i edycji raportów w Oracle Discoverer Plus,
 - przeszkolenie wszystkich użytkowników KSI z zakresu polityki bezpieczeństwa.
8. Zasady wspólnotowe

- 1/ Należy ustanowić mechanizmy kontrolne zapewniające, że sfinansowany zostanie tylko projekt realizowany zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego w zakresie zamówień publicznych i pomocy państwa, równości szans i zgodności z wymogami ochrony środowiska.
- 2/ Zaleca się wprowadzenie, w porozumieniu z IP, list sprawdzających do realizacji poszczególnych rodzajów kontroli, celem zminimalizowania ryzyka realizacji projektów niezgodnie z zasadami krajowymi i wspólnotowymi.
9. Procedura przyjęcia odpowiednich zabezpieczeń wypłaty zaliczek
- 1/zaleca się uzupełnić procedury IP II o zapisy dotyczące zasad wypłacania zaliczek beneficjentom oraz o zapisy ustalające formy zabezpieczania przewidziane przy udzielaniu zaliczek, sposobu postępowania z dokumentami dotyczącymi zabezpieczeń, otrzymywanymi przez WFOŚiGW od beneficjentów w celu zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy lub rozliczenia zaliczek.
- 2/ Zaleca się także podjęcie działań mających na celu opracowanie zapisów Instrukcji Szczegółowej dotyczących warunków zwrotu zabezpieczenia.
10. Prowadzenie rejestru kwot podlegających odzyskaniu
- Zaleca się wprowadzić jasne procedury dotyczące prowadzenia rejestru dłużników z uwzględnieniem danych, jakie winien generować ten rejestr. Rejestr powinien podlegać regularnej kontroli w celu podjęcia działań zmierzających do odzyskania długów.
11. Wykluczenie beneficjentów na podstawie art. 211 ust. 2 ustawy o finansach publicznych
- Rekomenduje się wprowadzenie mechanizmu zapewniającego, że pomoc nie zostanie udzielona podmiotowi nieuprawnionemu do ubiegania się o dofinansowanie oraz, że weryfikacja pod kątem wykluczenia podmiotu zostanie faktycznie zrealizowana. W tym zaleca się:
- załączenie do procedur list sprawdzających do oceny wniosku o dofinansowanie,
 - wprowadzenie do procedur zapisów w zakresie sposobu pozyskiwania danych o ujawnionych przesłankach do wyłączenia podmiotu z możliwości ubiegania się o pomoc.
12. Możliwość wielokrotnego finansowania tego samego przedsięwzięcia w ramach innego programu lub działania
- Rekomenduje się wprowadzenie mechanizmu kontrolnego weryfikującego, czy wydatki finansowane w danym projekcie nie zostały rozliczone w ramach innych projektów danej jednostki. Ponadto zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na przypadki wystąpienia duplikatów dokumentów księgowych. W powyższej sytuacji rekomendowana jest pogłębiona kontrola.
13. Skutki finansowe w przypadku naruszenia prawa zamówień publicznych
- Zaleca się, w porozumieniu z IP, uzupełnić procedury w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły naruszenia PZP skutkujące finansowo.
- Jednocześnie należy rozważyć możliwość poinformowania beneficjentów o ewentualnych skutkach finansowych naruszenia prawa zamówień publicznych (np. poprzez umieszczenie stosownych zapisów w umowie o dofinansowanie).
14. Dokumentowanie oceny wniosków o dofinansowanie

Zaleca się wprowadzenie w procedurach wzorów pism służących udokumentowaniu rezultatów oceny wniosków o dofinansowanie: list sprawdzających, karty oceny projektu, zestawienia projektów ocenionych.

15. Odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych

Zaleca się opracować i wprowadzić w INSS jasne procedury zapewniające odzyskiwanie nienależnych płatności poprzez pomniejszenie kolejnych płatności dla beneficjenta, zaleca się dostosować procedury w tym zakresie do procedur zawartych w INSS.

16. Rozdział funkcji autoryzacji, dokonywania i księgowania płatności

1/ Zaleca się opracować zmiany w:

- regulaminie organizacyjnym,
- strukturze organizacyjnej,
- opisach stanowisk pracy,

jasno i precyzyjnie uwzględniające rozdzielenie funkcji autoryzacji (potwierdzenia prawidłowości wniosku o płatność), dokonywania płatności i księgowania.

2/ Zaleca się naniesienie stosownych zmian w procedurach INSS uwzględniających rozdzielenie funkcji autoryzacji, dokonywania płatności i księgowania.

3/ Zaleca się opracowanie zakresów obowiązków pracowników zaangażowanych w realizację POIiŚ uwzględniających rozdział funkcji.

17. Prawa i obowiązki beneficjenta określone w umowie

Zaleca się, w porozumieniu z IP, zakończenie prac w zakresie opracowania i umieszczenia w INS wzoru umowy o dofinansowanie.

18. Przechowywanie dokumentacji dotyczącej wdrażanych operacji

1/ W obowiązujących w WFOŚiGW w Szczecinie dokumentach w sprawie przechowywania i archiwizacji dokumentacji wprowadzić zapisy, gwarantujące, iż określona dokumentacja związana z POIiŚ będzie przechowywana przez 3 lata od zamknięcia programu. Ponadto, należy uszczegółowić procedury dotyczące przechowywania i archiwizacji dokumentów. Należy wskazać formę gromadzenia i przechowywania akt: segregatory, teczki; sposób oznaczenia-numeracji tych akt oraz wskazanie miejsca (szafy, regały) gdzie będą przechowywane i bieżąco archiwizowane akta oraz wskazać osoby odpowiedzialne.

2/ W porozumieniu z IP w procedurach instrukcji stosowanych w WFOŚiGW w Szczecinie wprowadzić wzór umowy zawieranej z beneficjentem, której zapisy nałożą na beneficjenta obowiązek przechowywania określonych dokumentów związanych z realizacją POIiŚ przez wskazany okres.

19. Przygotowanie pracowników

Zapewnić posiadanie przez pracowników wiedzy niezbędnej do wykonywania zadań związanych z realizacją POIiŚ (m.in. dotyczącej zasad rozliczania podatku VAT w zakresie umożliwiającym ocenę kwalifikowalności wydatków z tytułu VAT oraz polityk UE i zasad wspólnotowych).

20. Zachowanie odpowiedniej ścieżki audytu

Zaleca się opracować zmiany w INSS gwarantujące zachowanie odpowiedniej ścieżki audytu pozwalającej na zidentyfikowanie/odtworzenie całego procesu weryfikacji operacji w zakresie wynikającym z art. 15 Rozporządzenia Komisji (WE) 1828/2006.

21. Rozliczanie przychodu generowanego w trakcie realizacji projektu

1/ Należy stworzyć mechanizmy kontrolne zapewniające, że projekty generujące dochód zostaną rozpoznane oraz, że zostanie im przyznane dofinansowanie w odpowiedniej wysokości.

2/ Należy opracować mechanizmy kontrolne zapewniające weryfikację zadeklarowanego przez beneficjenta dochodu.

22. Informacja o statusie zarejestrowanych wniosków

Należy wprowadzić do procedur zapisy zobowiązujące do nadawania wnioskowi właściwego, aktualnego statusu.

23. Działania informacyjne i promocyjne

1/ Należy jednoznacznie określić zadania w poszczególnych opisach stanowisk pracowników zajmujących się realizacją zadań informacyjnych i promocyjnych, uwzględniając faktycznie przypisane obowiązki i wyeliminowanie dublowania zadań.

2/ Zaleca się sporządzenie imiennych zakresów czynności pracowników zajmujących się realizacją działań informacyjnych i promocyjnych.

3/ Opracować Roczny plan działań informacyjnych i promocyjnych.

24. Ocena zdolności finansowych, administracyjnych i operacyjnych beneficjentów

1/ Wprowadzić, w porozumieniu z IP, procedury jasno określające zakres odpowiedzialności WFOŚiGW w Szczecinie oraz IP za ocenę merytoryczną wniosków o dofinansowanie.

2/ Określić, w porozumieniu z IP, według jakich kryteriów formalnych i merytorycznych oceniane są wnioski, tak aby kryteria te uwzględniały ocenę finansowych, administracyjnych i operacyjnych zdolności beneficjentów do spełnienia wymagań dotyczących realizacji projektu.

3/ Opracować, w porozumieniu z IP, listy sprawdzające dla oceny wniosków o dofinansowanie uwzględniające przyjęte kryteria oceny.

25. Podpisanie umowy o właściwej treści

1/ Dostosować procedury w INSS do procedur regulujących zawieranie umów z beneficjentami zawartymi w INS.

2/ Na etapie weryfikacji umowy skonkretyzować zakres tej weryfikacji, w tym konieczność porównania treści umowy ze wzorem umowy i wymogami stawianymi przez IP. Do weryfikacji treści umowy można opracować odpowiednią listę sprawdzającą.

3/ Wprowadzić w procedurach mechanizm zapewniający, że podpisanie umowy nastąpi jedynie z beneficjentem, którego wniosek aplikacyjny przeszedł pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną.

26. Postępowanie z wykrytymi nieprawidłowościami

1/ Rozważyć możliwość opracowania procedur regulujących ponowne kontrole przeprowadzane w celu weryfikacji wdrożenia zaleceń pokontrolnych oraz precyzujących sposób monitorowania i weryfikowania zaleceń pokontrolnych przez pracownika ZFE.

2/ Opracować szczegółowe procedury przechowywania i archiwizowania dokumentacji zebranej w trakcie prowadzonych kontroli na miejscu zgodne z wymogami przepisów wspólnotowych.

27. Procedura wyboru projektów do kontroli na miejscu

1/ Należy uszczegółwić zapisy dotyczące udokumentowania procesu doboru próby do kontroli.

2/ Należy rozważyć opracowanie mechanizmu rocznego przeglądu i aktualizacji metody próbkowania.

28. Działania IP II w przypadku wykrycia słabości systemowych

1/ Wprowadzenia procedur na wypadek wykrycia błędów systemowych mających wpływ na dotychczas zweryfikowane wnioski o płatność.

2/ Uzupelnienie procedur przez opracowanie wzoru rejestru zaleceń.

29. Podjęcie decyzji o dofinansowaniu przez upoważnioną osobę

Zaleca się wprowadzenie na każdym etapie oceny wniosku o dofinansowanie procedur zapewniających, iż decyzja zatwierdzająca lub odrzucająca wniosek zostanie podjęta przez odpowiednią, upoważnioną osobę.

30. Dokonywanie płatności jedynie na rachunek beneficjenta

1/ Należy wzmocnić mechanizm kontrolny poprzez wprowadzenie do procedury dokonywania płatności czynności wykluczających dokonanie przelewu środków na niewłaściwy rachunek bankowy.

2/ Należy rozważyć zasadność uzupełnienia procedur o zapis, jakie dokumenty trafia do pracownika ZFK w celu dokonywania weryfikacji rachunku bankowego widniejącego w przygotowanej dyspozycji przelewu a rachunkiem beneficjenta okresowym w Umowie o dofinansowanie.

31. Przegląd i aktualizacja procedur

Doprecyzować, w porozumieniu z IP, procedury aktualizacji Instrukcji Wykonawczej o zapisy dotyczące obowiązku dokonywania okresowego przeglądu procedur pod kątem konieczności zmian oraz częstotliwości tych przeglądów.

32. Zarządzanie ryzykiem

Należy rozważyć możliwość wprowadzenia zasad zarządzania ryzykiem w WFOŚiGW w Szczecinie.

33. Rejestracja wniosków o dofinansowanie

1/ W procedurach dotyczących przyjmowania i rejestracji wniosków w indywidualnym i konkursowym trybie wyboru wprowadzić szczegółowe zapisy odnoszące się do przyjmowania i rejestracji wniosków, w szczególności zasady ujęte w Instrukcji Kancelaryjnej WFOŚiGW.

2/ Zaleca się rozważyć możliwość wprowadzenia do procedur Rejestru Wniosków.

3/ Zaleca się dodatkowe wprowadzenie elektronicznego rejestru kancelaryjnego.

34. Przekazywanie informacji o przyjęciu i zarejestrowaniu wniosku o dofinansowanie

1/ Wprowadzić w procedurach dotyczących przyjmowania i rejestracji wniosków w indywidualnym trybie wyboru oraz w konkursowym trybie wyboru zapisy dotyczące obowiązku przekazania wnioskodawcy informacji o przyjęciu i zarejestrowaniu wniosku aplikacyjnego.

2/ Zaleca się rozważyć możliwość wprowadzenia do procedur wzoru pisma o przekazaniu wnioskodawcy informacji o przyjęciu i zarejestrowaniu wniosku aplikacyjnego.

35. Przekazywanie informacji o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie wraz z uzasadnieniem

1/ Zaleca się rozważyć możliwość wprowadzenia do procedur obowiązku informowania wnioskodawcy o odrzuceniu wniosku aplikacyjnego (wraz z uzasadnieniem) na wszystkich etapach weryfikacji, po których wniosek może zostać odrzucony.

2/ Zaleca się opracować i wprowadzić wzory pism kierowanych do wnioskodawców sprawie wyników oceny ich wniosków aplikacyjnych.

36. Publikacja decyzji o dofinansowaniu

Wprowadzić w procedurach zapisy zapewniające publikacje odpowiednich decyzji, w przypadku indywidualnego trybu wyboru projektów.

37. Zapewnienie weryfikacji pracy jednego pracownika przez drugiego

1/ Opracować, w porozumieniu IP, brakujące listy sprawdzające.

2/ Uwzględnić w listach sprawdzających procedury weryfikacji pracy jednego urzędnika przez drugiego.

38. Uniknięcie konfliktu interesów

Opracować i wprowadzić do procedur IP II wzór deklaracji bezstronności, podpisywanej przez oceniających, w celu uniknięcia ryzyka konfliktu interesów.

WFOŚiGW w Szczecinie wdrożył wszystkie rekomendacje wydane przez Urząd Kontroli Skarbowej, a w zakresie rekomendacji leżącej w gestii wdrożenia przez IP: *Refundacja wydatków wyrażonych w walutach obcych* uznanej przez UKS za niewdrożoną oraz *Skutki finansowe w przypadku naruszenia prawa zamówień publicznych* uznanej przez UKS za wdrożoną częściowo i wymagającą dalszych dodatkowych czynności zmierzających do ich wdrożenia, przekazał je do IP wraz z zaleceniem UKS do podjęcia dodatkowych czynności zmierzających do ich wdrożenia.

W dniu 07 sierpnia 2008r. WFOŚiGW w Szczecinie przygotował i zatwierdził Uchwałą Zarządu nr 56/08 Instrukcję Szczegółową – INSS WFOŚiGW w Szczecinie. Wersja nr 3 Instrukcji Szczegółowej uwzględniająca zalecenia Audytu Zgodności została przekazana do IP i zatwierdzona warunkowo.

4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS i audytora wewnętrznego WFOŚiGW w Łodzi.

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 26.03.2008 r. – 19.06.2008 r.

(Sprawozdanie końcowe z audytu zgodności zostało złożone w dniu 17.07.2008 r.)

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

1. Zaleca się we współpracy z IZ osiągnięcie pełnej funkcjonalności KSI SIMIK 07-13
2. Zaleca się ustanowienie mechanizmu umożliwiającego przekazanie na żądanie przez KE informacji w wymaganym terminie,
3. Zaleca się niezwłoczne zatwierdzenie projektu regulaminu, instrukcji kancelaryjnej i zapoznanie pracowników z obowiązkami wynikającymi z Regulamin Organizacyjny Biura WFOŚiGW w Łodzi,
4. Zaleca się niezwłoczne zatwierdzenie wszystkich wymaganych instrukcji i dokumentów,
5. Zaleca się ustanowienie systemu zapewniającego podjęcie odpowiednich działań zmierzających do jego usprawnienia,

6. Zaleca się ustanowić procedury weryfikacji wydatków zapewniające, że tylko wydatki kwalifikowane zostaną sfinansowane,
7. Zaleca się zaprojektowanie systemu zapewniającego dokonanie wyboru próby z zastosowaniem właściwej metodologii,
8. Zaleca się stworzenie rejestru dłużników,
9. Zaleca się ustanowienie mechanizmu zapewniającego, że pomoc nie zostanie udzielona podmiotowi nieuprawnionemu do jej otrzymania,
10. Zaleca się uzupełnić procedury w zakresie sprawdzenia czy wystąpiły naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych skutkujące finansowo,
11. Należy ustanowić mechanizm kontrolny zapewniający, że sfinansowany zostanie tylko projekt realizowany zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego w ww. zakresie,
12. Należy ustanowić jednolite mechanizmy pozwalające na dokonanie oceny wniosków o dofinansowanie w oparciu o wszystkie wymagane kryteria,
13. Zaleca się opracowanie instrukcji zapewniających podjęcie w odpowiednim czasie wszelkich możliwych działań w celu odzyskania kwot nienależnie wypłaconych,
14. Należy niezwłocznie opracować i wdrożyć zasady księgowania operacji oraz zapewnić możliwość pozyskiwania z systemu księgowego odpowiednich danych.

WFOŚiGW w Łodzi wdrożył rekomendacje w stopniu umożliwiającym wydanie pozytywnej opinii o zgodności systemów zarządzania i kontroli.

5. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 27.03.2008 r. – 17.07.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Sprawozdanie końcowe z audytu zgodności zostało dostarczone do Wojewódzkiego Funduszu (IPII) 17.07.2008 r. W związku z usunięciem przyczyn zidentyfikowanych rekomendacji, jednostka audytująca nie wydała dodatkowych rekomendacji.

Zidentyfikowano 11 rekomendacji, które wymagały podjęcia działań ze strony Wojewódzkiego Funduszu (IPII). Odpowiednie zapisy w instrukcji wchodzącej w skład INSS zostały wprowadzone i przekazane do zatwierdzenia przez IP 01.07.2008 r..

Rekomendacje te dotyczyły m.in.:

- sposobu weryfikacji wykluczenia na podstawie art. 211 UFP,
- możliwości wielokrotnego finansowania tych samych wydatków,
- procedury poświadczania wydatków,
- oceny merytorycznej wniosków,
- zawierania aneksów do umów,

- odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych poprzez potrącenia,
- uzasadniania decyzji odrzucającej wniosek,
- terminarzu weryfikacji wniosków beneficjenta,
- procedury zapobiegającej wystąpieniu konfliktu interesów,
- autokorekty wniosku o płatność,

6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 31.03.2008 r. - 31.07.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Wskazanie, aby IP II w porozumieniu z IP opracowała wskazówki do weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT, doprowadzenie do spójności zapisów porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ i instrukcji wykonawczej, zmodyfikowanie listy sprawdzającej do weryfikacji wniosku o płatność oraz listy sprawdzającej do kontroli na miejscu, w taki sposób, aby na każdym etapie procesu przyznawania środków potwierdzona była kwalifikowalność wydatków, szczególnie w zakresie dotyczącym ujemnych różnic kursowych, uzupełnienie procedur o zapisy dotyczy sposobu przeprowadzenia kontroli tj. z ewentualnym uwzględnieniem przeprowadzenia kontroli na podstawie próby, wdrożenie systemu rachunkowości zgodnego z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Wykonawczej, wprowadzenie mechanizmu kontrolnego weryfikującego, czy wydatki finansowe w danym projekcie nie zostały rozliczone w ramach innych projektów danej jednostki, uzupełnienie Instrukcji Wykonawczych o procedury w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły naruszenia ustawy prawo zamówień publicznych skutkujące finansowo, uzupełnienie list kontrolnych o mechanizm sprawdzania poziomu współfinansowania projektu oraz zgodności realizowanego projektu z zasadą równego traktowania.

Wdrożenie rekomendacji było przedmiotem sprawdzenia w trakcie audytu follow - up. Instytucja Wdrażająca wdrożyła wszystkie zalecenia przedstawione w sprawozdaniu końcowym z audytu zgodności.

Natomiast rekomendacje 4.3 (refundacja faktur wystawionych w walutach obcych), 4.7 (korekta finansowa w przypadku naruszenia prawa zamówień publicznych), 4.20 (ryzyko wystąpienia konfliktu interesów) wymagają rozstrzygnięcia Instytucji Zarządzającej.

7. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 31.03.2008 r. – 13.11.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

- 4.1. Instrukcja Szczegółowa - należy niezwłocznie opracować Instrukcję Szczegółową i przekazać ją do zatwierdzenia przez Instytucję Pośredniczącą,
- 4.13. Proces poświadczania wydatków - należy rozważyć możliwość uszczegółowienia procedury przygotowania poświadczenia i deklaracji wydatków przez opis tego procesu ze wskazaniem źródła danych, na podstawie których sporządzane będzie Poświadczenie.
- 4.11. Zasady prowadzenia kampanii informacyjno-promocyjnej programu operacyjnego – należy uzupełnić Instrukcję Szczegółową o procedury w zakresie działań informacyjno-promocyjnych.
- 4.17. Rejestr dłużników oraz kwot podlegających odzyskaniu – należy opracować procedury dotyczące funkcjonowania rejestru dłużników zapewniające prawidłowe odzyskanie kwot nieprawidłowo wydatkowanych.
- 4.21. Brak procedur w zakresie monitorowania obowiązujących instrukcji – należy wprowadzić odpowiednią metodykę przeglądu (aktualizacji) procedur, m.in. wskazać osoby za to odpowiedzialne, terminy (częstotliwość) oraz kryteria oceny. Ponadto zaleca się opracowanie mechanizmu zapewniającego, iż wszyscy pracownicy zostaną odpowiednio zapoznani (każdorazowo) z dokonanymi zmianami w procedurach. W jednostce zaleca się wprowadzenie zasad zarządzania ryzykiem, w tym określenie katalogu dla wszystkich obszarów działalności.
- 4.22. System wymiany informacji – należy opracować i wdrożyć system wymiany informacji wewnątrz Funduszu.
- 4.23. Aktualizacja zakresów obowiązków – po zatwierdzeniu Instrukcji szczegółowej oraz wzorów opisów stanowisk stanowiących integralną jej część należy opracować i doręczyć pracownikom szczegółowe zakresy obowiązków.

Stopień wdrożenia zaleceń:

W przypadku w/w rekomendacji wymagających opracowania, czy zmian Instrukcji Szczegółowej (INSS) a następnie zaakceptowania wymienionego dokumentu i przesłania do Instytucji Pośredniczącej, celem zatwierdzenia - powyższy warunek został spełniony. INSS została zaakceptowana Uchwałą nr 790/2008 Zarządu WFOŚiGW w Lublinie, z dnia 19 listopada 2008 r. a następnie przesłana do IP celem zatwierdzenia, pismem znak: V/FE/179/2008 z dnia 20 listopada 2008 r.

Rekomendacja 4.21. została wdrożona poprzez wprowadzenie Zarządzeniem Nr 8/2008 Prezesa Zarządu WOŚiGW w Lublinie z dnia 28 maja 2008 r. w sprawie trybu, sposobu opracowywania i wprowadzania zmian w dokumentach wewnętrznych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Dokument ten szczegółowo opisuje zasady, tryb opracowania i aktualizacji dokumentów wewnętrznych. Ponadto w opisach stanowisk poszczególnych pracowników zaangażowanych w POIiŚ został umieszczony odpowiedni zapis, mówiący iż każdy pracownik zobowiązany jest do opracowywania i aktualizacji INSS.

W przypadku rekomendacji 4.22. informujemy, iż na stronie internetowej WFOŚiGW w Lublinie w dziale „Fundusze Europejskie” umieszczono zakładkę „Dokumenty wewnętrzne”, do której dostęp posiadają pracownicy zaangażowani w POIiŚ. Zakładka „Dokumenty wewnętrzne” została stworzona w celu gromadzenia wszystkich obowiązujących, jak i archiwizowanych dokumentów, zarówno o znaczeniu horyzontalnym, jak i wewnętrznym.

Rekomendacja 4.23. została wdrożona – szczegółowe zakresy obowiązków zostały zaktualizowane i wręczone pracownikom Zespołu ds. Absorpcji Środków Europejskich 19 września 2008 r. Ponadto z dniem 1 października 2008 r. zostały zatwierdzone i podpisane przez pracowników aktualnie obowiązujące opisy stanowisk.

8. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 25.03.2008r. do 10.06.2008r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

1. Braki we wkładzie do OSZiK

Rekomendacja

Uzupełnić wkład do OSZiK o informację, która komórka organizacyjna IP 2 będzie odpowiedzialna za: zapewnienie, że wykorzystywanie krajowego oraz lokalnego systemu informatycznego będzie się odbywać zgodnie z przepisami oraz zapewnieniem bezpieczeństwa i poufności danych (art. 13 pkt 9 porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ), zapewnienie, że beneficjenci korzystając z dostępu do lokalnego systemu informatycznego będą przestrzegali zasad określonych w porozumieniu (art. 13 pkt 10 porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ).

2. Niespójność zapisów Porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ, Instrukcji Wykonawczej i Instrukcji Szczegółowych

Rekomendacja

Podjąć działania mające na celu zapewnienie zgodności zapisów Porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ oraz obu Instrukcji: Wykonawczej i Szczegółowych.

Zapewnić w procedurach spełnienie wymogu określonego w art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w zakresie informowania Beneficjentów o wynikach weryfikacji wniosków o dofinansowanie opatrzonego komentarzem o przyczynach podjętej decyzji.

3. Brak list sprawdzających do weryfikacji wniosków aplikacyjnych

Rekomendacja

Podjąć działania zapewniające opracowanie i ujęcie w procedurach IP 2 wzorów list sprawdzających do oceny wniosków aplikacyjnych, umożliwiających weryfikację:

- zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów,
- potencjalnej kwalifikowalności wydatków na etapie oceny merytorycznej II stopnia,
- kwalifikowalności podatku VAT na etapie oceny merytorycznej II stopnia,
- poprawności przeprowadzenia analizy finansowej projektu oraz wyczenia poziomu dofinansowania projektu ze środków Funduszu Spójności, stosownie do wymogów art. 55 ust. 2 i 3 rozporządzenia Nr 1083/2006,

- zgodności projektu z wymogami prawa ochrony środowiska, uwzględniając zasady: pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed krajowym (w przypadku kolizji przepisów) oraz prowsólnotowej wykładni prawa krajowego,
- możliwości beneficjenta ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 211 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- ewentualnego podwójnego finansowania projektów.

4. Ocena kwalifikowalności wydatków

Rekomendacja

Podjąć działania zapewniające opracowanie i ujęcie w procedurach IP 2 wzoru listy sprawdzającej umożliwiającej weryfikację potencjalnej kwalifikowalności wydatków na etapie oceny merytorycznej II stopnia wniosku aplikacyjnego.

Podjąć działania zapewniające modyfikację list sprawdzających wniosek o płatność w sposób umożliwiający sprawdzenie kwalifikowalności:

- zakresu robót wykazanych we wniosku o płatność,
- odpisów amortyzacyjnych z tytułu spadku wartości środków trwałych,
- podatku VAT,
- wydatków operacyjnych.

Rozważyć podjęcie działań w celu umieszczenia przy pytaniach zawartych w listach sprawdzających dotyczących kwalifikowalności wydatków wykazanych we wniosku o płatność odnośników do rozdziałów (podrozdziałów) *Wytucznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ*.

Podjąć działania zapewniające modyfikację list sprawdzających do kontroli na miejscu w sposób umożliwiający sprawdzenie kwalifikowalności wydatków na etapie kontroli projektu na miejscu.

5. Ocena kwalifikowalności podatku VAT

Rekomendacja

Podjąć, w porozumieniu z IP, działania zapewniające:

- opracowanie i ujęcie w procedurach IP 2 wzoru listy sprawdzającej umożliwiającej weryfikację kwalifikowalności podatku VAT na etapie oceny merytorycznej II stopnia wniosku aplikacyjnego.
- modyfikację list sprawdzających w sposób umożliwiający sprawdzenie kwalifikowalności podatku VAT.
- modyfikację list sprawdzających w sposób umożliwiający sprawdzenie kwalifikowalności podatku VAT na etapie kontroli projektu na miejscu.

Pomocne w tym zakresie winne być zasady zawarte w piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Nr DRR-VII-85723-74-DW/07 z dnia 20 grudnia 2007 r.

6. Różnice kursowe

Rekomendacja

Podjąć działania w celu ujęcia we wzorze umowy o dofinansowanie postanowień dotyczących metody przeliczania przez beneficjenta faktur lub innych dokumentów równoważnych wystawionych w walucie obcej na złotówki.

Opracować i ująć w procedurach IP 2 listę sprawdzającą umożliwiającą weryfikację na etapie kontroli projektu na miejscu:

- poprawność przeliczania przez beneficjenta faktur lub innych dokumentów równoważnych wystawionych w walutach obcych na złotówki,
- poprawność wyliczenia przez beneficjenta ujemnych różnic kursowych.

7. Projekty generujące dochód

Rekomendacja

Podjąć działania w celu opracowania i ujęcia w procedurach IP 2 odpowiednio szczegółowej listy kontrolnej umożliwiającej sprawdzenie poprawności przeprowadzenia analizy finansowej projektu oraz wyliczenia poziomu dofinansowania projektu ze środków Funduszu Spójności.

8. Zgodność z przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych

Rekomendacja

Podjąć działania w celu opracowania i ujęcia w procedurach IP 2 odpowiednio szczegółowej listy kontrolnej umożliwiającej sprawdzenie prawidłowości udzielenia zamówienia publicznego przez beneficjenta, uwzględniając zasady:

- pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed krajowym (w przypadku kolizji przepisów),
- prowsólnotowej wykładni prawa krajowego.

Zaleca się określenie, w porozumieniu z Instytucją Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, katalogu przypadków naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych skutkujących korektą finansową. Powyższy dokument powinien posiadać stosowną moc prawną tak, aby mógł być źródłem obowiązków beneficjenta.

Następnie rozważyć wprowadzenie do Instrukcji Wykonawczych zasad określonych w ww. dokumencie.

9. Zgodność z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej

Rekomendacja

Podjąć działania w celu zapewnienia weryfikacji zgodności projektu z zasadami pomocy publicznej na etapie oceny merytorycznej projektu oraz na etapie kontroli projektu na miejscu.

10. Zgodność z wymogami prawa ochrony środowiska

Rekomendacja

Podjąć działania zapewniające opracowanie i ujęcie w procedurach IP 2 wzoru listy sprawdzającej umożliwiającej weryfikację zgodności projektu z wymogami prawa ochrony środowiska, uwzględniając zasady:

- pierwszeństwa prawa wspólnotowego przed krajowym (w przypadku kolizji przepisów),
- prowsólnotowej wykładni prawa krajowego.

11. Brak określenia metodologii doboru próby do kontroli na miejscu

Rekomendacja

Należy opracować procedurę dotyczącą metodologii doboru próby projektów do kontroli na miejscu (np. analiza ryzyka).

Należy rozważyć wprowadzenie procedury dokonywania rocznego przeglądu przyjętej metodyki wyboru próby.

12. Zachowanie przez beneficjenta ścieżki audytu

Rekomendacja

Opracować i uwzględnić w procedurach IP 2 regulacje zobowiązujące beneficjenta do archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją projektu zgodnie z wymogami prawa wspólnotowego oraz do prowadzenia odrębnego systemu księgowego.

13. Archiwizacja dokumentacji w Instytucji Pośredniczącej II stopnia

Rekomendacja

Uzupełnić obowiązujące procedury w zakresie archiwizacji dokumentów o zapis dotyczący zawieszenia biegu terminów przechowywania dokumentów.

14. Podwójne finansowanie operacji

Rekomendacja

Należy wprowadzić mechanizm kontrolny zabezpieczający przed podwójnym finansowaniem danego projektu.

15. Udzielenie pomocy podmiotom nieuprawnionym na podstawie art. 211 ust. 2 ustawy o finansach publicznych

Rekomendacja

Stworzyć mechanizm kontrolny zapewniający, że dofinansowanie otrzyma beneficjent niewykluczony z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, na podstawie art. 211 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Stopień wdrożenia zaleceń:

Rekomendacje o numerach 1, 2, 11, 12, 13, 14, 15 uznano za wdrożone.

Rekomendację nr 8 uznano za wdrożoną częściowo.

Rekomendację nr 6 uznano za niewdrożoną. Rekomendacja zostanie uznana za wdrożoną z chwilą wyeliminowania rozbieżności dotyczących różnic kursowych w zapisach zawartych w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ MRR z 19.12.2007 r.

W związku z podpisanym Aneksem Nr 1 do Porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ, odstąpiono od rekomendacji o numerach: 7, 10, w całości oraz od rekomendacji o numerach: 3, 4, 5, 9 w części dotyczącej sprawdzania kwalifikowalności wydatków, kwalifikowalności podatku VAT, poprawności przeprowadzenia analizy finansowej, zgodności projektu z wymogami ochrony środowiska, weryfikowania zgodności projektu z zasadami pomocy publicznej na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. W pozostałym zakresie rekomendacje zostały uznane za wdrożone.

Wojewódzki Fundusz zwrócił się do IP pismem z dnia 19 listopada 2008 r. celem przeprowadzenia działań zmierzających do uznania rekomendacji nr 6 i 8 za wdrożone.

9. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 03.04.2008 r. - 20.06.2008 r.

(dodatkowe czynności audytowe w listopadzie 2008 r.)

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Zalecenia zawarte zostały w Sprawozdaniu z audytu zgodności w Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko z dnia 06.08.2008 r.

W toku badania zidentyfikowano obszary, które wymagają działań naprawczych, najważniejsze z nich to między innymi:

- niespójność zapisów porozumienia w sprawie realizacji POiŚ, Instrukcji Wykonawczej oraz Szczegółowej Instrukcji Wykonawczej,
- brak list sprawdzających do weryfikacji wniosków aplikacyjnych,
- brak dostatecznego mechanizmu oceny kwalifikowalności wydatków, w tym podatku VAT oraz różnic kursowych,
- procedura poświadczania wydatków do Instytucji Pośredniczącej,
- pomniejszanie deklaracji wydatków o kwoty odzyskane, wycofane,
- Krajowy System Informatyczny,
- skutki finansowe naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych,
- brak mechanizmów kontrolnych, eliminujących ryzyko przyznania dofinansowania podmiotowi wykluczonemu z prawa otrzymania środków pomocowych na podstawie art. 211 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- projekty generujące dochód,
- brak mechanizmu zapewniającego prowadzenie "rejestru dłużników",
- weryfikacja projektów, w których będzie udzielana pomoc publiczna,
- weryfikacja zgodności projektu z przepisami prawa ochrony środowiska,
- zachowanie przez beneficjenta ścieżki audytu,
- archiwizacja dokumentacji w IP II,
- podwójne finansowanie operacji.

Stopień wdrażania zaleceń.

Wdrożenie rekomendacji było przedmiotem sprawdzenia w audycie follow-up.

W wyniku dodatkowych czynności sprawdzających stan realizacji rekomendacji w listopadzie 2008 r. UKS:

- odstąpił od rekomendacji o charakterze horyzontalnym (za wyjątkiem dwóch wymienionych poniżej),
- rekomendację dotyczącą skutków finansowych naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych oraz brak list sprawdzających do kontroli zamówień publicznych, uznał za częściowo wdrożoną,
- rekomendację dotyczącą braku wystarczającego mechanizmu kontrolnego w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych, uznał za niewdrożoną.

W pozostałym zakresie rekomendacje uznano za wdrożone.

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt systemów informatycznych prowadzony przez Ministerstwo Finansów.

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

W czasie dokumentowania stanu faktycznego szczególna uwaga została poświęcona identyfikacji mechanizmów kontrolnych odnoszących się do ryzyka utraty poufności lub integralności danych oraz braku dostępności danych.

Wskazano na ogólnie dobrze funkcjonujący system: właściwie zarządzane przez administratora bezpieczeństwa informacji aplikacje, bieżącą aktualizację i serwis systemu zarządzania i_ASF Prolan (z uwzględnieniem zawartej w umowie serwisowej klauzuli zachowania w tajemnicy przez firmę serwisującą oprogramowanie informacji o Funduszu).

Termin kontroli: 24 kwietnia 2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Najistotniejsza rekomendacja o priorytecie wysokim – dotyczyła wykonywania testów wszelkich modyfikacji i poprawek w zintegrowanym systemie zarządzania i_ASF Prolan nie tylko przez producenta oprogramowania, ale również przez pracowników Funduszu, a co za tym idzie utworzenie środowiska szkoleniowo-testowego.

Pozostałe rekomendacje miały priorytet średni (3) i niski (8). Dotyczyły one dokonania kilku zmian w istniejącej w Funduszu dokumentacji oraz wprowadzenia zmian organizacyjnych, z których najistotniejszą jest wydzielenie odrębnego pomieszczenia na serwerownię, posiadającego wszystkie wymagane zabezpieczenia służące do ochrony fizycznej serwerów oraz urządzeń sieciowych.

Realizacja zalecenia o priorytecie wysokim wymagała zapewnienia Funduszowi dodatkowej bazy i aplikacji testowej, przy zagwarantowaniu na ten cel odpowiednich nakładów finansowych. Wojewódzki Fundusz zobowiązał się do wdrożenia zalecenia do 31 grudnia 2008 r. Ze względu jednak na fakt że producent programu przysłał ofertę późno (8 i 9 grudnia 2008 r.) i z niejasnymi zapisami, przesunięto termin realizacji rekomendacji na 2009 rok.

Pozostałe rekomendacje o priorytecie średnim i niskim zostały wdrożone natomiast rekomendacja dotycząca wydzielenia odrębnego pomieszczenia na serwerownię, posiadającego wszystkie wymagane zabezpieczenia służące do ochrony fizycznej serwerów oraz urządzeń sieciowych jest w trakcie realizacji.

10. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 03.03.2008 r. - 15.12.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

W trakcie audytu ustalono, że zapewniony został właściwy rozdział funkcji pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Instytucją Wdrażającą. Podział funkcji został również zachowany i jasno zdefiniowany w ramach Regionalnego Centrum Projektów Środowiskowych. Pracownicy realizujący poszczególne zadania, są przygotowani merytorycznie a procedury zapewniają mechanizmy nadzoru i kontroli nad ich pracą.

W toku badania zidentyfikowano obszary, które wymagają działań naprawczych, najważniejsze z nich to między innymi:

- procedury poświadczania wydatków przekazywanych do IP;

- brak list sprawdzających do weryfikacji wniosków aplikacyjnych;
- projekty generujące dochód;
- różnice kursowe;
- kwalifikowalność podatku VAT;
- pomniejszenie deklaracji wydatków;
- wykluczenie z możliwości otrzymania dofinansowania z funduszy UE;
- skutki finansowe naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych;
- zawartość list sprawdzających;
- płatności zaliczkowe;
- wybór projektów do kontroli;
- przekazywanie danych na żądanie KE.

Wdrożone Zalecenia:

- opisanie w Instrukcji Wykonawczej procesu sporządzania poświadczenia i deklaracji wydatków przekazywanych do IP zawierającego mechanizmy zapewniające zgodność z danymi zawartymi w bazach danych/systemach informatycznych,
- opracowanie i ujęcie wzorów list sprawdzających do oceny wniosków aplikacyjnych,
- opracowanie odpowiednio szczegółowej listy kontrolnej umożliwiającej sprawdzenie poprawności przeprowadzenia analizy finansowej projektu oraz wyliczenia poziomu dofinansowania,
- ujęcie we wzorze umowy o dofinansowanie postanowień dotyczących metody przeliczania przez beneficjenta dokumentów finansowo – księgowych w walucie obcej na złotówki,
- opracowanie wskazówek do weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT,
- określenie sposobu pomniejszania deklaracji wydatków na poszczególnych poziomach o kwoty odzyskane oraz opracowanie procedury dokonywania korekt finansowych,
- wprowadzenie mechanizmów umożliwiających sprawdzenie, czy podmiot ubiegający się o dofinansowanie nie jest wykluczony z możliwości jej otrzymania,
- określenie katalogu przypadków naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych skutkujących korektą finansową,
- uszczegółowienie list sprawdzających,
- uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o procedurę wypłaty zaliczek oraz odpowiednich zabezpieczeń wypłaty zaliczek,
- opracowanie metodologii doboru próby projektów do kontroli na miejscu,
- uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o procedurę przygotowania danych przekazywanych na żądanie KE,
- uzupełnienie procedur w zakresie archiwizacji dokumentów o zapis dotyczący zawieszenia biegu terminów przechowywania dokumentów,
- opracowanie i podjęcie działań w kierunku opracowania i ujęcia w procedurach wzoru pre-umowy,
- podjęcie działań w celu zatwierdzenia planu Komunikacji i Planu Działań,
- uszczegółowienie procedury w zakresie regularnej kontroli rejestru w celu podjęcia działań zmierzających do odzyskania długów uszczegółowienie procedury w zakresie odzyskiwania środków poprzez pomniejszenie kolejnych płatności dla beneficjenta.

11. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 01.04.2008 r. – 15.05.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Zgodnie z pismem nr UKS 1891/W1E/42/6/08/5/699 z dnia 14 listopada br., dziesięć zaleceń dotyczących m.in. rejestru kwot podlegających odzyskaniu, wyboru projektów do kontroli na miejscu, poświadczaniem wydatków zostało uznanych za wdrożone.

W przypadku pięciu ustaleń odstąpiono od rekomendacji.

Rekomendacja dot. pełnego określenia w umowie o dofinansowanie praw i obowiązków beneficjentów uznana została za częściowo wdrożoną do czasu wprowadzenia przez IP/IZ „Taryfikatora”.

Dwa ustalenia dotyczące: skutków finansowych naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych oraz kwalifikowalności ujemnych różnic kursowych uznane zostały przez kontrolujących za niewdrożone.

Wdrożenie w/w rekomendacji uzależnione jest od podjęcia odpowiednich działań na poziomie IP/IZ.

12. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 27.03.2008 r.- 14.11.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

W procedurach IP II nie zawarto odniesienia do stosowania odpowiednich korekt finansowych zgodnie z wytycznymi komisji w przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy PZP przez beneficjenta.

Do uznawania procedur dotyczących zamówień publicznych za w pełni wdrożone, niezbędne jest zapewnienie wystarczającego sposobu zapoznania beneficjenta ze skutkami finansowymi naruszenia przepisów PZP poprzez dołączenie Taryfikatora do Wytycznych w zakresie kontroli.

W wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ określono, iż ujemne różnice kursowe są niekwalifikowane. Zgodnie z oświadczeniem IP II z dnia 05.11.2008r. wydatki związane z POIiŚ będą rozliczane metodą kasową, w związku z powyższym nie będą występowały różnice kursowe.

Do uznania rekomendacji w części dotyczącej weryfikowania kwalifikowalności ujemnych różnic kursowych za w pełni wdrożoną, niezbędne jest ujednoczenie zapisów w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ.

Dla kontroli „na miejscu” nie został opracowany mechanizm kontrolny do weryfikowania dochodów incydentalnych. Do uznania procedur dot. dochodów incydentalnych za w pełni wdrożone, niezbędne jest uzupełnienie listy sprawdzającej do kontroli na miejscu o pytania w zakresie weryfikacji dochodów incydentalnych.

WFOŚiGW we Wrocławiu przekazał pismo do Urzędu Kontroli Skarbowej we Wrocławiu z potwierdzeniem wdrożenia zaleceń wskazanych w Sprawozdaniu wstępnym z audytu zgodności z dnia 24.06.2008 r.

13. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 4.04.2008 r. – 26.04.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Zalecono uzupełnienie procedur w taki sposób, aby uzyskać zapewnienie, że funkcjonujący na poziomie IP II system zarządzania i kontroli zgodny jest z wymogami przepisów wspólnotowych.

W dniu 15 grudnia 2008 r. WFOŚiGW w Gdańsku otrzymał z Ministerstwa Środowiska pismo informujące, że Instytucja Audytowa zakończyła audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ.

14. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 07.04.2008 r. – 30.06.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Zalecenia dotyczące kwestii zapisanych poniżej uznano za w całości wdrożone.

- 4.4 Główne funkcje i zadania Instytucji Pośredniczącej II stopnia określone w Porozumieniu,
- 4.5 Weryfikacja kwalifikowalności wydatków - w części dotyczącej weryfikacji kwalifikowalności wydatków w trakcie kontroli na miejscu oraz kontroli wniosku o płatność. Odstąpiono od rekomendacji w części dotyczącej weryfikacji kwalifikowalności wydatków na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.

- 4.6 Weryfikacja kwalifikowalności podatku VAT,
- 4.11 Próbkiowanie w oparciu o odpowiednią analizę ryzyka, dokumentowanie procesu wyboru projektów do kontroli, opis użytej metody doboru próby do kontroli,
- 4.12 Zachowanie przez beneficjenta ścieżki audytu,
- 4.13 Krajowy System Informatyczny,
- 4.14 Zakresy obowiązków dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,
- 4.20 Mechanizmy kontrolne stosowane przy weryfikacji wiarygodności oświadczenia beneficjenta o nie finansowaniu tego samego przedsięwzięcia w ramach innego programu lub działania,
- 4.21 Procedury postępowania w przypadku wykrycia błędów systemowych,
- 4.22 Przekazywanie beneficjentowi informacji o odrzuceniu wniosku aplikacyjnego,
- 4.23 Konflikt interesów.

Zalecenia dotyczące kwestii zapisanych poniżej uznano za częściowo wdrożone

- 4.1 Procedury Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II)
Pełne wdrożenie rekomendacji wymaga uwzględnienia w Instrukcji Szczegółowej nowych zapisów dotyczących zamieszczania list sprawdzających do oceny formalnej i merytorycznej I stopnia wniosków o dofinansowanie oraz umowy o dofinansowanie na www.ekoportal.pl (co wynika z zapisów Instrukcji Wykonawczej z dnia 31.10.2008 r.) oraz zatwierdzenia Instrukcji Szczegółowej na poziomie IP.
- 4.2 Zgodność procedur z przepisami Unii Europejskiej (UE) i krajowymi
Pełne wdrożenie rekomendacji wymaga dostosowania zapisów Instrukcji Szczegółowej do Instrukcji Wykonawczej a następnie zaktualizowania wkładu do OSZiK.
- 4.3 Procedura przygotowania poświadczenia i deklaracji wydatków
Pełne wdrożenie rekomendacji wymaga dostosowania do Instrukcji Wykonawczej zapisów Instrukcji Szczegółowej w rozdziale dotyczącym przygotowania poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową.
- 4.7 Wykluczenia z możliwości otrzymania dofinansowania z funduszy UE
Pełne wdrożenie rekomendacji wymaga, by w Instrukcji Szczegółowej w procedurze dotyczącej oceny wniosków o dofinansowanie wskazać, że wzory list sprawdzających do oceny formalnej i merytorycznej I stopnia znajdują się na stronie www.ekoportal.pl.
- 4.9 Zasady wspólnotowe
Pełne wdrożenie rekomendacji wymaga dostosowania Instrukcji Szczegółowej do Instrukcji Wykonawczej w zakresie kontroli zamówień publicznych.
- Odstąpiono od rekomendacji w zakresie weryfikacji projektu pod kątem zgodności pomocy państwa (pomocy publicznej), równości szans, prawa ochrony środowiska z wymogami prawa wspólnotowego.
- 4.15 Umowa o dofinansowanie

Pelne wdrożenie rekomendacji wymaga uwzględnienia w Instrukcji Szczegółowej nowych zapisów dotyczących zamieszczania umowy o dofinansowanie na www.ekoportal.pl (co wynika z zapisów Instrukcji Wykonawczej z dnia 31.10.2008 r.).

- 4.17 Mechanizm kontrolny w odniesieniu do dochodu generowanego przez projekt
Pelne wdrożenie rekomendacji wymaga opracowania procedur weryfikowania dochodów incydentalnych na etapie kontroli projektu na miejscu.
Odstąpiono od rekomendacji w części dotyczącej weryfikacji dochodu netto generowanego przez projekt na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.
- 4.18 Zabezpieczenie wypłaty zaliczek
Pelne wdrożenie rekomendacji wymaga wprowadzenia do Instrukcji Szczegółowej zasad dotyczących sposobu przyjęcia oraz przechowywania przez IP II zabezpieczenia prawidłowego wykonania umowy.
- 4.19 Odzyskiwanie nienależnych płatności
Pelne wdrożenie rekomendacji wymaga dostosowania zapisów Instrukcji Szczegółowej w zakresie odzyskiwania nienależnych płatności do Instrukcji Wykonawczej (w szczególności należy zwrócić uwagę, że to Instytucja Zarządzająca, a nie Instytucja Pośrednicząca II stopnia, jest właściwa do wszczęcia postępowania egzekucyjnego).

Zalecenia niewdrożone:

- 4.8 Skutki finansowe naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych
Wytyczne w zakresie kontroli Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko winny wprowadzić obowiązek stosowania korekt finansowych w przypadku naruszenia prawa zamówień publicznych.
- 4.16 Mechanizm kontrolny zaprojektowany w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych
Należy usunąć z Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko zapisy dotyczące ujemnych różnic kursowych.

15. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 07.05.2008 r. - 04.11.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Zalecenia wdrożone:

1. Wprowadzenie procedury uzgadniania danych pomiędzy systemami.
2. Uzupelnienie procedur lub odniesienie się do Wytycznych MRR, w celu zachowania zasad kwalifikowalności określonych w art. 11 rozporządzenia 1081/2006 oraz art. 7 rozporządzenia 1080/2006.

3. Wprowadzenie mechanizmu kontrolnego, w celu weryfikacji prawidłowości zawieranych pre-umów dla projektów z listy indywidualnej oraz przygotowania procedury rozwiązania pre-umowy.
4. Opracowanie procedur w zakresie zabezpieczeń wypłaconych zaliczek.
5. Przygotowanie, uszczegółowienie oraz wręczanie na bieżąco wszystkim pracownikom aktualnych zakresów obowiązków.
6. Uzupelnienie o zapisy odnośnie informowania Beneficjenta (w formie pisma) o wyniku oceny merytorycznej I stopnia wniosków oraz przysługujących środkach odwoławczych.
7. Uzupelnienie procedur o zapisy dotyczące archiwizacji dokumentów w wersji elektronicznej.
8. Rozważenie wprowadzenia mechanizmu kontrolnego minimalizującego ryzyko wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów (w formie deklaracji bądź oświadczenia).
9. Ujednolicenie zapisów Porozumienia, Instrukcji Wykonawczej Instytucji Wdrażającej i Instrukcji Szczegółowej (dnia 28 maja br. został podpisany Aneks nr 1 do Porozumienia w sprawie realizacji POIiŚ dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro).
10. Przeprowadzenie szkoleń dotyczących następujących zagadnień:
 - Kwalifikowalność wydatków – różnice kursowe
 - Ocena kwalifikowalności podatku VAT
 - Prawo zamówień publicznych.

16. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 26.03.2008 r. – 17.03.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

1. Procedura oceny wniosków aplikacyjnych w trybie konkursowym

Rekomenduje się włączenie w formie załączników do instrukcji wykonawczej list sprawdzających kryteria oceny wniosków aplikacyjnych pod kątem formalnym i merytorycznym I i II stopnia.

2. Weryfikacja deklarowanych wydatków w zakresie występowania ujemnych różnic kursowych.

Rekomenduje się uzgodnienie z IZ i IP oraz wdrożenie w procedurach IPiI mechanizmów pozwalających na przeprowadzenie kompleksowej weryfikacji deklarowanych przez beneficjentów wydatków w celu wykluczenia sytuacji, w której ujemne różnice kursowe powiększają wartość wydatków kwalifikowanych.

3. Weryfikacja deklarowanych wydatków w zakresie kwalifikowalności podatku od towarów i usług.

Uzgodnić z IZ (IP) kształt dokumentów programowych w zakresie kryterium dostępności w przypadku zaliczania podatku VAT do wydatków kwalifikowanych.

4. Procedura wypłaty zaliczek.

Rekomenduje się zaprojektowanie procedur w zakresie wypłaty zaliczek dla beneficjentów.

5. Zobowiązanie beneficjenta pomocy do stosowania przepisów prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych.

Należy uzgodnić z IP oraz IZ zmianę wzoru umowy o dofinansowanie w celu wprowadzenia mechanizmu pozwalającego na uzyskanie racjonalnego zapewnienia, że beneficjent został zobowiązany do stosowania zarówno krajowych, jak i wspólnotowych przepisów w zakresie udzielania zamówień publicznych.

6. Projekty generujące dochód.

Rekomenduje się uzgodnienie z IP/IZ kształtu dokumentu/wytycznych, które określałyby sposób szacowania przychodów powstałych w trakcie realizacji projektu.

7. Procedury odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych.

Rekomenduje się podjęcie działań celem zaprojektowania mechanizmów kontrolnych zapewnienie prowadzenie czynności odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych w sposób skuteczny oraz zgodny z przepisami prawa i postanowieniami umowy o dofinansowanie.

8. Spójność zapisów w instrukcji wykonawczej WFOŚiGW oraz instrukcji szczegółowej

Rekomenduje się dokonanie kompleksowej analizy obu instrukcji w celu zagwarantowania, że zawarte w dokumentach procedury będą w pełni kompatybilne i że będą zapewniać rzetelne i sprawne wykonywanie obowiązków przez pracowników.

9. Wzór umowy o dofinansowanie projektu.

Rekomenduje się wprowadzenie do treści wzoru umowy zapisów określających w sposób precyzyjny sankcje w przypadku niewywiązywania się beneficjenta z nałożonych w umowie obowiązków po zakończeniu realizacji projektu.

10. Aneksowanie umowy o dofinansowanie projektu.

Rekomenduje się wzmocnienie mechanizmu kontrolnego w zakresie weryfikacji zasadności dokonywania zmian w umowie, wnioskowanych przez beneficjenta, poprzez precyzyjne określenie minimalnego zakresu tej weryfikacji, tak, aby zapewniała, że nie występują wskazane wyżej ryzyka.

11. Monitorowanie przygotowania projektów kluczowych.

Rekomenduje się zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych, które będą zapewniać, że uruchomiony zostanie kompleksowy system zarządzania i monitoringu indywidualnych projektów kluczowych, mający na celu nadzorowanie oraz prawidłowe i terminowe przygotowanie projektów do realizacji (wizyty monitorujące, dokonywanie analizy ryzyka, działania zaradcze, określenie działań wspierających beneficjenta).

12. Procedura protestacyjna

Rekomenduje się zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych, które będą zapewniać zabezpieczenie kwot na wypadek pozytywnie zakończonej procedury protestacyjnej.

13. Rejestr podmiotów wykluczonych z dofinansowania

Rekomenduje się zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych, zapewniających prowadzenie wewnętrznej ewidencji podmiotów wykluczonych z dofinansowania oraz dokonywanie aktualizacji danych zawartych w tej ewidencji.

14. Weryfikacja oświadczenia woli składanego przy podpisywaniu umowy o dofinansowanie

Rekomenduje się zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych, zapewniającego weryfikację przed podpisaniem umowy aktualnych danych zawartych w dokumencie określającym sposób reprezentacji beneficjenta.

15. Podwójne finansowanie projektu

Rekomenduje się wzmocnienie mechanizmu kontrolnego np. poprzez wykorzystanie danych z KSI w zakresie weryfikacji oświadczenia składanego przez beneficjenta.

16. Rejestr kwot podlegających odzyskaniu.

Rekomenduje się zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych, zapewniających okresową aktualizację rejestru kwot podlegających odzyskaniu.

WFOŚiGW w Poznaniu wdrożył wszystkie zalecenia instytucji kontrolnej leżące w jego gestii.

17. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 04.04.2008 r. - 5.12.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

Najważniejsze zalecenia dotyczyły wprowadzenia mechanizmów kontrolnych regulujących zagadnienia związane z:

- udzielaniem, rozliczaniem i księgowaniem zaliczek;
- wyliczaniem dochodu dla projektów generujących dochód, dokonywaniem analizy trwałości i rentowności finansowej projektów oraz metodologią wyboru projektów do dofinansowania;
- korektami finansowymi w stosunku do stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy Pzp przy zawieraniu umów pomiędzy Beneficjentem Końcowym a zamawiającym;
- wprowadzeniem trybu i zasad obsługi finansowej poszczególnych osi priorytetowych;
- wprowadzenia metod przeliczania przez beneficjenta faktur lub innych dokumentów równoważnych wystawionych w walucie obcej na PLN;
- zlikwidowania niespójności zawartych w porozumieniach z Instytucjami Pośredniczącymi a procedurami wewnętrznymi zawartymi w Instrukcjach wykonawczych POIiŚ.

Zalecenia z przeprowadzonych czynności sprawdzających (follow-up) zostały całkowicie zrealizowane w dniu 02.12.2008 r.

18. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych

1) Rodzaj kontroli/audytu prowadzonego w IW oraz nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę/audyt:

Audyt zgodności systemów zarządzania i kontroli prowadzony przez UKS

2) Termin i zakres kontroli/audytu:

Badanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ i potwierdzenie, że systemy zarządzania i kontroli ustanowione zostały zgodnie z wymogami wspólnotowymi.

Termin audytu: 04.04.2008 r. - 20.11.2008 r.

3) Najważniejsze zalecenia i stopień ich wdrażania:

W ramach istniejących w CKPŚ procedur realizacji zadań, nałożonych na jednostkę w systemie wdrażania POIiŚ, zidentyfikowano obszary wymagające podjęcia działań naprawczych. Jako najważniejsze zostały wskazane:

- procedura poświadczania wydatków do Instytucji Certyfikującej;
- weryfikacja prawidłowości danych finansowych przekazywanych na żądanie KE;
- możliwości wielokrotnego finansowania tych samych wydatków;
- pomniejszanie deklaracji wydatków;
- skutki finansowe naruszeń przepisów ustawy Pzp;
- ocena kwalifikowalności wydatków;
- kwalifikowalność podatku VAT;
- weryfikacja projektów, w których udzielana będzie pomoc publiczna;
- projekty generujące dochód;
- różnice kursowe;
- zachowanie właściwej ścieżki audytu;
- sposób weryfikacji naruszenia wykluczenia na podstawie art.211 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie ze sprawozdaniem z przeprowadzenia czynności sprawdzających (follow-up) odnośnie wdrożenia przez CKPŚ rekomendacji, 28 z 33 rekomendacji, wydanych w sprawozdaniu końcowym z audytu zgodności, zostało uznanych za częściowo wdrożone z uwagi na fakt, iż uzupełniona Instrukcja Wykonawcza nie została w okresie sprawozdawczym zatwierdzona przez Instytucję Pośredniczącą. IP zatwierdziła Instrukcję w dniu 02.02.2009 r.

W odniesieniu do pozostałych 5 rekomendacji dotyczących:

- możliwości wielokrotnego finansowania tych samych wydatków oraz weryfikacji prawidłowości danych finansowych przekazywanych na żądanie KE - odstąpiono od rekomendacji z uwagi na ich nieaktualność,
- archiwizacji oraz terminów wypłaty środków na rzecz beneficjenta - odstąpiono od rekomendacji z uwagi na brak wpływu CKPŚ (IP II) na te zagadnienia,
- umowy o dofinansowanie: rekomendacja została uznana za wdrożoną.

Sektor transportu:

IP (MI)

Audyt zgodności przeprowadzony przez pracowników Ministerstwa Finansów – Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w zakresie oceny zgodności ustanowienia systemu zarządzania i kontroli w IP dla VI-VIII priorytetu POIiŚ.

Główne zalecenia: uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej IP o procedurę szacowania błędów systemowych, zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez IZ, uzupełnić zapisy Regulaminu Organizacyjnego Departamentu Funduszy UE 2007 - 2013 w Ministerstwie Infrastruktury, uszczegółowienie przez IP listy sprawdzającej do kontroli systemowych prowadzonych w IP II o pytania dotyczące przeglądu procedur do weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT, wprowadzenie mechanizmu kontrolnego minimalizującego ryzyka wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów

Wdrożenie zaleceń: Wszystkie rekomendacje zostały wdrożone. IA sprawdzi podczas kolejnych audytów sposób wdrożenia rekomendacji.

IP II (CUPT)

1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę:

Ministerstwo Finansów

2) termin i zakres kontroli:

Audyt zgodności zakończony 22 listopada 2008 roku

3) najważniejsze zalecenia:

Opracowanie, uzupełnienie lub korekta niektórych procedur w Instrukcji Wykonawczej CUPT – Instytucji Pośredniczącej II stopnia

Procedury wskazane w audycie zgodności opracowano, uzupełniono lub skorygowano zgodnie z zaleceniami Instytucji Audytowej i przekazano do zatwierdzenia do Ministerstwa Infrastruktury w listopadzie 2008 r.

Sektor energetyki:

Instytucja Pośrednicząca - Ministerstwo Gospodarki.

W dniach od 9 maja do 10 września 2008 r. został przeprowadzony Audyt zgodności przez Ministerstwo Finansów - Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej.

Celem przeprowadzonych prac było zbadanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ oraz potwierdzenie zgodności systemów zarządzania i kontroli z wymogami wspólnotowymi.

Najważniejsze zalecenia:

- a) Zaleca się uzupełnienie list sprawdzających do realizacji kontroli projektów na miejscu, celem zminimalizowania ryzyka realizacji projektów niezgodnie z zasadami krajowymi i wspólnotowymi.
- b) Rekomenduje się, w uzgodnieniu z IZ, uzupełnienie IW IP o procedurę przygotowania, w tym potwierdzania prawidłowości oraz przekazywania do IZ, danych finansowych opracowywanych na żądanie KE, których zakres został określony w Art. 14 rozp. 1828/2006).
- c) Zaleca się uzupełnienie IW IP w części dotyczącej opracowania sektorowego planu kontroli o informacje nt. wykorzystywania informacji pokontrolnych/wyników kontroli przeprowadzonych przez inne upoważnione instytucje.
- d) Dla zapewnienia prawidłowego dokonania oceny efektów prowadzonych działań oraz spójności działań prowadzonych przez poszczególne instytucje zaangażowane w proces informowania i promocji zaleca się uzupełnienie projektu planu działań informacyjnych i promocyjnych oraz zatwierdzenie dokumentu.
- e) Zaleca się uszczegółowienie procedury metodologii wyboru projektów do kontroli projektu na miejscu, przeprowadzanej na podstawie analizy ryzyka.
- f) Zaleca się uzupełnienie procedur o metodologię doboru próby dokumentów do kontroli projektu na miejscu.
- g) Zaleca się opracowanie procedur przekazywania do IP II wzorów umów oraz weryfikowania poprawności zawartych pre-umów.

- h) Rekomendowane jest w porozumieniu z IZ oraz IP II, uzupełnienie IW IP o procedurę określania oraz szacowania błędów systemowych.

Zalecenia zostały wdrożone poprzez umieszczenie odpowiednich procedur w Instrukcji Wykonawczej IP. Instytucja Audytowa w dniu 5 grudnia 2008 r. wydała opinię bez zastrzeżeń co do wdrożonego systemu i potwierdziła jego zgodność z art. 58-62 rozporządzenia Rady 1083/2006.

Instytucja Pośrednicząca II stopnia – IPiEO

W dniach od 9 maja do 29 lipca 2008 r. został przeprowadzony Audyt zgodności przez Urząd Kontroli Skarbowej w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Celem przeprowadzonych prac było zbadanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ oraz potwierdzenie, zgodności systemów zarządzania i kontroli z wymogami wspólnotowymi.

Zalecenia o wysokiej istotności

- a) Zaleca się wprowadzenie procedury uzgadniania kwot poświadczonych do IP z danymi o wydatkach zadeklarowanych w projektach poszczególnych beneficjentów. Instrukcja Wykonawcza powinna zawierać zapisy dotyczące poszczególnych czynności wykonywanych przez pracowników w systemie KSI oraz typy informacji/ raportów, które będą pozyskiwane z KSI w trakcie przygotowywania i weryfikacji poświadczenia wydatków (np. poprzez dołączenie wzorów raportów). Rekomenduje się uzupełnienie treści Instrukcji wykonawczej o wzór poświadczenia i deklaracji wydatków oraz o listę sprawdzającą do deklaracji wydatków.
- b) Rekomenduje się, w porozumieniu z IZ oraz IP, wprowadzenie do Instrukcji wykonawczej procedury przekazywania danych na żądanie KE za pośrednictwem IZ/IP oraz potwierdzania prawidłowości danych przygotowywanych na żądanie KE.
- c) W porozumieniu z IZ oraz IP, wskazane jest uzupełnienie a Instrukcji wykonawczej o zastosowanie horyzontalnego rozwiązania w zakresie realizacji przedmiotowego zagadnienia.
- d) Wskazane jest uzupełnienie Instrukcji wykonawczej o zapisy regulujące weryfikację wysokości dochodu, który może zostać wygenerowany w związku z realizacją projektu na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, składanych przez beneficjenta wniosków o płatność oraz po zakończeniu realizacji projektu, tj. w okresie trwałości projektu.
- e) Należy uzupełnić Instrukcję wykonawczą (listę sprawdzającą) o kontrolę zgodności treści umowy z wzorem zatwierdzonym przez IZ oraz prawidłowości podpisania umowy przez beneficjenta, tj. sprawdzenia czy umowę ze strony beneficjenta podpisała osoba upoważniona.
- f) Należy uzupełnić procedury i listy sprawdzające dotyczące zawierania umów z beneficjentami oraz wypłaty zaliczek o zapis dotyczący sprawdzenia, czy wniesione zostało wymagane w umowie zabezpieczenie dotyczące wyłącznie inwestycji realizowanej w ramach podpisanej umowy i czy ma ono odpowiedni termin ważności (czy nie wygaśnie przed zatwierdzeniem wydatków przez IPiEO).
- g) Wskazane jest opracowanie mechanizmów kontrolnych zapewniających, że do wydatków kwalifikowanych nie zostaną ujęte ujemne różnice kursowe. W Instrukcji wykonawczej (podręczniku dla beneficjentów) wskazane jest doprecyzowanie zapisów dotyczących „kursu obowiązującego w dniu przeprowadzenia operacji gospodarczej” - o wyjaśnienie, czy jest to kurs z dnia wystawienia faktury, dostarczenia towaru, czy też kurs z dnia zapłaty za fakturę, ponadto wskazane jest doprecyzowanie czy ma być stosowany kurs

średni NBP czy też kurs banku, z którego usług korzysta beneficjent. Rekomenduje się określenie, jak należy traktować różnice kursowe w przypadku zapłaty przez beneficjentów w transzach.

- h) Należy uzupełnić Instrukcję wykonawczą (procedury, listy sprawdzające) o mechanizmy kontrolne dotyczące zbadania kwalifikowalności podatku VAT w trakcie kontroli na miejscu.
- i) Należy treść Umowy o dofinansowanie oraz Instrukcję wykonawczą (procedury, listy sprawdzające) o zapis o zastosowaniu korekt finansowych za naruszenie Prawa zamówień publicznych, o których mowa w dokumentach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z 29.02.2008 r., pn. „Zalecenia dla Beneficjentów Funduszy UE dotyczące interpretacji przepisów ustawy PZP” oraz „Taryfikator kar za naruszenie przepisów prawa zamówień publicznych”. Wskazane jest sporządzenie odrębnych list sprawdzających dla każdego działania, które będą uwzględniały ich specyfikę i wyniki kontroli na miejscu.
- j) Przy opracowywaniu list sprawdzających szczególną uwagę należy zwrócić na pytania dotyczące poprawności sporządzenia przez beneficjenta wniosku o płatność, okresu kwalifikowalności, zgodności wniosku z zatwierdzonym projektem, poziomu finansowania, sprawdzenia zgodności wydatków z zasadami kwalifikowalności (wspólnotowymi i krajowymi), zgodności z zasadami zamówień publicznych, pomocy publicznej, wymogami środowiskowymi, wymogami dotyczącymi informacji i promocji, zasadami równego traktowania.

Zalecenia zostały wdrożone a ich wdrożenie potwierdzone przez zespół audytu.

Institucja Pośrednicząca II stopnia – INiG.

W dniach od 9 kwietnia 2008 roku do 7 listopada 2008 roku został przeprowadzony Audyt zgodności przez Urząd Kontroli Skarbowej w Krakowie na zlecenie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Celem przeprowadzonych prac było zbadanie i ocena systemów zarządzania i kontroli w ramach POIiŚ oraz potwierdzenie, zgodności systemów zarządzania i kontroli z wymogami wspólnotowymi.

Najważniejsze zalecenia dotyczyły wprowadzenia mechanizmów kontrolnych regulujących zagadnienia związane z:

- a) Ustanowieniem mechanizmu weryfikacji wydatków dającego zapewnienie, że przyznana zostanie pomoc w odpowiedniej wysokości, umowa zostanie podpisana na kwalifikowane przedsięwzięcia w danym działaniu, zostaną zweryfikowane wszystkie wydatki, tylko wydatki kwalifikowane zostaną sfinansowane.
- b) Ustanowienie mechanizmu oceniającego zasadność refundowania podatku VAT.
- c) Podjęcie działań w celu ujęcia we wzorze umowy o dofinansowanie postanowień dotyczących metod przeliczania faktur lub innych dokumentów równoważnych wystawionych w walucie obcej na złotówki, opracowanie list sprawdzających umożliwiających weryfikację na etapie kontroli na miejscu.
- d) Ustanowienie mechanizmu kontrolnego zapewniającego finansowanie jedynie projektów realizowanych zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego w zakresie pomocy publicznej, równości szans, równego traktowania, ochrony środowiska, kwalifikowalności, istnienia ścieżki audytu.
- e) Wprowadzenie wzoru umowy o dofinansowanie do Instrukcji Wykonawczej celem podpisania umowy o treści zatwierdzonej przez IZ.

- f) Wprowadzenie mechanizmu weryfikacji wniosku aplikacyjnego oraz o płatność pod kątem podwójnego finansowania projektu, również dokumentów dołączonych do wniosku o płatność.
- g) Ustanowienie mechanizmu weryfikacji pod kątem wystąpienia naruszeń prawa zamówień publicznych skutkujących finansowo. Ustalenie zasad informowania beneficjentów o możliwych skutkach finansowych naruszenie prawa zamówień publicznych.
- h) Weryfikacja wykluczenia na podstawie art. 211 ust.2 ustawy o finansach publicznych.
- i) Ustalenie mechanizmu kontrolnego zapewniającego, że dla projektów generujących dochód nie zostanie przyznana pomoc w nieuzasadnionej wysokości.
- j) Ustalenie mechanizmów zapewniających systematyczne uzyskiwanie, agregowanie, monitorowanie przez IPII informacji nie umożliwiających odzyskiwanie przez nią wszystkich należnych kwot.
- k) Ustalenie mechanizmów zapobiegających wystąpieniu konfliktu interesów.
- l) Ustalenie mechanizmów zapewniających, że zadeklarowane kwoty wydatków zostaną pomniejszone o kwoty odzyskane.
- m) Ustalenie mechanizmu kontrolnego zapewniającego stały przegląd i aktualizację procedur.
- n) Zabezpieczenie wypłaty zaliczek
- o) Podjęcie działań prowadzących do zatwierdzenia Instrukcji Wykonawczej IW przez IP.

Zalecenia i rekomendacje wysokiej, średniej i niskiej istotności zostały zrealizowane, a ich poprawność została zweryfikowana podczas audytu follow-up i oceniona pozytywnie.

Instytucja Pośrednicząca II stopnia – NFOŚiGW.

W dniach od 4 kwietnia 2008r. – 25 grudnia 2008r. został przeprowadzony Audyt zgodności przez Urząd Kontroli Skarbowej na zlecenie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej

Audyt odbył się zgodnie z Wytycznymi do audytu zgodności systemów zarządzania i kontroli i dotyczył zgodności wszystkich obszarów zarządzania i kontroli z wymogami art. 58-62 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006r. począwszy od przyjęcia i oceny wniosków aplikacyjnych, zawieranie umów w ramach Pzp. oraz realizację umowy po jej kontrolę, sprawozdawczość, monitoring i informację i promocję projektu.

Najważniejsze zalecenia dotyczyły wprowadzenia mechanizmów kontrolnych regulujących zagadnienia związane z:

- a) udzielaniem, rozliczaniem i księgowaniem zaliczek;
- b) wyliczaniem dochodu dla projektów generujących dochód, dokonywaniem analizy trwałości i rentowności finansowej projektów oraz metodologią wyboru projektów do dofinansowania;
- c) korektami finansowymi w stosunku do stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy Pzp przy zawieraniu umów pomiędzy Beneficjentem Końcowym a zamawiającym;
- d) wprowadzeniem trybu i zasad obsługi finansowej poszczególnych osi priorytetowych;
- e) wprowadzenia metod przeliczania przez beneficjenta faktur lub innych dokumentów równoważnych wystawionych w walucie obcej na PLN;

- f) zlikwidowania niespójności zawartych w porozumieniach z Instytucjami Pośredniczącymi a procedurami wewnętrznymi zawartymi w Instrukcjach wykonawczych POIiŚ.

Zalecenia z przeprowadzonych czynności sprawdzających (follow - up) zostały całkowicie zrealizowane w dniu 02.12.2008r. Potwierdzeniem powyższego było uzyskanie w sektorze środowiska pozytywnej opinii o zgodności systemów zarządzania i kontroli z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006r.

W II półroczu 2008r. nie przeprowadzono w NFOŚiGW kontroli w zakresie POIiŚ przez inne instytucje, takie jak NIK czy też UKS.

Sektor zdrowia:

I. Audyt zgodności w Departamencie Funduszy Strukturalnych i Programów Pomocowych w Ministerstwie Zdrowia (IP).

1) nazwę podmiotu przeprowadzającej kontrolę:

Ministerstwo Finansów (Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej).

2) termin i zakres kontroli:

9 maj – 9 wrzesień 2008 rok,

Zakres audytu zgodności systemów zarządzania i kontroli obejmował: instrukcje wewnętrzną, procedury oraz opis systemu zarządzania i kontroli.

3) najważniejsze zalecenia:

1. Wprowadzenie do Instrukcji wykonawczej IP (w porozumieniu z IZ) procedury przekazywania danych na żądanie KE za pośrednictwem IZ oraz potwierdzania prawidłowości danych przygotowywanych na żądanie KE.
2. Uzupelnienie Instrukcji wykonawczej IP o procedurę przygotowania i przekazania informacji i zestawień ad-hoc na wniosek IZ/IC/IA.
3. Uzupelnienie Instrukcji wykonawczej IP (w części dotyczącej planu kontroli) o informacje nt. wykorzystywania informacji pokontrolnych/wyników kontroli przeprowadzonych przez inne upoważnione instytucje.
4. Uzupelnienie zapisów Instrukcji wykonawczej IP (w procedurze prowadzenia działań informacyjnych) o czynności dotyczące aktualizacji informacji zamieszczonych na stronie internetowej w szczególności o zakres odpowiedzialności oraz wymagany czas realizacji.
5. Dostarczenie do IZ Roczego planu działań informacyjno-promocyjnych spełniającego wszystkie elementy wymienione w pkt 15 Rozdziału 3, Podrozdziału 2 *Wytucznych w zakresie informacji i promocji.*
6. Uzupelnienie procedur Instrukcji wykonawczej IP o metodologię doboru próby dokumentów do kontroli projektu na miejscu.
7. Uzupelnienie Instrukcji wykonawczej (w porozumieniu z Iz oraz IP II) o procedurę określania oraz szacowania błędów systemowych.
8. Wprowadzenie do Instrukcji wykonawczej IP mechanizmu kontrolnego minimalizującego ryzyka wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów.
9. Uzupelnienie Instrukcji wykonawczej IP (w porozumieniu z IZ) o procedurę weryfikacji beneficjenta pod kątem wykluczenia na podstawie art. 211 ustawy o finansach publicznych.

4) stopień wdrożenia zaleceń:

Rekomendacje zostały wdrożone (poza rekomendacją nr 5) poprzez dokonanie odpowiedniej modyfikacji Instrukcji wykonawczej IP, która zatwierdzona została przez Podsekretarza Stanu w MZ w dniu 7 listopada 2008 roku. Do wdrożenia rekomendacji nr 5 konieczne było uzupełnienie przez IZ Wytycznych w zakresie realizacji POIiŚ i zapis dotyczący określenia metodyki doboru dokumentów do kontroli POIiŚ.

II. Audyt zgodności w Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia (IPII).

1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę:

Urząd Kontroli Skarbowej w Warszawie (Instytucja Audytowa w ramach POIiŚ na lata 2007-13)

2) termin i zakres kontroli:

Czynności sprawdzające – od dnia 11 czerwca 2008 r. do 8 sierpnia 2008 r.

Czynności sprawdzające (follow-up) - w dniach 13 -14 listopada 2008 r.

Zakresem kontroli objęte zostały systemy zarządzania i kontroli w CSIOZ, jako Instytucji Pośredniczącej II stopnia/Instytucji Wdrażającej dla Priorytetu XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-13.

3) najważniejsze zalecenia zawarte w „Sprawozdaniu z audytu zgodności w CSIOZ jako Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla POIiŚ”:

1. Zaleca się opisanie w Instrukcji Wykonawczej procesu sporządzania poświadczenia i deklaracji wydatków przekazywanych do IP zawierającego mechanizmy zapewniające zgodność poświadczenia i deklaracji wydatków z danymi zawartymi w bazach danych / systemach informatycznych.
2. Zaleca się wprowadzenie mechanizmu kontrolnego weryfikującego, czy wydatki finansowane w danym projekcie nie zostały rozliczone w ramach innych projektów.
3. Zaleca się, aby IP II wprowadziła mechanizm kontrolny pozwalający zidentyfikować płatności dokonywane w ramach POIiŚ.
4. Zaleca się podjąć działania w celu opracowania i ujęcia w procedurach Instrukcji Wykonawczej mechanizmu kontrolnego umożliwiającego sprawdzenie poprawności przeprowadzenia analizy finansowej projektu oraz wyliczenia poziomu dofinansowania projektu ze środków Funduszu Spójności, stosownie do wymogów art. 55 ust. 2 i 3 rozporządzenia Nr 1083/2006 oraz Wytycznych MRR.
5. Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o procedurę dotyczącą metodologii doboru próby projektów do kontroli na miejscu oraz o sposób dokumentowania procesu analizy ryzyka stosowanego przy wyborze projektów do kontroli.
6. Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o procedury w zakresie sprawdzenia czy występowały przypadki naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych skutkujących korektą finansową.
7. Zaleca się podjęcie działań zapewniających opracowanie i ujęcie w procedurach Instrukcji Wykonawczej wzoru listy sprawdzającej umożliwiającej weryfikację zgodności projektu z wymogami prawa ochrony środowiska, równości szans i pomocy państwa.
8. Zaleca się, aby IP II opracowała mechanizm kontrolny do weryfikacji kwalifikowalności podatku od towarów i usług oraz zapewniła, że pracownicy będą dysponować wiedzą niezbędną do oceny kwalifikowalności VAT.

9. Zaleca się ustanowienie mechanizmów kontrolnych, które eliminowałyby ryzyko sfinansowania ujemnych różnic kursowych. Ponadto należy opracować zasady wyceny faktur w walutach obcych ze wskazaniem, według jakiego kursu będzie ustalona kwota do wypłaty.
10. Zaleca się ustanowić w Instrukcji Wykonawczej mechanizmy kontrolne zapewniające, że pomoc zostanie udzielona beneficjentowi posiadającemu zdolność finansową gwarantującą zrealizowanie projektu.
11. Rekomenduje się określenie w umowach o dofinansowanie kategorii wydatków kwalifikowanych w oparciu o konkretne wytyczne MRR. Rekomenduje się załączanie do umowy o dofinansowanie wykazu obowiązujących wytycznych. Zaleca się ustanowić procedury weryfikacji wydatków zapewniające, że tylko wydatki kwalifikowane zostaną sfinansowane.
12. Zaleca się wprowadzenie rozwiązania dotyczącego sposobu weryfikacji wykluczenia na podstawie art. 211 UOFP.
13. Rekomenduje się w porozumieniu z IZ oraz IP, uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej IP II o procedurę określania oraz szacowania błędów systemowych.
14. Zaleca się włączenie zakresów obowiązków pracowników Wydziału Instrumentów Wrażania EFRR i EFS zawartych w Instrukcji Wykonawczej IP II do akt osobowych pracowników.
15. Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o procedury dotyczące zabezpieczeń wykonania umowy o dofinansowanie dla projektów realizowanych w ramach POIiŚ.
16. Rekomenduje się uzupełnienie treści projektu umowy/pre-umowy o dodatkowe elementy. Rekomenduje się opracowanie listy sprawdzającej do oceny poprawności przygotowania projektu umowy/pre-umowy lub aneksu do umowy, w celu określenia szczegółowo zagadnień, jakie będą sprawdzane przy sporządzaniu projektu umowy oraz w celu udokumentowania przeprowadzonej oceny.
17. Zaleca się uzupełnienie Instrukcji Wykonawczej o szczegółowe procedury dotyczące prowadzenia „rejstru dłużników”.
18. Zaleca się opracowanie procedur zapewniających przekazywanie wnioskodawcy informacji o przyjęciu i zarejestrowaniu Wniosku o dofinansowanie.

4) *stopień wdrożenia zaleceń:*

Wszystkie zalecenia sformułowane w „Sprawozdaniu z audytu zgodności w CSIOZ jako Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla POIiŚ” zostały wdrożone. Dodatkowo, w kwestiach dotyczących rozwiązań horyzontalnych, rozwiązanie podniesionych przez IA problemów oraz przyjęcie właściwego sposobu postępowania, zostało uzgodnione wraz z Instytucją Zarządzającą i Instytucją Pośredniczącą. Zalecenia odnoszące się do zmian zapisów w Instrukcji Wykonawczej IP II znalazły odzwierciedlenie w zatwierdzonej w dniu 2 grudnia 2008 roku, przez Panią Mariolę Dwornikowską, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia, Instrukcji Wykonawczej IP II (wersja 3 z Listopada 2008 r.).

Sektor szkolnictwa wyższego:

Audyt zgodności Instytucji Pośredniczącej POIiŚ

- 1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrole - Ministerstwo Finansów – Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej;
- 2) termin kontroli: czynności sprawdzające w terminie 12 maja 2008 r. – 10 września 2008 r.;

- zakres kontroli: przygotowanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej dla POIiŚ; w szczególności instrukcje wewnętrzne, procedury, opis systemu zarządzania i kontroli;
- 3) najważniejsze zalecenia: działania naprawcze w następujących obszarach: opracowanie ostatecznej wersji Porozumienia pomiędzy IP oraz IP II, opracowanie w porozumieniu z IZ procedury przekazywania danych finansowych na żądanie KE za pośrednictwem IZ oraz potwierdzenia prawidłowości danych przygotowywanych na żądanie KE; uzupełnienie procedury kontroli systemowej o szczegółową metodologię przeprowadzania kontroli systemowych;
 - 4) stopień wdrożenia zaleceń/rekomendacji: w całości wdrożone

Audyt zgodności Instytucji Pośredniczącej II POIiŚ

- 1) nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrole – Urząd Kontroli Skarbowej;
- 2) termin kontroli: 03.07.2008 -02.09.2008;
zakres kontroli: przygotowanie ośrodka Przetwarzania Informacji do pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej II dla POIiŚ; w szczególności instrukcje wewnętrzne, procedury, opis systemu zarządzania i kontroli;
- 3) najważniejsze zalecenia: wprowadzenie do Instrukcji Wykonawczej procedury przekazywania danych na żądanie KE za pośrednictwem IZ/IP oraz potwierdzania prawidłowości danych na żądanie KE; wprowadzenie procedury uzgadniania kwot poświadczanych do IP z danymi o wydatkach zadeklarowanych przez poszczególnych beneficjentów oraz ujętych w systemach księgowych OPI; uzupełnienie list sprawdzających o pytania weryfikujące czy nie wstąpiły naruszenia przepisów prawa zamówień publicznych; wprowadzenie do Instrukcji Wykonawczej mechanizmu kontrolnego weryfikującego czy wydatki finansowane w ramach projektów nie zostały rozliczone w ramach innych projektów; rozszerzenie listy dokumentów składanych przez Wnioskodawcę o dokumenty źródłowe wystawione przez ZUS i US;

Stopień wdrożenia zaleceń/rekomendacji: zalecenia wynikające z przeprowadzonego audytu zgodności zostały wdrożone w Instrukcjach Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej II stopnia zatwierdzonych w dniu 30 stycznia 2009 r. przez Instytucję Pośredniczącą dla Priorytetu XIII.

3.4. Raporty o nieprawidłowościach

Do końca okresu sprawozdawczego nie wykryto żadnych nieprawidłowości.

3.5. Informacja nt. kwot odzyskanych oraz kwot pozostałych do odzyskania

Wartość kwot odzyskanych lub pozostałych do odzyskania wynosi 0 PLN.

4. Oświadczenie instytucji zarządzającej o przestrzeganiu prawa wspólnotowego podczas realizacji programu

Oświadczam, iż informacje zawarte w sprawozdaniu są prawdziwe oraz, że zgodnie z moją wiedzą, Program realizowany jest w zgodzie z przepisami prawa wspólnotowego, w tym w następujących obszarach: 1) polityka konkurencji; 2) polityka zamówień publicznych; 3) polityka ochrony środowiska; 4) polityka równych szans;	Data i miejsce: _____, Warszawa
	Imię i nazwisko osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania i wydania oświadczenia w ramach Instytucji Zarządzającej Programem: Monika Palasz

4.1. Zgodność realizowanego programu z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych

W związku z podpisaniem tylko jednej umowy o dofinansowanie w okresie sprawozdawczym nie prowadzono kontroli w obszarze zamówień publicznych. Wobec powyższego problemy w tym obszarze nie zostały dotąd zidentyfikowane.

4.2. Zgodność programu z zasadami pomocy publicznej

W okresie sprawozdawczym nie podpisano żadnych umów o dofinansowanie projektów, w związku z czym żadne środki nie zostały dotychczas przekazane beneficjentom.

Tabela 33. *Wielkość przekazanej pomocy publicznej w ramach Programu*

Działanie/grupa operacji	Wartość pomocy publicznej przekazanej beneficjentom od początku uruchomienia Programu (w PLN)				
	Ze środków przypadających na wkład wspólnotowy	Ze środków przypadających na krajowy wkład publiczny	Procentowy udział typu przedsiębiorstw w całości udzielonej pomocy publicznej		
			Typ przedsiębiorstwa		
			małe	średnie	duże
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

5. Informacja o realizacji dużych projektów

Zgodnie z art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999* projekty duże stanowią wszystkie projekty o całkowitym koszcie przekraczającym kwotę 25 mln EUR w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych dziedzin. Projekty duże mogą być wybierane zarówno w trybie indywidualnym jak i konkursowym. W procedurze zatwierdzania dużych projektów istnieje ponadto wymóg potwierdzenia przyznania dofinansowania ze środków unijnych w drodze decyzji KE, przed podpisaniem z beneficjentem umowy o dofinansowanie.

Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko została przygotowana na podstawie propozycji list projektów indywidualnych poszczególnych ministerstw odpowiedzialnych za realizację poszczególnych priorytetów dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, instytucji pośredniczących, tj. Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Kultury

i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ma charakter indykacyjny, co oznacza, iż nie jest to ostateczna lista projektów, które otrzymają wsparcie w ramach Programu. Dokument ten pokazuje jedynie zidentyfikowane projekty, których ewentualna realizacja będzie się wpisywać w jego cele główne oraz szczegółowe. Fakt umieszczenia projektu na *Liście* nie oznacza automatycznego uzyskania dofinansowania – decyzja o przyznaniu dofinansowania jest uzależniona od spełnienia przez projekt wymogów formalnych i merytorycznych dotyczących przygotowania odpowiedniej dokumentacji i gotowości do wdrożenia, zgodnych z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący oraz akceptacji wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami przez Instytucję Zarządzającą a także KE (dla dużych projektów).

Zgodnie z zapisem *Wytocznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, zgodnych z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, odnoszącym się do możliwości aktualizacji listy projektów indywidualnych realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych dwa razy do roku, Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko podjęła decyzje o kolejnej aktualizacji Listy.

W ramach aktualizacji propozycje nowych projektów do umieszczenia na *Liście* przedstawiły instytucje pośredniczące dla sektorów środowiska oraz transportu. Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o przeprowadzeniu konsultacji społecznych tych projektów. Konsultacje rozpoczęły się 21 maja 2008 r., w chwili zamieszczenia stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego listy nowych projektów. Konsultacje zakończyły się 21 czerwca 2008 r. Celem konsultacji było zebranie opinii i uwag wszystkich środowisk na temat nowych projektów indywidualnych proponowanych do realizacji ze środków Programu. Do udziału w konsultacjach społecznych zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani, a w szczególności przedstawiciele samorządów terytorialnych, partnerów społeczno-gospodarczych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych i środowisk akademickich. W ramach konsultacji społecznych 20 czerwca 2008 r. zorganizowana została otwarta konferencja konsultacyjna listy nowych projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, która oficjalnie zamykała proces konsultacji.

W wyniku przeprowadzonej aktualizacji listy wprowadzono zmiany w ramach projektów umieszczonych na liście opublikowanej w Monitorze Polskim z dnia 8 kwietnia 2008 r. w zakresie tytułów, kosztów, terminów realizacji, miejsca realizacji, instytucji odpowiedzialnych za realizację, uzasadnień realizacji dla poszczególnych projektów.

Na wniosek ministerstw odpowiedzialnych za realizację poszczególnych priorytetów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko z listy **usunięto 2 projekty**: jeden projekt z sektora transportu pn. „System łączności operacyjnej i śledzenia jednostek ratowniczych”, drugi z sektora energetyki pn. „Połączenie elektroenergetyczne Polska – Słowacja”. W wyniku przeprowadzonej aktualizacji na listę **włączono 27 projektów** (5 projektów z sektora środowiska, 21 projektów z sektora transportu i 1 projekt z sektora szkolnictwa wyższego).

Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* została ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego Elżbietę Bieńkowską **31 lipca 2008 r.** i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).

Na zaktualizowanej *Liście* znalazło się **188 dużych projektów**, o łącznej orientacyjnej całkowitej wartości **12,26 mld PLN**. Lista podstawowa obejmuje 162 projekty o wartości 9,81 mld PLN, natomiast 26 projekty, których łączna wartość wynosi 2,45 mld PLN, stanowi listę rezerwową.

Tabela 34. Informacje o liczbie i kosztach dużych projektów umieszczonych na Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Sektor	Priorytet	Liczba projektów lista podstawowa	Orientacyjny koszt całkowity (mln PLN) lista podstawowa	Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN) lista podstawowa	Liczba projektów lista rezerwowa	Orientacyjny koszt całkowity (mln PLN) lista rezerwowa	Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN) lista rezerwowa
Środowisko	Priorytet I	25	449,12	298,70	0	0,00	0,00
	Priorytet II	13	424,23	248,74	0	0,00	0,00
	Priorytet III	5	252,28	117,37	0	0,00	0,00
	Priorytet IV	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
	Priorytet V	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
	Razem środowisko	43	1 125,63	664,81	0	0,00	0,00
Transport	Priorytet VI	42	3 476,98	2 343,40	8	828,42	561,93
	Priorytet VII	45	3 118,87	1 776,98	11	905,61	636,97
	Priorytet VIII	15	1 195,30	619,67	3	576,39	403,47
	Razem transport	102	7 791,15	4 740,05	22	2 310,42	1 602,37
Energetyka	Priorytet IX	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
	Priorytet X	11	780,22	209,54	4	137,06	37,70
	Razem energetyka	11	780,22	209,54	4	137,06	37,70
Kultura	Priorytet XI	4	77,99	44,19	0	0,00	0,00
Zdrowie	Priorytet XII	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Szkolnictwo wyższe	Priorytet XIII	2	39,66	33,71	0	0,00	0,00
Pomoc techniczna	Priorytet XIV	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
	Priorytet XV	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
RAZEM		162	9 814,65	5 692,30	26	2 447,48	1 640,07

Źródło: Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko⁷³

Do końca 2008 r. w ramach całego Programu beneficjenci złożyli 37 wniosków o dofinansowanie dla **dużych projektów** na łączną kwotę dofinansowania **6,36 mld PLN**, z czego w bieżącym okresie sprawozdawczym 27 wniosków na kwotę dofinansowania wynoszącą **3,05 mld PLN**.

Poprzez system elektronicznej wymiany danych SFC2007 do końca okresu sprawozdawczego przekazanych zostało 7 wniosków o dofinansowanie dla dużych projektów. W okresie sprawozdawczym KE wydała **pierwszą** decyzję o przyznaniu dofinansowania dla dużego projektu (decyzja z 16 grudnia 2008 r. dla projektu *Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej dla miasta Nowego Sącza z przyległymi terenami gmin sąsiednich*).

6. Informacja nt. wykorzystania pomocy technicznej

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na działania w zakresie pomocy technicznej przeznaczono ze środków wspólnotowych blisko 581,3 mln EUR, co stanowi 2,1% alokacji środków unijnych dla Programu.

W ramach Pomocy Technicznej do realizacji przewiduje się projekty dotyczące:

- instrumentów wsparcia finansowego dla zatrudnienia i wsparcia kadrowego instytucji wypełniających zadania związane z przygotowaniem, wyborem, oceną, monitorowaniem projektów i programu a także weryfikacją płatności, kontrolą oraz prowadzeniem działań informacyjno-promocyjnych, przy uwzględnieniu podziału kompetencji wynikającym z linii demarkacyjnej pomiędzy Pomocą Techniczną Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko a Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna 2007-2013;
- zapewnienia niezbędnych zasobów ludzkich i stalego podnoszenia ich jakości oraz budowania zdolności administracyjnej instytucji uczestniczących w realizacji programu m.in. poprzez wzmocnienie i finansowanie zatrudnienia, przy uwzględnieniu podziału kompetencji wynikającym z linii demarkacyjnej pomiędzy Pomocą Techniczną Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko a Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna 2007-2013;
- wsparcia funkcjonowania instytucji zaangażowanych w realizację programu, w tym m.in. w zakresie:
 - wsparcia procesu oceny i selekcji projektów;
 - organizacji i obsługi Komitetu Monitorującego i Podkomitetów Monitorujących, grup i zespołów roboczych, a także analizy danych na potrzeby monitorowania i wdrażania programu;
 - wsparcia procesu kontroli;
 - wynajmu pomieszczeń (m.in. biurowych, archiwów), remontów pomieszczeń i urządzania miejsca pracy dla instytucji uczestniczących w realizacji programu, przy uwzględnieniu podziału kompetencji wynikającym z linii demarkacyjnej pomiędzy Pomocą Techniczną Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko a Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna 2007-2013;
 - archiwizacji dokumentacji zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej oraz przekazywania jej do KE;
- zapewniania środków na przygotowanie i prowadzenie badań oraz opracowywanie odpowiednich ekspertyz, analiz, sprawozdań, studiów i koncepcji zorientowanych na wsparcie procesu zarządzania oraz realizacji programu;
- długoterminowych kompleksowych usług doradczych i innych usług zewnętrznych;
- zakupu i instalacji sprzętu biurowego, komputerowego i audiowizualnego, sprzętu biurowo-kancelaryjnego oraz telekomunikacyjnego, informatycznego i teleinformatycznego, a także innego sprzętu i wyposażenia przez jednostki zaangażowane w realizację programu;
- budowy lokalnych systemów informatycznych mających na celu obsługę Programu oraz automatyzację procesów biznesowych;

- pokrycia kosztów eksploatacji sprzętu i wyposażenia oraz zakup niezbędnych licencji i oprogramowania informatycznego a także zakupu usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych dla potrzeb efektywnej realizacji programu;
- stałego podnoszenia kwalifikacji personelu zaangażowanego w realizację programu m.in. poprzez szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, a także poprzez studia i kontynuacje kształcenia oraz staże, praktyki i wizyty studyjne w innych krajach biorących udział w realizowaniu polityki spójności UE;
- ewaluacji;
- realizacji działań informacyjnych i promocyjnych, w tym m.in. działań informacyjnych i szkoleniowych dla beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów programu, jak również działań informacyjnych i szkoleniowych dla organów administracji publicznej odpowiedzialnych za wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w zakresie dotyczącym przygotowywania ww. decyzji dla projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach POIiŚ;
- prowadzenia punktów informacyjnych i bieżącej obsługi administracyjno-biurowej procesu informowania;
- finansowania kosztów programowania przyszłych interwencji strukturalnych w ramach nowej perspektywy budżetowej UE.

W sierpniu 2008 r. zakończono prace nad dokumentem *System wdrażania XIV i XV osi priorytetowej (pomoc techniczna) w ramach POIiŚ* (podręcznik beneficjenta pomocy technicznej). Ponadto zakończono prace nad wzorem wniosku o dofinansowanie oraz dokumentami, które będą załącznikami do wniosku o płatność. Dodatkowo, w 2008 r. uzgodniona została ostateczna treść aktualizacji horyzontalnych *Wytycznych w zakresie korzystania z pomocy technicznej*, jak również *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji Programu Infrastruktura i Środowisko* i *Wytycznych w zakresie sprawozdawczości w ramach POIiŚ*.

Pod koniec sierpnia 2008 r. ogłoszony został nabór projektów pomocy technicznej dla Programu (tzw. sektorowych Rocznych Planów Działań) na lata 2007-2008 oraz na rok 2009. Wszystkie instytucje pośredniczące, jak również Instytucja Zarządzająca Programem złożyły wnioski o dofinansowanie RPD zarówno na lata 2007-2008 jak i na 2009 rok. W okresie sprawozdawczym zatwierdzone do realizacji zostały jedynie projekty złożone przez Instytucję Zarządzającą. Sektorowe Roczne Plany Działań (RPD) złożone przez poszczególne instytucje pośredniczące wymagały wprowadzania poprawek i przedstawienia dodatkowych wyjaśnień bądź ponownego złożenia.

Ze względu na zmiany wprowadzone w ustawie o finansach publicznych oraz w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (w listopadzie 2008 r.), konieczne było dokonanie modyfikacji w zatwierdzonym wzorze umowy/decyzji o dofinansowanie projektu w ramach pomocy technicznej. Do końca okresu sprawozdawczego nie zostały zakończone konsultacje dokumentu z Departamentem Prawnym MRR. Ze względu na brak zatwierdzonego uaktualnionego wzoru umowy/decyzji o dofinansowanie w okresie sprawozdawczym nie zostały wydane żadne decyzje o przyznaniu dofinansowania.

Poszczególne instytucje pośredniczące (dysponenci części budżetowych) oraz Instytucja Zarządzająca ponosiły wydatki w ramach środków ujętych we własnych planach finansowych. Instytucje pośredniczące przekazywały także środki na realizację zadań w ramach pomocy technicznej do niektórych instytucji pośredniczących II stopnia. Wydatki te zostały ujęte w przedstawionych przez instytucje pośredniczące oraz Instytucję Zarządzającą wnioskach o dofinansowanie RPD na lata 2007-2008.

Szczegółowa informacja na temat wydatków ponoszonych przez beneficjentów pomocy technicznej oraz stopnia realizacji wskaźników będzie mogła być przedstawiona po podpisaniu pierwszych umów/decyzji o dofinansowanie oraz wniosków o płatność.

Tabela 35. Liczba i wartość wszystkich projektów w ramach priorytetu dofinansowanych ze środków pomocy technicznej według głównych typów (projekty objęte decyzjami/ umowami o dofinansowanie)

Lp.	Typ projektu	Liczba projektów objętych decyzjami/ umowami od początku realizacji Programu	Wartość projektów objętych decyzjami/ umowami (w części dofinansowania ze środków UE) od początku realizacji Programu	% środków dostępnych na to zadanie w priorytecie
1.	Szkolenia	0	0	-
2.	Zatrudnienie	0	0	-
3.	Sprzęt komputerowy	0	0	-
4.	Wyposażenie/ remont/ wynajem powierzchni biurowych	0	0	-
5.	Promocja	0	0	-
6.	Ekspertyzy/ doradztwo	0	0	-
7.	Ewaluacje	0	0	-
8.	Kontrola/ audyt	0	0	-
9.	Organizacja procesu wyboru projektów	0	0	-
10.	Organizacja podkomitetów monitorujących	0	0	-
11.	Inne	0	0	-
Razem		0	0	-

Źródło: DPI.

7. Wypełnianie zobowiązań w zakresie promocji i informacji

Działania związane z informacją i promocją zostały opisane w załączniku nr 3 do sprawozdania.

8. Oświadczenie Instytucji Zarządzającej

Dane osoby sporządzającej sprawozdanie	Imię i nazwisko osoby sporządzającej sprawozdanie: Agnieszka Reperowska, Magda Hajkowska
	Dane kontaktowe osoby sporządzającej sprawozdanie (telefon, adres e-mail, fax): (22) 461-34-57 (22) 461-31-82
Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą	Data i miejsce: 2 marca 2009 r., Warszawa
	Imię i nazwisko osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania: Monika Palasz
	Dane kontaktowe osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania (telefon, adres e-mail, fax): (22) 461-39-36
	Podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania:

Przypisy:

1. Bardziej szczegółowe dane odnośnie płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów przedstawione są w załączniku 2 do sprawozdania (tabele 3a i 3b).
2. Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów nie obejmują przekazanych a nierozliczonych zaliczek.
3. Bardziej szczegółowe dane odnośnie płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów przedstawione są w załączniku 2 do sprawozdania (tabele 3a i 3b).
4. Płatności zrealizowane na rzecz beneficjentów nie obejmują przekazanych a nierozliczonych zaliczek.
5. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
6. Zaktualizowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* została 30 stycznia 2009 r. ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego.
7. Alokacja środków została przeliczona na złote wg kursu EBC dla euro, obowiązującego dla niniejszego sprawozdania, tj. 1 EUR=4,1465 PLN.
8. Wszystkie te wnioski dotyczyły projektów z tzw. zamrażarki, tj. projektów, które zostały przedłożone Komisji Europejskiej w latach 2004-2006, jednak ze względu na wyczerpanie się środków nie uzyskały decyzji o dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w latach 2004-2006, a następnie zostały zaktualizowane w trybie art. 5 ust 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego Fundusz Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1164/94.
9. Alokacja środków została przeliczona na złote wg kursu EBC dla euro, obowiązującego dla poprzedniego sprawozdania okresowego, tj. 1 EUR=3,3671 PLN.
10. *Wytyczne w zakresie sprawozdawczości POIiŚ* weszły w życie w 24 lutego 2009 r., po opublikowaniu w Monitorze Polskim.
11. *Wytyczne w zakresie kontroli realizacji POIiŚ* weszły w życie 13 lutego 2009 r., po opublikowaniu w Monitorze Polskim.
12. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* została ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 30 stycznia 2009 r.
13. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest dokumentem rządowym mającym na celu wypełnienie zobowiązań przyjętych przez Polskę w Traktacie Akcesyjnym w zakresie wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Program ten stanowi plan działań inwestycyjnych w celu osiągnięcia pełnej zgodności z wymogami dyrektywy do końca 2015 r.
14. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
15. Ogłoszenie o konkursie w ramach działania 1.1 ukazało się 15 stycznia 2009 r.
16. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
17. Projekty te były przedłożone KE w latach 2004-2006, jednak ze względu na wyczerpanie się środków nie uzyskały decyzji o dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w latach 2004-2006, a następnie zostały zaktualizowane w trybie art. 5 ust 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego Fundusz Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1164/94.
18. 15 stycznia 2009 r. podpisano z beneficjentem pierwszą umowę o dofinansowanie w ramach priorytetu I – uwowa dotyczy projektu *Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy Kartuszy*.
19. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
20. 15 stycznia 2009 r. w ramach działania 2.1 ogłoszono drugi konkurs, beneficjenci mogą składać wnioski od 16 lutego 2009 r. do 27 lutego 2009 r.
21. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).

22. Ze względu na trwające postępowanie konkursowe w ramach działania 2.1 i związaną z tym potrzebę pilnego zakończenia prac nad tym dokumentem, 29 stycznia 2009 r. projekt wytycznych skierowano do konsultacji wewnątrzresortowych, przed uzyskaniem stanowiska KE.
23. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
24. Zaktualizowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* została podpisana przez Ministra Rozwoju Regionalnego 30 stycznia 2009 r.
25. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521). Na zaktualizowanej *Listie*, podpisanej 30 stycznia 2009 r., w ramach priorytetu III znajduje się 18 projektów na szacowaną kwotę dofinansowania 2 252,2 mln PLN.
26. Po zmianie beneficjenta i zakresu rzeczowego, projekt dot. stopnia wodnego we Włocławku został umieszczony na zaktualizowanej *Listie projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*, podpisanej przez Ministra Rozwoju Regionalnego 30 stycznia 2009 r.
27. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
28. *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie udzielania pomocy de minimis na wspieranie przedsięwzięć dotyczących systemów zarządzania środowiskowego oraz wdrażanie certyfikowanych oznakowań ekologicznych dla produktów* weszło w życie 22 stycznia 2009 r.
29. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
30. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
31. W ramach priorytetu V. w pierwszej połowie lutego 2009 r. zostało podpisanych 5 pre-umów.
32. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
33. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
34. Projekty te były przedłożone KE w latach 2004-2006, jednak ze względu na wyczerpanie się środków nie uzyskały decyzji o dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w latach 2004-2006, a następnie zostały zaktualizowane w trybie art. 5 ust 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego Fundusz Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1164/94.
35. 11 lutego 2009 r. KE zatwierdziła program pomocowy dla projektów infrastrukturalnych w zakresie portów lotniczych.
36. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
37. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
38. Projekty te były przedłożone KE w latach 2004-2006, jednak ze względu na wyczerpanie się środków nie uzyskały decyzji o dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w latach 2004-2006, a następnie zostały zaktualizowane w trybie art. 5 ust 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego Fundusz Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1164/94.
39. Na początku kolejnego okresu sprawozdawczego IP II podpisała z beneficjentami 21 pre-umów.
40. *Wytyczne w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym* zostały weszły w życie 2 lutego 2009 r.
41. 14 stycznia 2009 r. UOKiK przekazał do KE stosowne wyjaśnienia.
42. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).

43. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
44. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
45. Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wysokosprawnego wytwarzania energii i rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii.
46. Rozporządzenia zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP i weszły w życie 10 lutego 2009 r.
47. 5 stycznia 2009 r. Ministerstwo Gospodarki przekazało dokumentację do UOKiK w celu dokonania formalnej notyfikacji negatywnej.
48. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
49. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego **31 lipca 2008 r.** i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
50. 5 stycznia 2009 r. Ministerstwo Gospodarki przesłało projekty notyfikacji do UOKiK.
51. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
52. 4 lutego 2009 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedstawił wyniki oceny merytorycznej I stopnia - listę rankingową - dla projektów zgłoszonych w ramach konkursów ogłoszonych w priorytecie XI.
53. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego **31 lipca 2008 r.** i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
54. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
55. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego **31 lipca 2008 r.** i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
56. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
57. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego **31 lipca 2008 r.** i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).
58. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
59. Kwota alokacji została przeliczona według kursu sprawozdawczego obowiązującego dla niniejszego sprawozdania okresowego (kurs EBC z 30 grudnia 2008 r. EUR=4,1465 PLN).
60. Ze względów technicznych w systemie KSI (SIMIK 07-13) zarejestrowano 6 wniosków, podczas gdy w wersji papierowej istnieją 2 wnioski o dofinansowanie złożone przez IZ POLIŚ.
61. Wyznaczenie operatora jest konieczne, aby zapewnić przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne traktowanie wszystkich przedsiębiorstw handlowych pragnących wejść na polski rynek gazu ziemnego.
62. Warunkiem istnienia wolnego rynku energii jest zasada dostępu stron trzecich TPA (*Third Party Access*), dzięki której uprawnieni odbiorcy finalni mogą indywidualnie i swobodnie wybierać dostawcę energii (wytwórcę lub pośrednika), który zaoferuje najlepszą cenę i warunki dostawy.
63. Przy założeniu szybkiego zakończenia procedury notyfikacji pomocy publicznej dla projektów.
64. Od początku 2009 roku udało się rozstrzygnąć kwestie dotyczące pomocy publicznej w 4 działaniach (6.3, 7.3, 9.1 i 9.4), co odblokowało łącznie 11,6 mld PLN.
65. *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie udzielania pomocy de minimis na wspieranie przedsięwzięć dotyczących systemów zarządzania środowiskowego oraz wdrażanie certyfikowanych oznakowań ekologicznych dla produktów* weszło w życie 22 stycznia 2009 r. - uwolnionych 41,5 mln PLN z EFRR.

66. 5 stycznia 2009 r. Ministerstwo Gospodarki przesłało projekty notyfikacji do UOKiK.
67. Ze względu na trwające postępowania konkursowe w ramach działania 2.1 i związaną z tym potrzebę pilnego zakończenia prac nad dokumentem, 29 stycznia 2009 r. projekt wytycznych skierowano do konsultacji wewnątrzresortowych, przed uzyskaniem stanowiska KE.
68. 11 lutego 2009 r. KE zatwierdziła program pomocowy dla projektów infrastrukturalnych w zakresie portów lotniczych.
69. Komunikat Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 stycznia 2009 r. w sprawie *wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym* został opublikowany w Monitorze Polskim nr 8 pozycja 84 z 2 lutego 2009 r. - uwolnionych 8,4 mld PLN z Funduszu Spójności.
70. 14 stycznia 2009 r. UOKiK przesłał materiał do KE.
71. Rozporządzenia zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP i weszły w życie 10 lutego 2009 r.
72. 5 stycznia 2009 r. Ministerstwo Gospodarki przekazało dokumentację do UOKiK w celu dokonania formalnej notyfikacji negatywnej.
73. Zweryfikowana *Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* ogłoszona przez Ministra Rozwoju Regionalnego 31 lipca 2008 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 13 sierpnia 2008 r. (M.P. nr 58, poz. 521).